

Tájékoztató

**Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított
szociális szolgáltatások 2019. évi feladatellátásáról,
valamint a 2019. évben pénzben és természetben nyújtott szociális
ellátásokról**

Tartalom:

1./ Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által a 2019. évben nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások.....	3. oldal
2./ A szolgáltató rendszer által 2019. évben biztosított feladatok.....	6. oldal
3./ Szociális alapszolgáltatások	
3.1. Étkeztetés.....	7. oldal
3.2. Házi segítségnyújtás.....	9. oldal
3.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	12. oldal
3.4. Család és Gyermejkölési Szolgálat.....	16. oldal
3.4.1. Szakmai tevékenység.....	16. oldal
3.4.2. Adósságkezelési szolgáltatás.....	18. oldal
3.4.3. Lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka	18. oldal
3.4.4. TÁVHŐ-díj hátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka....	19. oldal
3.4.5. Szociális szálláson élőkkel történő segítő munka.....	19. oldal
3.4.6. Krízises átmeneti lakáshasználókkal történő segítő munka.....	19. oldal
3.4.7. Kistérségi feladatellátás.....	20. oldal
3.4.8. Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése.....	20. oldal
3.4.9. Közösségi terek.....	22. oldal
3.4.10. Élelmiszerbank.....	24. oldal
3.4.11. Adományok Közvetítése.....	24. oldal
3.4.12. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatás Program.....	25. oldal
3.5. Pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátása.....	25. oldal
3.6. Támogató szolgáltatás.....	30. oldal
3.7. Utcai szociális munka.....	36. oldal
3.8. Nappali ellátás:.....	37. oldal
3.8.1. Idősek Klubjai.....	37. oldal
3.8.2. Demens személyek nappali ellátása	40. oldal
3.8.3. Fogytékossággal élők nappali ellátása.....	41. oldal
3.8.4. Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása.....	46. oldal
3.8.5. Nappali melegedő.....	49. oldal
4./ Szakosított ellátási formák	
4.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	
4.1.1. Időskorúak Gondozóháza	52. oldal
4.1.2. Hajléktalanok éjjeli menedékhelye.....	55. oldal
4.1.3. Hajléktalan személyek átmeneti szállása.....	57. oldal
4.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmény	

4.2.1. Hajléktalanok Otthona.....	58. oldal
4.2.2. Idősotthoni férőhelyek.....	61. oldal
5./ Foglalkoztatás.....	61. oldal
6./ Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház.....	75. oldal
7./ Egyéb tevékenységek.....	80. oldal
8./ Az intézmények működésének személyi és tárgyi feltételei.....	80. oldal
9./ Pályázatok.....	81. oldal

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartójának feladat- és jogkörét. Az Sztv. 92/B. § (1) d) pontja szerint a fenntartó évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

1./ Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által a 2019. évben nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) által 45. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a települési támogatás keretében nyújtott ellátások és a szociális szolgáltatások helyi szabályozásáról szóló 8/2015. (II.27.) rendeletében (továbbiakban: önkormányzati rendelet) szabályozta az adható települési támogatások körét.

Az önkormányzati rendelet értelmében **rendkívüli települési támogatásként** az alábbi támogatások nyújthatók:

- átmeneti támogatás (pénzbeli támogatás, gyógyszer vásárlási utalvány és tüzelő vásárlási utalvány formájában),
- rendkívüli szociális krízishelyzetre tekintettel nyújtott támogatás és
- temetési támogatás.

Az önkormányzati rendelet az alábbi **rendszeres települési támogatások** körét állapította meg:

- lakhatáshoz kapcsolódó kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás (fűtési támogatás),
- lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott rendszeres települési támogatás,
- a gyógyszer-és gyógyászati segédeszköz kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás és
- 2015. március 1-jét megelőzően önkormányzati ápolási díjban részesülő személyek részére nyújtott rendszeres települési támogatás.

Az egyes ellátásokra vonatkozóan az alábbi főbb megállapítások tehetők.

Köztemetés, temetési támogatás

Az Sztv. rendelkezései értelmében a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Az önkormányzati rendelet szabályozása értelmében az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez temetési támogatás annak a kérelmezőnek nyújtható, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és az eltemettetés költségeinek viselése létfenntartását veszélyezteti. Ebben az

esetben a támogatás legkisebb összege a városban elfogadott legegyszerűbb temetési költség 10%-a (2018. január 1. napjától a legegyszerűbb temetési költség 267.233,- Ft), legmagasabb összege pedig a városban elfogadott legegyszerűbb temetés teljes költsége.

2019. évben köztemetést 65 esetben rendelt el az önkormányzat, melynek költsége 17.375.000,- Ft-tal terhelte az önkormányzat segélyezési kiadásait.

Elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásban 30 fő részesült, melyre összesen 2.170.750,- Ft kifizetés történt.

Átmeneti támogatás, rendkívüli szociális krízishelyzetre tekintettel nyújtott támogatás

Létfenntartási gondok esetén átmeneti támogatás annak a kérelmezőnek nyújtható, aki egyedül élő, és havi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át (jelenleg: 57.000,- Ft), akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (jelenleg: 42.750,- Ft) nem haladja meg, és a családjának vagyona nincsen.

Az egy naptári évben kifizethető rendkívüli települési támogatás összege – ide nem értve a temetési támogatást – a 42.750,- Ft-ot, és legfeljebb évi négy alkalommal állapítható meg.

Települési támogatás megállapítására az önkormányzati rendelet - rendkívüli szociális krízishelyzetre tekintettel - jövedelmi - és vagyoni helyzet vizsgálata nélkül is lehetőséget biztosít, előzetes környezettanulmány alapján.

E két ellátási formára 2019. évben összesen 73.675.430,- Ft került kifizetésre, ebből 39.591.525,- Ft volt a krízistámogatás.

Fűtési támogatás

A közüzemi díjakhoz való hozzájárulásként a fűtési időszakra (tárgyév október 15. napjától következő év április 15. napjáig) a háztartások részére fűtési támogatás nyújtható.

Az önkormányzati rendelet annak az egyedül élő kérelmezőnek, aki öregségi nyugdíjban, illetve rehabilitációs ellátásban, rokkantsági ellátásban részesül, illetve azon háztartások részére, ahol magasabb összegű családi pótlékra, vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy él, 1000,- Ft-tal magasabb összegű ellátás megállapítására ad lehetőséget. A támogatás havi összege nem lehet kevesebb, mint havi 3000,- Ft, és nem lehet több, mint 7000,- Ft.

2019. évben 559 esetben került sor fűtési támogatás megállapításra, melyre összesen 13.928.000,- Ft összegű kifizetés történt.

A gyógyszer-és gyógyászati segédeszköz kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás

Azon személyeknek, akik részére a járási hivatal az Szt. által meghatározott alanyi közgyógyellátást jogosultság hiányában, vagy jövedelmükre tekintettel a normatív közgyógyellátást nem tudja megállapítani, az önkormányzat gyógyszer-támogatást tud biztosítani.

Az egy évre, legfeljebb havi 8.000,- Ft összegű támogatásra egyedülállóknak 85.500,- Ft jövedelemhatárig, családban élőknek 71.250,- Ft egy főre jutó jövedelemhatárig jogosultak.

A 2019. évben a gyógyszer-támogatásra összesen 20.334.780,- Ft támogatás került kifizetésre.

A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott rendszeres települési támogatás

2019. évben adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultságot 29 fő részére állapított meg a Lakás és Szociális Iroda, mely alapján 2.670.000,- Ft adósságcsökkentési támogatás kifizetésére került sor Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának pénzügyi terhére.

A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékok rendezéséhez biztosított adósságkezelési szolgáltatás legmagasabb összege az adósság 75%-a, de legfeljebb 300.000,- Ft. A támogatás annak kerülhet megállapításra, akinek jövedelme, s lakásának nagysága nem haladja meg az önkormányzati rendeletben foglaltakat, kezelhető adóssága meghaladja az ötvenezer, de nem haladja meg az ötszázezer forintot és együttműködik az adósságkezelési szolgálattal. A rendelet alkalmazásában adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó közüzemi díjtarozás (vezetékes gáz, áram, távhő, víz-és csatorna, szemétdíj), közös költség hátralék, lakbérhátralék, hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék és a késedelmi kamat együttes összege.

2015. március 1-jét megelőzően önkormányzati ápolási díjban részesülő személyek részére nyújtott rendszeres települési támogatásban részesülők száma 2019. január 1. napján csupán 2 fő volt. Az ő részükre 2019. december 31. napjáig kifizetett támogatás összege a 10%-os nyugdíjjáruelékkel együtt 469.452,- Ft volt.

A szociális ellátások körébe tartozik még a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) által szabályozott **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**, az ehhez kapcsolódó 2 alkalommal kifizetésre kerülő **pénzbeli támogatás**, illetve a gyám részére megállapítható **kiegészítő pénzbeli ellátás**.

2019. évben a központi költségvetésből a 690 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek részére Erzsébet utalvány formájában évi két alkalommal összesen 8.596.000,- Ft összegű ellátás finanszírozása történt; a 6 fő gyám részére összesen 552.000,- Ft pénzbeli ellátás került kifizetésre.

2016-ban bevezetésre került a **szünidei gyermekétkeztetés**.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/C. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 11/1993. (IV.1.) önkormányzati rendelete 13/C. §- a alapján az általános iskolában töltött utolsó tanév végéig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek is jogosultak a szünidőben az ingyenes étkezésre.

A családoknak a város különböző pontjain található öt ételosztó helyen volt lehetőségük átvenni az előre csomagolt, egy tál meleg ételt.

2019. év évközi szüneteiben és a nyári szünetben összesen 464 gyermek vette igénybe a szünidei étkezést.

Az ebédért az önkormányzat 4.619.000,- Ft-ot utalt át az étkezést biztosító és lebonyolító Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Összegzés:

A 2019. évben Szombathely Megyei Jogú Város által teljesített kifizetéseket, ellátás típusa és a finanszírozás forrása szerinti megbontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

Ellátás típusa	Önkormányzati rész	Központi támogatás	Összes kifizetés
Köztemetés	17.357.000	0	17.357.000
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás	0	8.596.000	8.596.000
kiegészítő pénzbeli ellátás (gyám részére)	0	552.000	552.000
átmeneti támogatás (pénzbeli)	34.083.905	0	34.083.905
Utalvány (gyógyszer- és tüzelő)	410.500	0	410.500
Krizistámogatás	39.591.525	0	39.591.525
Temetési támogatás	2.170.750	0	2.170.750
Gyógyszertámogatás	20.334.780	0	20.334.780
Fűtési támogatás	13.928.000	0	13.928.000
Adósságcsökkentési támogatás	2.670.000	0	2.670.000
Ápolási támogatás	469.452	0	469.452
Szünidei gyermekétkeztetés	2.892.185	1.726.815	4.619.000
Összesen	133.908.097	10.874.815	144.782.912

Szombathely Megyei Jogú Város szociális szolgáltató rendszere

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata az Sztv-ben megfogalmazott, szociális alapszolgáltatások körébe tartozó feladatait

- a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat útján,
- a 100%-os önkormányzati tulajdonú közhasznú társasággal, a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.-vel, valamint
- más, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel kötött ellátási szerződések alapján biztosítja.

2. A szolgáltató rendszer által 2019. évben biztosított feladatok

Az Sztv.-ben megfogalmazott ellátások közül 2019. évben Szombathely Város Önkormányzata valamennyi szociális alapszolgáltatást biztosította, az alábbiak szerint:

Szociális alapszolgáltatások

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- családsegítés
- közösségi ellátások
 - pszichiátriai betegek közösségi ellátása (szerződés alapján biztosított)
 - szenvedélybetegek közösségi ellátása (szerződés alapján biztosított)
- támogató szolgáltatás (szerződés alapján biztosított)

- utcai szociális munka (szerződés alapján biztosított)
- nappali ellátások
 - idősek klubjai
 - fogyatékosok nappali intézménye (szerződés alapján biztosított)
 - pszichiátriai betegek nappali intézménye (szerződés alapján biztosított)
 - szenvedélybetegek nappali intézménye (szerződés alapján biztosított)
 - nappali melegedő (szerződés alapján biztosított)

Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

- időskorúak gondozóháza
- fogyatékos személyek gondozóháza (szerződés alapján biztosított)
- szenvedélybetegek átmeneti otthona (szerződés alapján biztosított)
- hajléktalanok éjjeli menedékhelye (szerződés alapján biztosított)
- hajléktalanok átmeneti szállása (szerződés alapján biztosított)

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény

- hajléktalanok otthona (szerződés alapján biztosított)
- idősek otthona (ellátási szerződés alapján biztosított – a Vas Megyei Szakosított Szociális Intézetben 50, míg a Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központban 32 örökös idősotthoni férőhely)

3. Szociális alapszolgáltatások

3. 1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik számára tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedély-betegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés szervezését a **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat** végzi.

A szolgáltatás biztosítása 2017. július 01-től a a Justfood Kft-vel kötött szerződés alapján történik, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően normál, diabetikus és könnyű-vegyes étrendből lehetett választani.

Az év során összesen 177.235 adag étel került kiszolgálásra, ebből 94.787 adag házhozzállítással (490 fő), 30.255 adagot az idősek klubjaiban fogyasztottak el az igénybe vevők (241 fő), 52.193 adagért pedig a város öt különböző pontján található ételosztó helyre mentek el a rászorulóknak (223 fő).

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	697 fő
Tárgyévben felvettek száma:	257 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	954 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	228 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	726 fő

A 2019-es évben 228 fő ellátása szűnt meg, közülük az előző évekhez hasonlóan kiemelkedően magas volt a saját kérésre történő (41,22%) megszüntetés. Közülük többen családon belül, vagy piaci szolgáltatón keresztül biztosítják étkeztetésüket, de költözés, valamint munkába állás is szerepel a megszűnések okai között.

Az elhalálozás miatti megszűnések aránya a tavalyi évhez hasonlóan alakult (28,51%), viszont emelkedett a tartós bentlakásos intézményi elhelyezést nyertek aránya.

Az év folyamán étkeztetésben részesültek száma életkor és nemek szerinti megoszlásban:

	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
3-5 éves	-	-	-
6-13 éves	2	1	3
14-17 éves	1	-	1
18-39 éves	23	9	32
40-59 éves	71	37	108
60-64 éves	42	37	79
65-69 éves	60	83	143
70-74 éves	56	84	140
75-79 éves	66	91	157
80-89 éves	70	180	250
90- éves	14	27	41
Összesen:	405	549	954

Az igénybe vevők életkor szerinti megoszlása az elmúlt évekhez hasonlóan alakult. A legnagyobb számban a 75 év feletti idős korosztály képviseltette magát, (46,96%), közülük a 80 év feletti nők száma mutat határozott emelkedést 71,34%. 65 éves korig az igénybe vevők között a férfiak voltak többségben, efelett egyértelműen a nők számának emelkedése figyelhető meg. Évről évre csökkenő tendenciát mutat a 18 év alatti igénybe vevők száma, ők óvodás, illetve iskolás korúak és jellemzően a hétvégére és tanszünetekre igényelték a szolgáltatást, mivel hét közben köznevelési intézményben volt biztosított számukra az étkeztetés.

A tanszüneti munkanapokon a jogszabály által meghatározott rászorult kör térítésmentesen veheti igénybe az étkeztetést, a hétvégi meleg ebédet pedig többségüknél a család képes biztosítani.

A rendszeres pénzbeli ellátással nem rendelkezők száma évről évre csökken, 2018-ban 34 fő, míg 2019-ben 20 fő volt ellátatlan az igénybe vevők közül.

Emelkedett azonban az aktív korú, munkahellyel rendelkező étkezők száma: 2018-ban 28 fő, míg 2019-ben 37 fő munkajövedelem mellett igényelte a szolgáltatást. Közülük többen részmunkaidőben foglalkoztatottak, védett munkahelyen dolgozók, illetve olyan alacsony munkajövedelemmel rendelkezők, akik a kiadásaik kifizetése után más módon nem tudták megoldani a napi egyszeri meleg étkezésüket.

Az étkeztetés igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	679 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	156 fő
Csak szombat és vasárnap:	19 fő
Ettől eltérően:	100 fő

A szolgáltatást a hét minden napján igénylők száma számottevően nem változott az előző évihez képest, viszont évről évre emelkedik azon igénybe vevők száma, akik hétfőtől péntekig vagy a hét néhány napján, tetszőleges gyakorisággal kérték az ellátást.

A szolgáltatásért az év során 931 fő fizetett térítési díjat, 23 fő térítésmentesen vette igénybe az ellátást. Az utóbbiak közül 20 fő nem rendelkezett jövedelemmel, 3 fő esetében pedig az alacsony jövedelem melletti magas kiadások miatt méltányosságból került sor a személyi térítési díj teljes összegének elengedésére.

2019-ben 332 fő kérte a számára megállapított személyi térítési díj csökkentését a fenntartótól. Egy kérelem elutasításra került, a többi kérelmező esetében 40-80%-kal csökkent a megállapított térítési díj összege.

Ebéd házhozszállítás

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	328 fő
Tárgyévben felvettek száma:	162 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	490 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	141 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	349 fő

Az igénybe vevők száma 61 fővel emelkedett az előző évihez képest.

A megszűnés okaként legmagasabb arányban az elhalálozás, illetve a tartós bentlakásos intézményben való elhelyezés volt jellemző (49,65%), melynek oka az igénybe vevők magas életkora és rossz egészségi állapota volt.

Jelentősen emelkedett a saját kérésre történő megszüntetés, míg 2018-ban a megszüntetések 31,07%-a történt az ellátott kérésére, addig 2019-ben ez az arány 56,74%-ra emelkedett. Az ellátás megszüntetését kérők egy része a romló egészségi állapota miatt összeköltözött hozzátartozóival, vagy gyermekük is már nyugdíjas lett, így tudta biztosítani számukra a napi egyszeri meleg ebédet. Előfordultak olyanok, akiknek az anyagi helyzete lehetővé tette, hogy támogatás nélkül, ételszállító cégektől igényeljék a szolgáltatást.

Az ebédszállítás igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	371 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	72 fő
Csak szombat – vasárnap:	7 fő
Ettől eltérően:	40 fő

Emelkedett az ebéd házhozszállítást a hét minden napján igénylők aránya. Ez az emelkedő tendencia már évek óta megfigyelhető, elsősorban az előbbieken már említett rossz egészségi állapotú igénybe vevők miatt.

3. 2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevők számára saját lakókörnyezetükben kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges segítséget. Ennek keretében azok a személyek igényelnek gondoskodást, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, egyedül élnek, vagy családtagjaik, hozzátartozóik nem képesek róluk gondoskodni.

A házi segítségnyújtáson belül két fajta tevékenység kerül elkülönítésre: a szociális segítség és a személyi gondozás.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében végzett feladatokat.

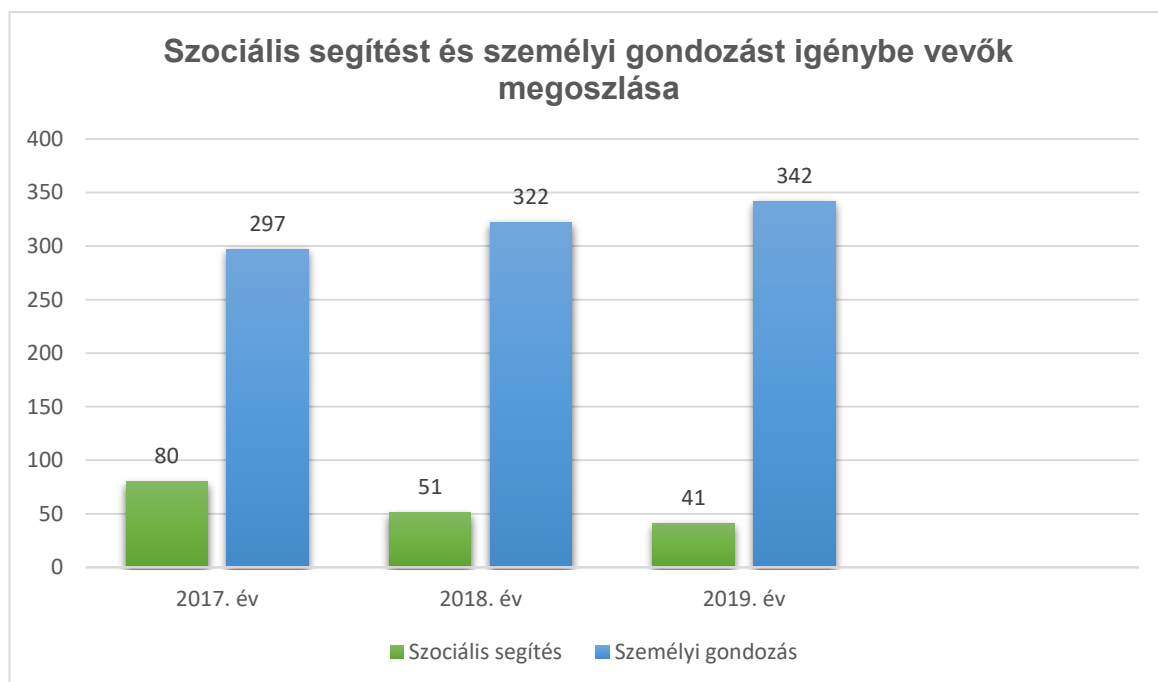
A házi gondozó feladatellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	242 fő
(szociális segítség: 38 fő; személyi gondozás: 204 fő)	
Tárgyévben felvettek száma:	141 fő
(szociális segítség: 3 fő; személyi gondozás: 138 fő)	
Tárgyévben ellátottak száma:	383 fő
(szociális segítség: 41 fő; személyi gondozás: 342 fő)	
Tárgyévben megszűntek száma:	132 fő
(szociális segítség: 11 fő; személyi gondozás: 121 fő)	
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	251 fő
(szociális segítség: 30 fő; személyi gondozás: 221 fő)	

Szombathely városának 21 településsel van feladat-ellátási megállapodása házi segítségnyújtás vonatkozásában, közülük 7 településen folyt gondozási tevékenység a 2019-es évben.

2019-ben házi segítségnyújtásban összesen 383 fő részesült (355 fő Szombathely városból, 1 fő Bucsú, 15 fő Szentpéterfa, 3 fő Nemesböd, 2 fő Vassurány, 5 fő Vasszécseny, 1 fő Torony és 1 fő Sé településekről).

Közülük 165 fő kizárólag csak házi segítségnyújtást igényelt (139 fő Szombathelyről, 26 fő az érintett településekről). 218 fő (216 fő Szombathelyről, 1 fő Bucsú és 1 fő Sé településről) más szociális szolgáltatásban is részesült.

Folyamatosan emelkedő tendenciát mutat a házi segítségnyújtást igénybe vevők körében a személyi gondozásban részesülők aránya. 2017-ben az igénybe vevők 79%-a, 2018-ban 86,32%-a, 2019-ben pedig 89,30%-a rendelkezett olyan fokozatú gondozási szükséglettel, mely a magasabb szakképzettséget igénylő személyi gondozás biztosítását tette szükségessé számukra.

A tárgyévben újonnan felvett 141 főből mindössze 3 fő volt olyan egészségi állapotban, hogy csak kisebb segítségre volt szüksége önálló életvitele fenntartása érdekében. 138 fő esetében a gondozási szükséglet vizsgálatot követően magasabb szintű személyi gondozás biztosítására volt szükség. Az újonnan felvettek között többen nagyon rossz egészségi állapotúak voltak, gondozásuk csak több gondozó egyidejű munkájával volt biztosítható.

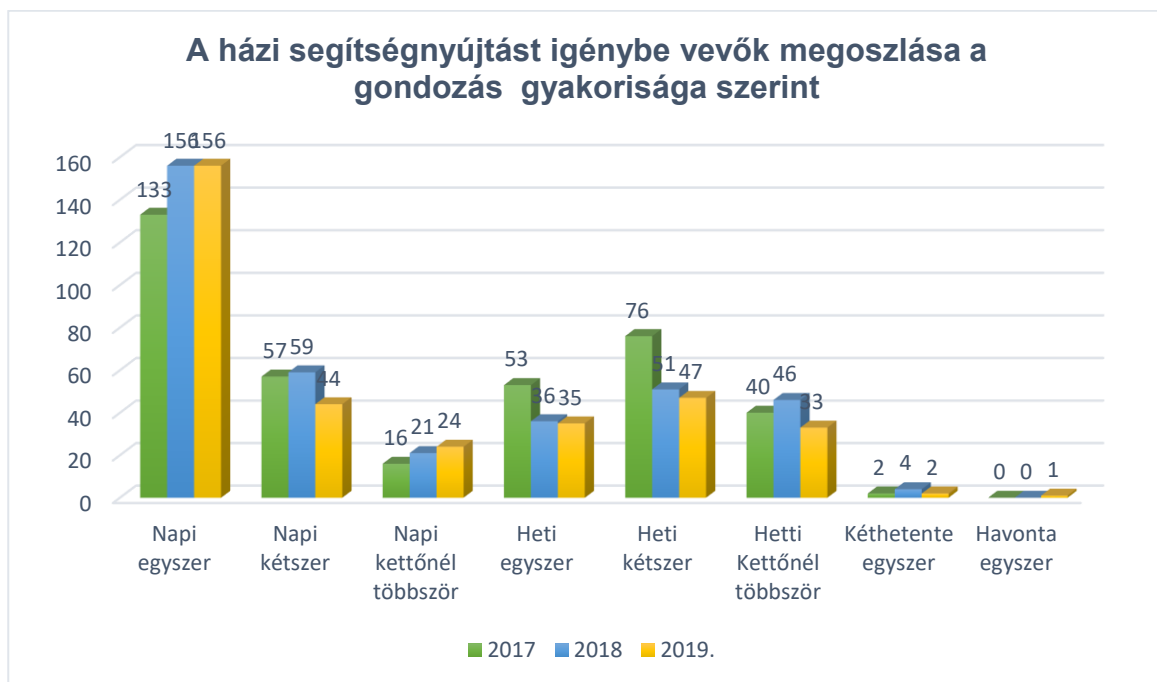
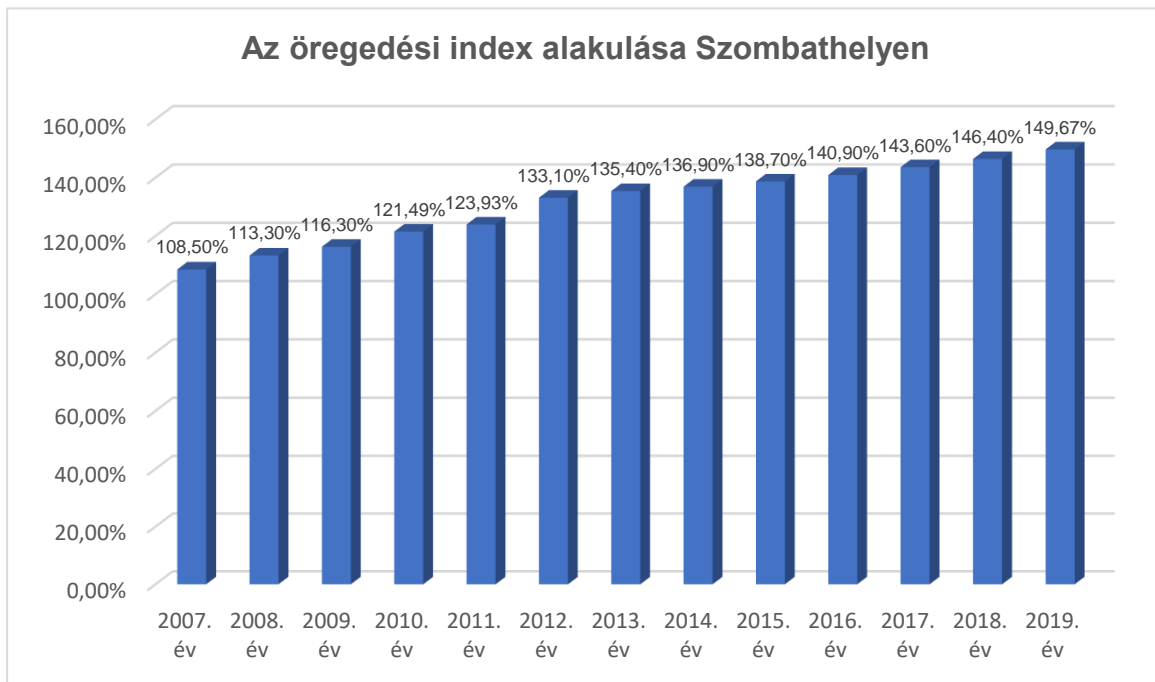
A megszűnések okai között –az ellátottak rossz egészségi állapotából és magas életkorából adódóan - jelentős arányban, 50,76%-ban szerepelt az elhalálozás. Jellemző volt még a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés miatti megszűnések száma 21,21%, valamint a saját kérésre történő megszüntetés 19,69% (ez az arány évről évre csökken, 2018-ban 24,32% volt, míg 2017-ben 28,68% volt). Többségükre jellemző, hogy összeköltözött hozzátartozója családjával, akik aztán a továbbiakban gondoskodtak róluk.

**Az év folyamán házi segítségnyújtásban részesültek száma
életkor és nemek szerinti megoszlásban**

Életkori megoszlás	Férfi (fő)		Nő (fő)		Összesen (fő)	
	S	G	S	G	S	G
40 év alatt	-		-	-	-	
40-59 éves	-	5	-	5	-	10
60-64 éves	-	6	-	8	-	14
65-69 éves	1	7	4	11	5	18
70-74 éves	2	16	4	22	6	38
75-79 éves	1	16	6	35	7	51
80-89 éves	4	40	15	125	19	165
90- éves	1	13	3	33	4	46
Összesen:	9	103	32	239	41	342

Az előző évekhez hasonlóan magas volt és évről évre emelkedik igénybe vevők között a 80 év felettiek aránya: 2018-ban 52,01%, 2019-ben 55,09% volt. A 60 év alattiak száma számottevően nem változott, de az előző évekhez hasonlóan mindegyikük magasabb gondozási szükségletet igénylő személyi gondozásban részesült. Többségük olyan súlyos daganatos megbetegedéssel küzdött, mely megnehezítette számukra a mindennapi életvitelük fenntartását, ezért gondozói segítségre szorultak.

Városunkban tovább emelkedik az átlagéletkor, a lakosságra jellemző öregedési folyamat folytatódik. Jól tükrözi ezt a tendenciát az öregedési index alakulása.

Az igénybevétel gyakoriságában jelentős változás nem történt az előző évihez képest, változatlanul magas az ellátást napi rendszerességgel igénybe vevők száma. Kis mértékben ugyan, de évről évre növekszik azon ellátottak száma, akik napi két alkalomnál gyakoribb gondozói segítséget igényelnek.

Az idősödéssel együtt járó állapotromlás miatt tehát nemcsak az ellátás szintje, hanem annak gyakorisága is növekedett.

3. 3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást Szombathely város, valamint a várossal feladat-ellátási megállapodást kötött települések közigazgatási területén a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja.

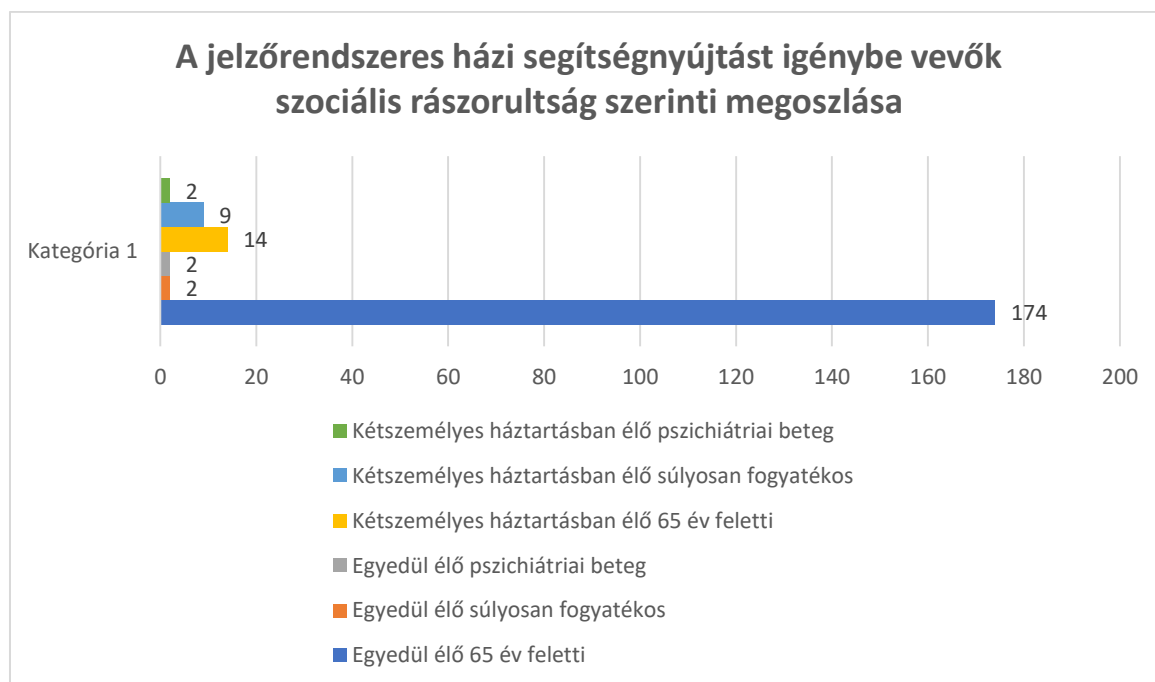
Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	130 fő
Tárgyévben felvettek száma:	73 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	203 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	47 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	156 fő

Az ellátotti létszám jelentős emelkedést mutat az előző évihez képest, a felvételek száma megduplázódott. Ennek egyik oka lehet, hogy megtörtént a régi elavult készülékek cseréje, könnyebben kezelhető, megbízhatóbb segélyhívó karórák kerültek beszerzésre.

Az év során összesen 203 fő vette igénybe a szolgáltatást, 201 fő Szombathelyről, 1 fő Bucsu, 1 fő pedig Sé településről.

Bucsuban társadalmi gondozó látta el a feladatot, aki rendelkezett a munkavégzéshez szükséges készenléti táskával és mobiltelefonnal.

Az ellátásból az év során 47 fő került ki, közülük 17 fő elhunyt, 11 fő intézményi elhelyezést nyert, 1 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről. 18 fő maga kérte az ellátás megszüntetését elsősorban amiatt, mert folyamatosan romló egészségi állapota alkalmatlanná tette a készülék használatára, illetve állandó felügyeletre szorult. Ez a tendencia a megelőző évihez hasonlóan alakult.

A szociális rászorultság szerinti megoszlás a korábbi évekhez hasonlóan alakult, a szolgáltatást igénybe vevők jelentős részét az egyedül élő 65 év felettek alkotják.

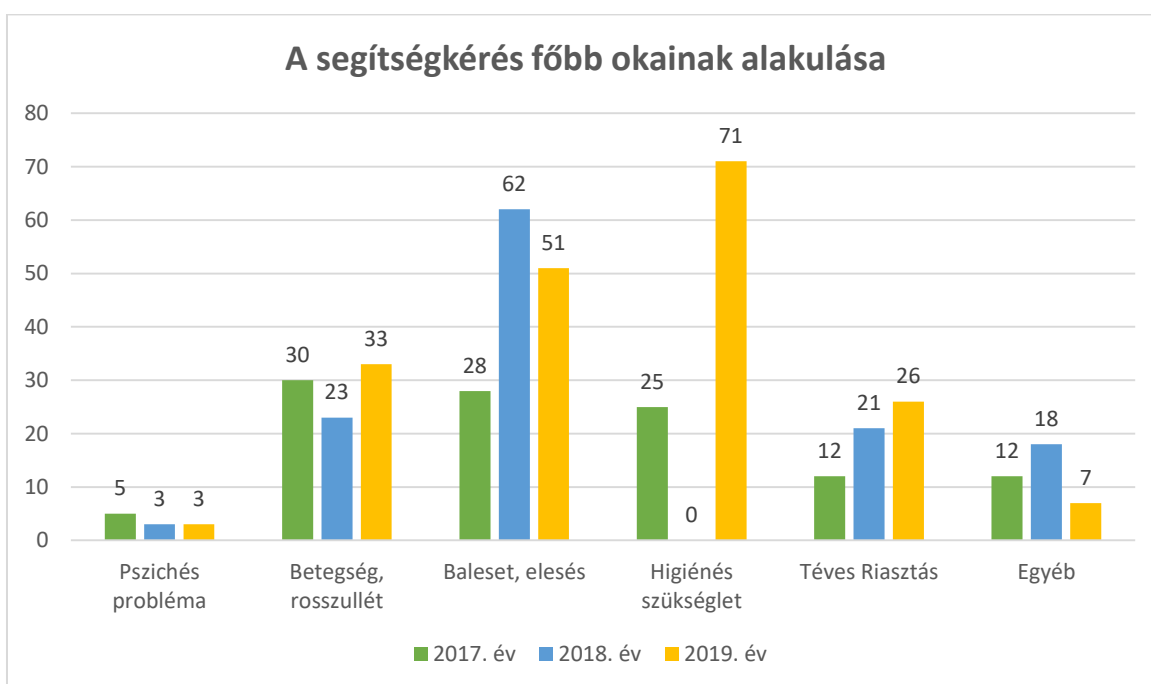
A szolgáltatásban részesülők életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	2	2	4
60 - 64 év	1	1	2
65 - 69 év	1	5	6

70 - 75 év	4	14	18
75 - 79 év	4	30	34
80 - 89 év	24	83	107
90 év felett	4	28	32
Összesen:	40	163	203

Az igénybe vevők nemek szerinti összetételében nem történt lényeges változás, a nők aránya több mint négyszerese a férfiakénak. Az életkor szerinti megoszlásban ismét emelkedett a 90 év felettek száma (2017: 49 fő, 2018: 13 fő, 2019: 32 fő).

Az ellátottak között ismét megjelent a 65 év alatti korosztály, ők súlyos fogyatékoságuk, vagy pszichiátriai betegségük miatt voltak jogosultak az ellátás igénybevételére. A 2019-es évben 1 fő részesült szociális rászorultság hiányában is a szolgáltatásban, ő egy súlyos daganatos beteg 65 év alatti hölgy volt, aki az ellátás megkezdését követően néhány héten belül elhalálozott.

A segélyhívások száma évről évre emelkedik, 2017-ben 112, 2018-ban 127, 2019-ben 191 riasztás érkezett. A tendencia az igénybe vevők magas életkorával és egyre romló egészségi állapotával magyarázható.

Jelentősen számban fordult elő higiénés szükséglet miatti segítségkérés. 2018-ban nem érkezett ilyen probléma miatt riasztás, 2019-ben azonban 71 segélyhívás történt ez okból, mely szintén az ellátottak rossz egészségi állapotából ered. Emelkedett még a betegség, rosszullét miatti segítségkérések száma, viszont az előző évihez képest csökkent az elesés miatti riasztás.

A segítségnyújtási módok közül kiemelkedően magas volt – a higiénés szükségletek miatti riasztások számának emelkedésének következményeként – a gondozási tevékenység (pelenkacsere, mosdatás), illetve a beszélgetés, megnyugtató. Előfordult még mentőhívás, ügyeletes orvos vagy házi orvos hívása, katasztrófavédelmi szervek értesítése és gyógyszeradás is.

Az intézmény ellátottai körében öt ellátási forma tekintetében (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, idősök átmeneti elhelyezése) a korábbi évek gyakorlatának megfelelően elégedettségi felmérés készült.

A felmérés kérdőíveken – személyes lekérdezés módszerével – történt, amelyben az intézményi csoport terápiais munkatársa, illetve az étkeztetést, házi segítségnyújtást és az idősök nappali ellátást biztosító szakmai egységek munkavállalói működtek közre. A felmérés során 1.351 db kérdőív került kiküldésre, ebből 1.123 db érkezett vissza, ami 83,12%-os válasz-információt jelent.

A felmérés során legaktívabbak az idősök nappali ellátását igénybe vevők voltak, 96,64%-uk válaszolt a feltett kérdésekre. Összeségében elmondható, hogy az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők többsége válaszolt a kérdésekre, örült a lehetőségnek, több pozitív visszajelzés érkezett, de természetesen negatív kritikák is megfogalmazódtak.

Az étkeztetést igénybe vevők körében általánosságban elmondható volt az elégedettség az étel mennyiségével kapcsolatban. Az étlap változatosságát többen kritizálták, véleményük szerint túl gyakran ismétlődik a menüsor, illetve egyes ételféleségek előfordulását (pl. csirkehús) túl gyakran találták.

A szolgáltatást szervező szakmai egységek munkatársai folyamatosan ellenőrizték a kiszolgált étel mennyiségét, minőségét, valamint az étrend változatosságát.

Az ételkiosztó helyeken történő adagolás gyorsaságára, a tisztaságra és a személyzet viselkedésére vonatkozóan nem érkezett panasz, többen kihangsúlyozták a személyzet kedvességét, figyelmességét. Az étkeztetéshez kapcsolódó adminisztratív tevékenységekkel (kiértéssel, számla átláthatóságával, fizetéssel), a válaszadók szinte 100%-ban elégedettek.

Az ebéd házhozszállítása a válaszadók véleménye szerint jól szervezett volt. A szállítást végzők munkájával, hozzáállásával, magatartásával igen magas százalékuk volt elégedett. Sok idős számára az ételszállító személye jelenti az egyetlen napi kapcsolat a külvilággal, és nagyon hálásak minden jó szóért. Többen kiemelték a szállítók kedvességét, udvariasságát és segítőkészségét.

A házi segítségnyújtást biztosító négy szakmai egységben dolgozó gondozók munkájával az előző évekhez hasonlóan közel 100%-os volt az elégedettség. A szolgáltatást igénybe vevő idősök szinte csak pozitív jelzővel illeték /elkiismeretes, segítőkész, figyelmes stb./ az ellátásukat segítő gondozókat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők megfogalmazták, hogy a jelzőkészülék azért fontos számukra, mert biztonságot nyújt, csökkenti az egyedüllét miatti félelemérzetüket és hozzátartozóik is nyugodtabbak.

A 2019-es évben megtörtént a régi, elavult készülékek cseréje, ennek köszönhetően az előző évekhez képest jóval kevesebb kritika fogalmazódott meg a készülékek működésével kapcsolatban. Az ellátást igénybe vevők 100%-ban elégedettek voltak a szolgáltatást nyújtó munkatársak szakmai munkájával.

Az idősök klubjai a válaszadók szerint jól szervezettek, képzett gondozói háttérrel működtek, a dolgozók munkáját, hozzáállását, magatartását szinte minden válaszadó pozitív jelzővel illette. A klubtagok körében közel 100%-os volt az elégedettség a klubban folyó közösségi élettel, a programokkal. A válaszokból is kitűnik, hogy a klubszolgáltatást igénybe vevők életkora emelkedik, egészségi állapotuk romlik, mivel többen jelezték, hogy bizonyos programokon pl. kirándulásokon, sportrendezvényeken egészségi állapotuk miatt nem tudnak részt venni.

Az Időskorúak Gondozóházában a 17 fő ellátottból 7 fő volt a felmérés időpontjában olyan egészségi állapotban, hogy tudott válaszolni a kérdőíven szereplő kérdésekre. Az igénybe vevők elégedettek voltak a számukra biztosított ellátással, az őket gondozó munkatársak hozzáállásával, munkájával, a számukra szervezett programokkal.

3. 4. Család és Gyermekjóléti Szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatok működési területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a feladat. A családsegítők munkavégzésük során személyes szociális szolgáltatás keretében szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A szakember szociális adatok gyűjtésével tájékoztatja a szülőt, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segíti az érintett családokat szükségleteik kielégítésében, problémáik megoldásában, céljaik megvalósításában. A szociális segítőmunka keretében feltárja a család működési zavarait, problémáit, feltérképezi és mozgósítja a természetes és mesterséges támaszait, az igénybe vehető erőforrásokat, szolgáltatásokat. Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, szolgáltatásban dolgozók együttműködését, folyamatosan kapcsolatot tart velük. Az aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember a család- és gyermekjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez. A gondozási folyamat során rendszeresen értékeli a végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazza a további irányokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez. Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a veszélyeztetett személy, illetve család szükségleteit. Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyát a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, a családokat, gyermekeket az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, a gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében. Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást ad az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít és a gyámhivatal felkérésére örökbefogadás esetén tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Információkkal, tanácsadással elősegíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

Kezdeményezi a veszélyeztetett gyermek védelembe vételét, szükség esetén ideiglenes hatályú elhelyezésre tesz javaslatot.

A szolgálat munkatársai figyelemmel kísérik a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit.

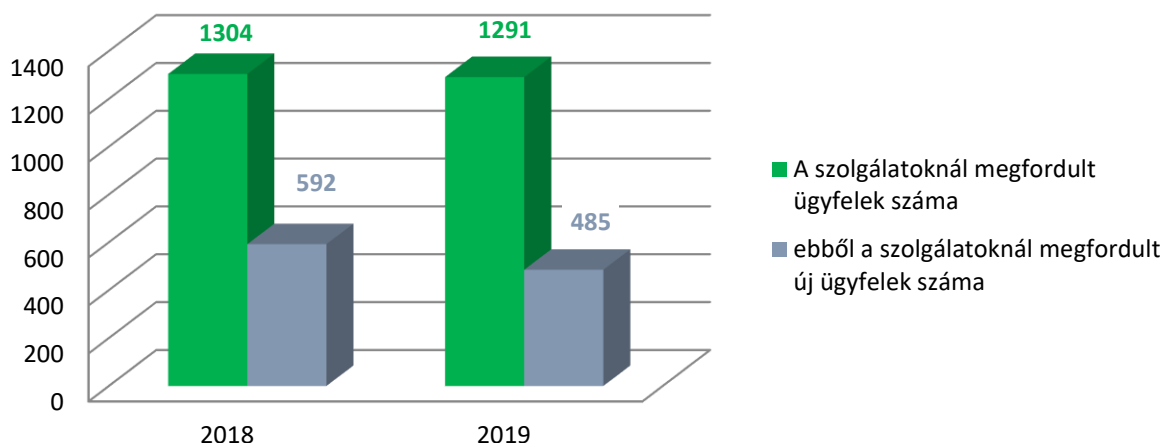
Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesznek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

3.4.1.Szakmai tevékenység

A család- és gyermekjóléti szolgálatoknál 2019-ben 1291 ügyfél (2018. évben 1304 ügyfél) fordult meg, ebből 485 fő (2018. évben 592 fő) volt új. Az új igénybe vevők száma a beérkezett jelzések számának csökkenése miatt 18%-kal kevesebb volt, mint az előző évben.

A kliensforgalom a 2019. évben 10.091, 2018. évben 11.295 volt.

Alapszolgáltatást igénybe vevők száma

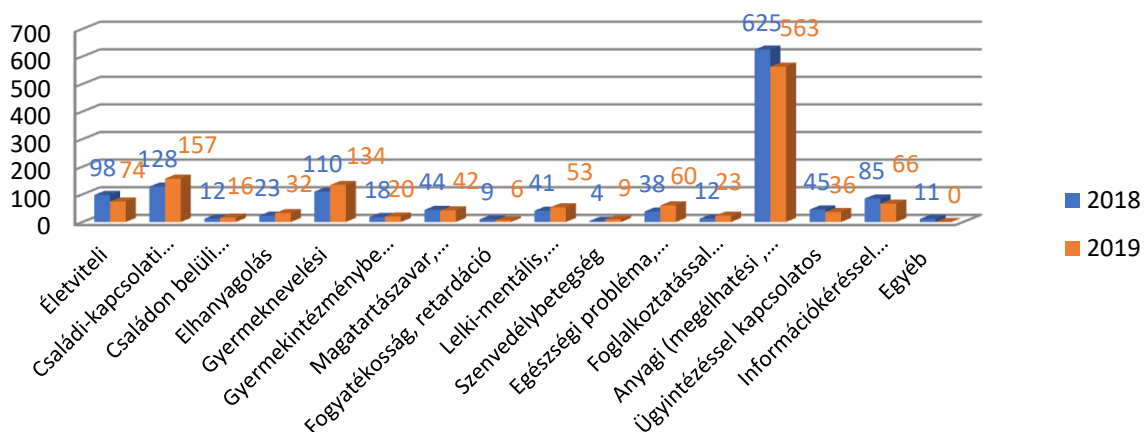

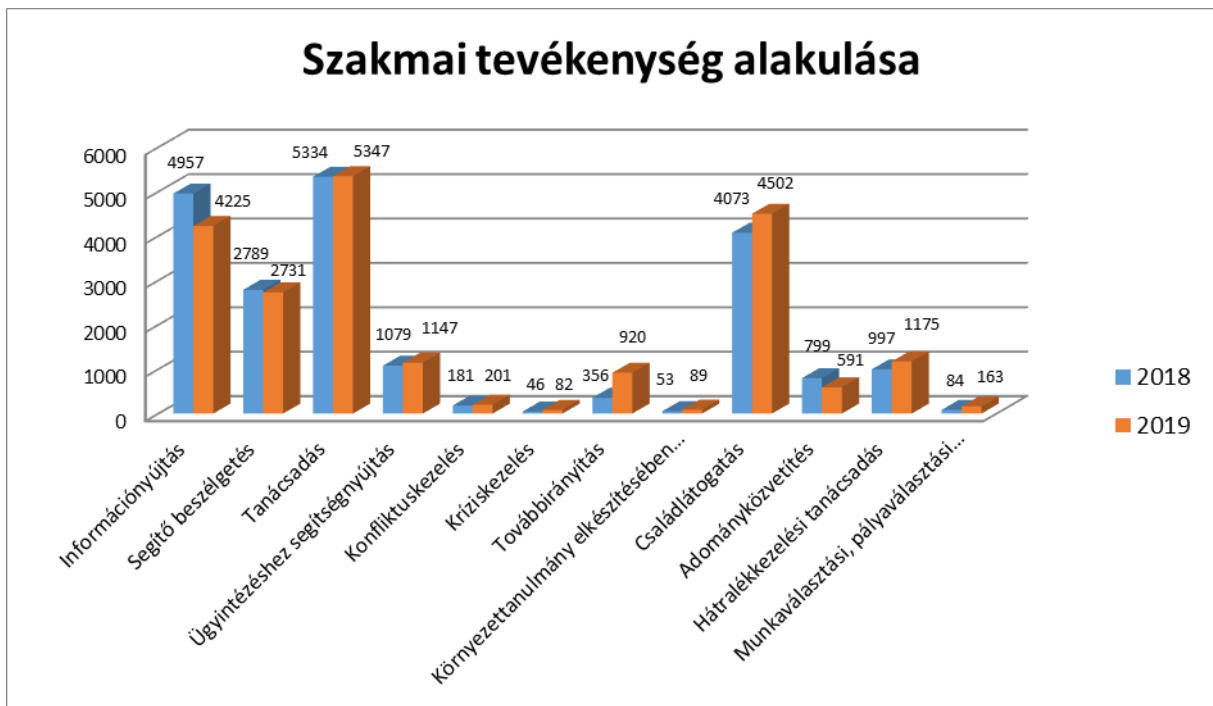
Az intézményt felkereső családok életében a legfőbb felmerülő problémák: az anyagi 563 (2018-ban 625), a családi-kapcsolati konfliktus 157 (2018-ban 128), a gyermeknevelési 134 (2018-ban 110), az életviteli 74 (2018-ban 98), valamint az információkéréssel kapcsolatos 66 (2018-ban 85), az egészségügyi probléma 60 (2018-ban 38) és a lelki-mentális probléma, pszichiátriai betegség 53 (2018-ban 41) esetben voltak.

Az elsődleges problémák körében nőtt a családi-kapcsolati konfliktusok előfordulásának száma, az anyagi problémák száma jellemzően csökkent.

Az esetek döntő többségében a problémák komplexen jelentek meg az egyének, családok életében. A családsegítők a problémához igazítva egyénre szabott komplex esetkezelést biztosítottak, melyhez segítségül hívták az ügyfél természetes és mesterséges támaszait.

A szolgáltatást igénybe vevő esetek száma elsődleges probléma szerint

A szakemberek problémához igazított szakmai tevékenysége 2019-ben elsősorban tanácsadás 5347 (2018-ban 5334), családlátogatás 4502 (2018-ban 4073), információnyújtás 4225 (2018-ban 4957), segítő beszélgetés 2731 (2018-ban 2789), ügyintézésben való segítségnyújtás 1147 (2018-ban 1079), valamint hátralékezelési tanácsadás 1175 (2018-ban 997) formájában valósult meg, illetve lehetőség nyílt jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni, pár- és családterápiás szolgáltatásba való közvetítésre is.

3.4.2. Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás célja a lakossági közüzemi díjhátralékok csökkentése, az adósságproblémával küzdő háztartások problémáinak komplex, a szociális munka eszköztárával történő kezelése.

SZMJV Önkormányzata Közgyűlésének 8/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelete 2015. március 1-től a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére települési támogatás keretében nyújt segítséget.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartamát az előzetes, a határozattal rendelkező és az utólagos együttműködés időtartama együttesen képezi.

2019. január 1. és 2019. december 31. között összesen 35 fő rendelkezett adósságkezelési támogatás megállapítására szóló határozattal (2018. évben 55 fő).

A szolgáltatást igénybe vevők száma csökkenésének oka, hogy az adósságkezelési szolgáltatás jogosultsági feltételeinek a hátralékkal rendelkezők egy része nem tud megfelelni, elsősorban jövedelmi viszonyaik miatt.

3.4.3 Lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka

A 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 23. §-ának megfelelően történt a szakmai munkavégzés a három vagy annál több havi lakbérhátralékkal rendelkezőkkel a SZOVA Zrt. jelzése alapján.

A szakemberek a lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel közösen áttekintették a család élethelyzetét, lehetőségeit, fizetési kapacitását és az igénybe vehető pénzügyi és természetbeni támogatások körét. A családsegítő az ügyféllel közösen cselekvési tervet készített a fennálló hátralék rendezésére vonatkozóan.

A szolgáltatás 2019-ben 196 főt érintett, mely a 2018-as adathoz (212 fő) képest lényeges eltérést nem mutat. A lakhatás biztosítása és megőrzése érdekében a szakemberek az

észlelő- és jelzőrendszer tagjaival – különösen a közüzemi szolgáltatókkal és a SZOVA Zrt-vel – szorosan együttműködtek.

3.4.4. TÁVHŐ-díj hátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejköltségi Szolgálat és a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. között létrejött együttműködési megállapodás – folyamatos kapcsolattartási kötelezettség vállalása mellett – lehetővé tette a szociálisan rászoruló kliensek számára a felhalmozott hátralékok törlesztését.

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz forduló ügyfelek jelentős része anyagi problémával küzdött, ezért sok esetben nehézséget jelentett a közüzemi számlák fizetése, melynek következtében hátralék halmozódott fel.

2019-ben 61 személy (2018. évben 73 fő) esetében nyújtott segítséget az intézmény a TÁVHŐ-díj tartozások rendezésében. Az előző évihez képest a szolgáltatást igénybe vevők száma minimálisan csökkent, ugyanis a hátralékosok közvetlenül a szolgáltatóval is köthettek részletfizetési megállapodást.

A családsegítők a szakmai munkavégzés során az életvezetési és háztartásgazdálkodási tanácsadás mellett folyamatosan nyomon követték a lakhatási kiadások befizetéseit is.

3.4.5. Szociális szálláson élőkkel történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendeletben került bevezetésre a szociális szállás intézménye, mely a kilakoltatással veszélyeztetett családokon kíván segíteni.

A szociális szállás az önkormányzati bérlakásban élő és alacsony jövedelmük miatt a bérlakás fenntartására nem képes, így lakhatásukban veszélyeztetett személyek részére biztosított, szociális szolgáltatásokkal összekapcsolt átmeneti lakhatási forma.

A rendelet elfogadásától 2019. december 31-ig eltelt időszakban a szociális szállások száma 181 db volt, ebből az átminősítettek száma 103 db, a felajánlottaké 78 db volt. A megkötött együttműködési megállapodások száma: 153 db, a szálláshasználati szerződések száma 149 db.

Nem írta alá az együttműködési megállapodást: 28 fő.

A 2019. december 31-i állapot szerint a szociális szállások száma: 42, ebből az átminősítések száma 16, a felajánlásoké 26. A háztartások száma összesen: 42, ebből egyszemélyes 10, család 32.

A szociális szálláson élők esetében 2019. december 31-ig a következő kimenetek valósultak meg: kérte a bérlati jogviszony visszaállítását 51 fő, felmondás 5 fő, leadta a lakást 6 fő, szálláshasználati szerződés nem került meghosszabbításra 28 fő, Idősek Otthonába került 4 fő, elhunyt 6 fő, rendkívüli szociális krízishelyzetére tekintettel átmeneti szállás került kijelölésre 1 fő, a szálláshasználati szerződés hosszabbítására vonatkozó javaslat visszavonásra került 1 fő esetében.

Szanálás miatt 4 fő, a szállás nem megfelelő minősége miatt 1 fő számára új szociális szállás került kijelölésre.

A szolgáltatás indulása óta 2019. december 31-ig a befizetett hátralékok összege az intézmény kimutatása szerint: **16.473.777,- Ft.**

A családsegítők a rendszeres kapcsolattartás során motiválták az ügyfeleket arra, hogy a lakhatással kapcsolatos kiadásait, meglévő hátralékaikat rendezzék. Szükség esetén segítséget nyújtottak a mindennapi életvitelhez.

3.4.6. Krízises átmeneti lakáshasználókkal történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 3. §-ában került meghatározásra a rendkívüli krízishelyzet alapján kijelölt átmeneti szállás intézményrendszere.

A helyi rendelet lehetővé tette, hogy azok a személyek, akik lakhatásukat önerőből más módon nem tudták megoldani, kérelmet nyújtsanak be az illetékes iroda felé. Azon ügyfelek számára, akiknél az adott lakásra történő kijelölés megtörtént, együttműködési kötelezettség került előírásra a szociális szolgáltatóval.

2015. év eleje és 2019. december 31. között megkötött szálláshasználati szerződések száma: 246 db.

A kijelölést követően nem fogadta el a lakást: 33 fő, ebből 3 fő albérletbe költözött, 16 fő a lakóközösség miatt nem kívánt a kijelölt átmeneti szállásra költözni, 1 fő szívességi lakáshasználóként maradhatott korábbi lakóhelyén tovább, 1 fő hozzátartozójának betegsége miatt nem tudta elfoglalni a lakást, 1 fő számára 2 lakás is felajánlásra került, egyiket betegség, másikat a lakóközösség miatt nem fogadta el. 1 fő számára a felajánlott lakás messzire esett a kérelmező családjának elérhetőségétől, 3 fő számára nem felelt meg a felajánlott lakás, 2 fő egészségi probléma miatt nem fogadta el a lakást, 3 főnek a lakhatási problémái megoldódtak más módon, 1 fő az albérletében maradt.

2019. december 31-i állapot szerint krízises átmeneti szállások száma: 84 db.

Háztartások összesen: 84, ebből egyszemélyes 27, család 57.

A lakások komfortfokozat szerint: összkomfortos 52, komfortos 28, félkomfortos 1, komfort nélküli 3.

A krízises átmeneti szálláson élők esetében az indulás óta a következő kimenetek valósultak meg: bérlővé vált 121 fő, visszaadta a lakást a kezelőnek 20 fő, jogcím nélküli lakáshasználó 14 fő, kilakoltatásra került 3 fő, elhunyt 3 fő és 1 fő albérletbe költözött.

A szakmai munkavégzés során a családsegítők az ügyfelekkel közösen cselekvési tervet dolgoztak ki a lakhatási kiadások rendezésére, valamint a felmerülő egyéb problémák kezelésére vonatkozóan.

3.4.7. Kistérségi feladatellátás

Feladatellátási megállapodás alapján biztosított szolgáltatás

Szombathely közigazgatási területén kívül további 22 településen biztosította az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, ahol összesen 100 fő számára történt segítségnyújtás. Az új kliensek száma 59 fő volt.

A szolgáltatásban részesülők összesen 700 alkalommal kerültek kapcsolatba az intézmény szakembereivel.

Az ellátott családok körében elsődleges problémaként a családi-kapcsolati konfliktusok (43), a gyermeknevelési problémák (17), az életviteli problémák (10), elhanyagolás (7), egészségi probléma (7), valamint az anyagi problémák (6) jelentek meg.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek: a tanácsadás (590), a családlátogatás (456), az információnyújtás (320), valamint a segítő beszélgetés (262). Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal rendszeres és intenzív volt a kapcsolat, az érintett szakemberekkel több esetkonzultációra is sor került.

3.4.8. Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek és mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. A jelzőrendszer szervezése és működtetése alapvetően a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatkörébe tartozik, ezen belül a települési jelzőrendszeri felelős feladata.

A tevékenység működtetése a következő fórumokon keresztül történik:

- szakmaközi megbeszélések
- esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák
- éves szakmai tanácskozás.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai számára szakmaközi megbeszélések szervezésére került sor, melyek célja a résztvevők feladatainak, jogkörének, szakmai lehetőségeinek, kompetenciájának tisztázása, illetve a jelzőrendszeri tagok együttműködésével kapcsolatos kérdések egyeztetése, megbeszélése a közös munka hatékonyságának növelése volt.

2019-es évben megtartott szakmaközi megbeszélések

Alkalom	Résztevő szervezetek	Résztevők száma
2019. 01. 23.	A szombathelyi járásban dolgozó pártfogó felügyelők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	20 fő
2019. 02. 15.	Pártfogó felügyelők, gyámügyi ügyintézők, iskolai védőnők, az Egészségfejlesztési Iroda munkatársa, rendőrök, óvodai és iskolai szociális segítők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	29 fő
2019. 03. 29.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, pártfogó felügyelők, RÉV Szolgálat, középiskolai védőnők koordinátora, kórházi szociális munkás, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	32 fő
2019. 04. 10.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, bölcsődék, általános iskolák, KLIK	26 fő
2019. 04. 12.	Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Időskorúak Gondozóháza, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, gondozási körzetek, idősek klubjai	36 fő
2019. 11. 08.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, ügyészség, bíróság	24 fő
2019. 11. 29.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, általános és középiskolák	37 fő
2019. 12. 06.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, Vas Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthon, általános és középiskolák, rendőrség, iskolai védőnők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	33 fő

A család- és gyermekjóléti szolgálatok a 2019. évben összesen 55 esetkonferenciát tartottak a család, az érintett szakemberek, valamint a család- és gyermekjóléti központ bevonásával. Az esetkonferenciák célja a közös probléma definiálása, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése volt.

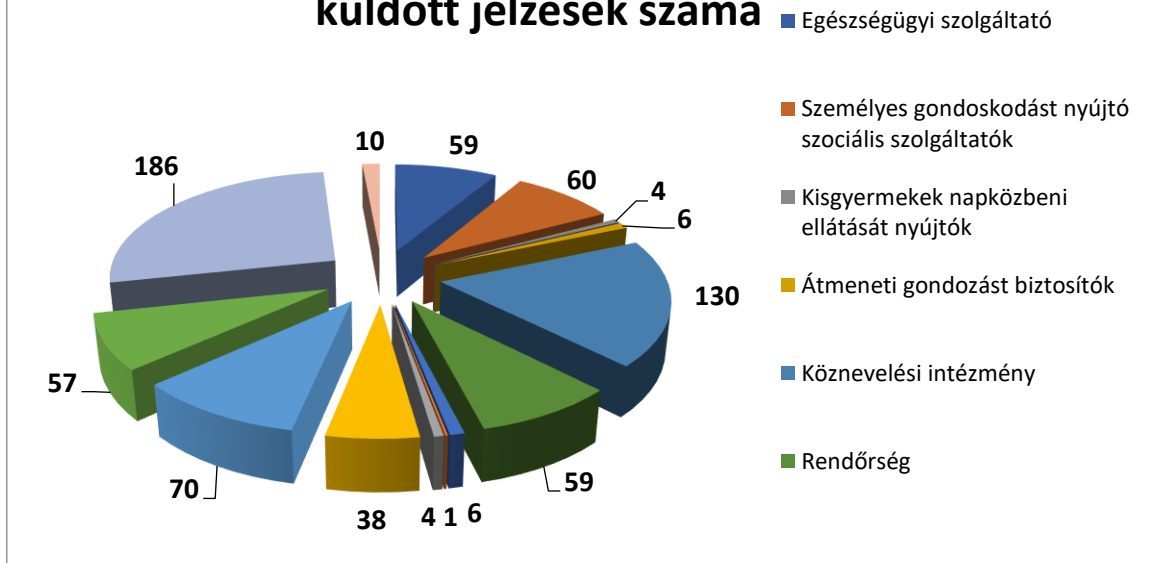
A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 9. § (5) bekezdés alapján, hogy minden év február 28-ig éves szakmai tanácskozást szervezzen, amelyen – a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatása alapján – átfogóan áttekinti és értékeli a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer előző éves működését és szükség esetén javaslatot tesz a működésük javítására.

Szombathelyen 2019. február 22-én megrendezésre került a 2018-as évre vonatkozó éves szakmai tanácskozás, melyen 64 fő vett részt.

A tanácskozás anyaga a jelzőrendszeri tagoktól visszaérkezett értékelő kérdőívek alapján került összeállításra, a jelzett problémák és javaslatok alapján készült el a jogszabály által előírt intézkedési terv, mely az alábbiakat tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagok által küldött jelzések száma

Szentkirályi Tanoda

2019-ben a Szombathely, Szent István király u. 119. szám alatt található Tanoda keretein belül havi rendszerességgel foglalkozások szervezésére került sor, hasznos időtöltést és élményt kínálva a szentkirályi lakóközösség gyermekes családjai számára. A célcsoportot a 3-12 éves gyermekek alkották. A programokon összesen 9 család, 19 fő érintett családtaggal vett részt. A foglalkozások témáit az évszakok változásához, a jeles napokhoz, ünnepekhez és népszokásokhoz igazították a szervezők. Tavasszal a húsvét, illetve az anyák napja határozta meg a kreatív foglalkozások témáját, ősszel főként a természet adta termények felhasználásával alkothattak a résztvevők. A téli hónapokban jellemzően az advent, és a karácsony ünnepköre nyújtott számtalan lehetőséget az önmegvalósításra. Az elkészült tárgyakat a résztvevők hazavihették, s ahogy elmondták, még nagyobb kedvet kaptak arra, hogy a megismert kézműves technikákat otthon is gyakorolhassák.

A gyermekek szívesen rajzoltak, örömmel engedtek teret képzelőerejük, kreativitásuk, alkotásvágyuk szárnyalásának. A programok megvalósítása során a szülők is szívesen bekapcsolódtak gyermekeik kézműves tevékenységébe.

A jó hangulatú foglalkozások során igényes munkák, sokszínű alkotások születtek, amelyek sikerélményt adtak az alkotóknak. A szabadidő hasznos eltöltéséhez kínált kézműves programok elérték céljukat: a gyermekek a csoportfoglalkozások alkalmával meghatározó élményeket szereztek, amik értékrendjüket és magatartásukat a későbbiekben is befolyásolják.

A feladatellátás biztosítását a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint család- és gyermekjóléti központok látják el.

A család- és gyermekjóléti központ és a család- és gyermekjóléti szolgálat által közösen biztosított feladatok

3.4.9. Közösségi terek

2019-ben is működtek ifjúsági közösségi terek Szabad-tér, valamint Belvárosi Ifjúsági Klub elnevezéssel.

A szolgáltatást 2019-ben 72 fő fiatal vette igénybe. A szakmai munkában nagy szerepet kapott a prevenció, a megfelelő életvezetés és értékrend elfogadtatása. A szervezett programokon túl a fiatalok számtalan alkalommal kértek segítséget egyéni, családi problémáik, valamint iskolai feladataik megoldásában.

Szabad-tér Ifjúsági Klub

A Szabad-tér Ifjúsági Klub már 2018. decemberében bekapcsolódott a Rubeus Egyesület „Kapaszkodó” Rögös úton helyes irányba című pályázatába, mely 2019. márciusában zárult le. A projekt egyik elemeként a szülők is bevonásra kerültek a klub programjaiba, s a közös élmény, az egymásra fordított idő eredményeként a javult a szülő és gyermeke közötti kommunikáció, erősödött a szülők szülői szerepe, felelősségtudata, kompetenciája. A gyermekek megismerték jogaikat és kötelezettségeiket, megtanulták és megértették, hogy a tetteik következményekkel járnak.

Szülőknek-gyermekeknek szervezett családi programok:

- A rendőrség szakemberével közös bowlingozás mellett interaktív beszélgetés zajlott a gyermekekre leselkedő veszélyekről, fiatalkori bűncselekmények következményeiről.
- A Magyar Kultúra Napján szülők és gyermekeik közösen vettek részt egy zenés, táncos, élményekben gazdag kulturális programon.
- 2019. februárjában korcsolyázáson vettek részt az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt.
- Egészségnap került megszervezésre, ahol egészségfejlesztő szakember tartott tájékoztatást a káros szenvedélyekről. Vetélkedővel és egészséges ételek közös elkészítésével igyekeztek a szervezők az egészséges táplálkozás fontosságára felhívni a figyelmet.
- Március hónapban Rábahídvégre kirándultak a gyermekek és szüleik, ahol lovasterápián vehettek részt. A programon az egészségmegőrzés, az egészséges életmódra, a természet szeretetére és védelmére való nevelés kapott hangsúlyt.
- Kirándulást szerveztek Kőszegre, ahol a résztvevő családok túráztak, gokartoztak, majd egy mentálhigiénés szakember vezette csoportfoglalkozáson vettek részt, melyen a gyermek-szülő kapcsolat volt a téma.

A fiataloknak szervezett programok:

2019. februárjában farsangi mulatság keretében jelmezverseny, fánkevé és táncverseny került megrendezésre.

Negyedévente zajlott az ifjúsági klub születésnaposainak megünnepelese.

A kulturális programok keretében a fiatalok ellátogattak a Savaria Plázába egy ingyenes családi délutánra, a Falumúzeumban pedig múzeumpedagógiai foglalkozáson vehettek részt. A Szociális hét keretében nyílt nap került megszervezésre, ahol Tóth Dániel énekes is fellépett. Az Oladi Szakközépiskola pályáján közlekedésbiztonsági alapismereteket gyakoroltak a fiatalok, majd elkerékpároztak a Kámoni arborétumba. Az itt készült fotókkal pályázni lehetett egy, a klubvezetők által kiírt fotópályázatra.

Áprilisban a húsvét ünnepi szokásait elevenítették fel játékos vetélkedővel.

A jó idő beköszöntével a szabadtéri programok kerültek előtérbe: májustól focibajnokságokat tartottak, majd a kőszegi hegyen túráztak, ahol egy interaktív foglalkozáson vettek részt két természetvédelmi szakember vezetésével.

Július hónapban egy alkalommal a sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő szolgáltatásait élvezhették a fiatalok.

Augusztus hónapban csapatépítő délután került megszervezésre az Erzsébet táborban résztvevők számára. A program célja az volt, hogy a fiatalok még a táborozás előtt megismerkedjenek egymással. A nap közös bowlingozással zárult.

Szeptemberben elkezdődött az ifjúsági klub tagjainak toborzása, a klub népszerűsítése.

Októberben és novemberben három általános iskolát (a felsős osztályoknak) és egy középiskolát kerestek fel a klub vezetői.

2019. november 1-től újra indult a Rubeus pályázat keretei között a „Kapaszkodó II. Rögös úton helyes irányba” című szombathelyi modellprogram, mely lehetővé tette az ifjúsági klub programjainak gazdagabbá, változatosabbá tételét.

Novembertől fotósakkör indult kétheti rendszerességgel, valamint folytatódott a „Lélekápoló” elnevezésű programsorozat a Zenit kávézó és közösségi térben. A családi délelőttön lehetőség nyílt közös reggeli, kávé, kakaó elfogyasztására. A szülők számára a jóga nyújtott kikapcsolódást, míg a gyerekeknek az ajándékkészítésre és egy modern sportág, a mediball

kipróbálására volt lehetőségük. Megismerkedhettek az öngyógyítás népszerű módszerével, a Bach virágterápiával.

Decemberben mézeskalácssütéssel a karácsonyra való hangolódás került előtérbe.

Az év végéhez kapcsolódóan több program is zajlott. (Halloween, Mikulás, karácsony). A fiatalok decemberben közösen díszítették fel a karácsonyfát, majd kézműves foglalkozáson ajándékot készítettek a szeretteiknek.

Belvárosi Ifjúsági Klub

Az állandó programok mellett tematikus kézműves foglalkozások kerültek megrendezésre, melyek célja a prevención túl a fiatalokkal való bizalmi kapcsolat kiépítése, valamint a kortárs csoportra jellemző problémák kezelése volt.

Március hónapban „Tavaszköszöntő” kreatív tavaszváró foglalkozáson vettek részt a fiatalok. Kötetlen beszélgetés mellett, saját készítésű dekorációkkal színesítették a klubot.

Az áprilisi kézműves foglalkozás a „Nyusziváro készülődés” címet kapta. A program során a résztvevők összegyűjtötték az ünnepkörhöz kapcsolódó szokásokat, hagyományokat is.

Október hónapban a Halloween jegyében készültek el a kézműves alkotások. A fiatalok megismerték az ősi kelta hagyományokból kialakult ünnephez kapcsolódó hiedelmeket, szokásokat.

Decemberben „Ünnepre hangolva” című karácsonyi rendezvénnyel készültek a fiatalok a karácsonyi ünnepekre. Lehetőség nyílt kézműves ajándékok elkészítésére is.

3.4.10. Élelmiszerbank

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület olyan non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés és publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Élelmiszerbank közvetlenül nem oszt élelmiszert, hanem kizárólag a szegénység elleni küzdelemben résztvevő szervezeteken keresztül juttatja el azt a rászorulókhöz.

Az Élelmiszerbank természetbeni adományokat gyűjt, valamint felkutatja a kereskedelmi forgalomba valamiért nem hozható, de még tökéletesen fogyasztható állapotban lévő alap- és feldolgozott élelmiszereket, majd gondoskodik az így összegyűjtött élelmiszerkészletek szállításáról, biztonságos tárolásáról és szétosztásáról.

Az Élelmiszerbankon keresztül a szombathelyi METRO Áruház biztosított az intézmény részére adományt. Általában vagy az elszállítás napján vagy esetenként (például hosszú hétvégéken) 1-2 nap múlva lejáró élelmiszer termékeket adott. Az összes adományozott terméket ki kellett osztani a szavatossági idő lejáráta előtt.

Az intézmény heti rendszerességgel, szerdai és pénteki napokon szállított adományt az áruháztól, mely még aznap kiosztásra került.

Az év folyamán élelmiszeradományban részesülők száma:

- 713 fő (175 család) – 97 alkalommal

Felajánlott élelmiszer összesen:

- 11.881,54863 kg (csemegeáru, hús, hentes áru, zöldség, pékáru, konzerv, szárazáru, édesség, ital)

3.4.11. Adományok közvetítése

Az év során több szervezet és magánszemély gyűjtött és juttatott el adományt az intézmény részére, melyek a rászoruló egyének, családok számára kerültek kiosztásra.

- Magánszemélyek ruha- és játékalvánnyal, tartós élelmiszerekkel, játékokkal, ruhaadománnyal ajándékoztak meg családokat.

Az adományban részesülők száma: 33 család - 144 fő (63 felnőtt és 81 gyerek).

- A Momentum Mozgalom Szombathely játékokat, könyveket és ruhaneműt ajánlott fel családok és gyermekeik részére.

Az adományban részesülők száma: 2 család, 6 fő (4 felnőtt, 2 gyerek).

- A Szombathelyi Futóklub SZSE és a Szombathelyi Tekergők Egyesület Karácsonyi Jótékonyági Adománygyűjtő Közös Futása során összegyűjtött adományokat a Klub eljuttatta az intézmény részére, melyek nehéz sorsú családok számára kerültek kiosztásra.
Az adományban részesülők száma: 20 család, 87 fő (36 felnőtt, 25 gyerek).
- Az Aptic Services Hungary Kft. vásárlási utalványt ajánlott fel családok részére.
Az adományban részesülők száma: 20 család, 48 fő (19 felnőtt, 29 gyerek).
- A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. az intézmény részére 6328 kg brikettet biztosított, mely rászoruló családok számára 155 alkalommal került kiosztásra.
- Mága Zoltán hegedűművész a „100 Templomi Jótékonyági Koncert” elnevezésű koncertsorozatának egyik állomásán, Szombathelyen, az Evangélikus Templomban megtartott hangversenyén összegyűjtött pénzbeli adományt az intézmény által működtetett idősek klubjainak ajánlotta fel. A klubok eszközbeszerzésre használták fel a kapott összeget, többek között dinamikus ülőpárna, hőterápiás masszírozó és masszázs fotel beszerzésére került sor.

3.4.12. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatás Program

Szombathely MJV Önkormányzatának Közgyűlése az 1/2018. (II.21.) önkormányzati rendelettel döntött a Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program működtetéséről, melynek során támogatást nyújt a tehetséges, szociálisan hátrányos helyzetben lévő, általános iskola 5. évfolyamos tanulói részére.

A támogatási programban részt vevő 2 gyermek mellé a 2019-es évben további 1 fő csatlakozott.

A korábban kiválasztott gyermekek kiemelkedő tehetségek zene/hegedű, valamint rajz/vizuális kultúra terén, az újonnan bekerülő fiú pedig sport (atlétika, labdarúgás) terén nyújt kimagasló teljesítményt.

A program nagy hangsúlyt helyez az idegen nyelvismeret magas szintű elsajátítására, valamint cél a gyermekek tanulmányi átlagának emelkedése is. A tehetségek kibontakoztatását az intézmény szociális szakemberei mentorként segítik, akik a gyermekek részére egyéni fejlesztési tervet készítenek a megfogalmazott feladatok megvalósulásának folyamatosan nyomonkövetése érdekében. A szükséges segítség magadása céljából folyamatosan együttműködnek az önkormányzat munkatársaival, az oktatási intézmények pedagógusaival, a gyermekekkel, valamint szüleikkel.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a támogatási program keretén belül gyermekekenként 500.000,- Ft pénzbeli támogatást nyújtott, melynek felhasználása az egyéni fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban, a mentorok döntése alapján történt.

A folyamatos mentorálásnak köszönhetően a gyermekek önbizalma fejlődött, szoros bizalmi kapcsolatot építettek ki a mentorukkal.

3. 5. Pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátása

A közösségi ellátások célja a pszichiátriai vagy a szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

A pszichiátriai és szenvedélybeteg közösségi gondozás 2016 évtől normatív finanszírozás keretében látja el szakmai feladatát, mely a korábbi pályázati rendszerhez képest sokkal kiszámíthatóbb és biztonságosabb feltételeket jelent.

Szombathely Város közigazgatási területén ellátási szerződés alapján, illetve a szombathelyi kistérséget alkotó egyes településekkel kötött feladatátvállalási megállapodás alapján a pszichiátriai betegek közösségi ellátását a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás által működtetett Szombathelyi Egyházmegyei Karitás **Szikla Közösségi Pszichiátriai Gondozó** végzi.

A közösségi pszichiátriai ellátás célja, hogy a gondozott pszichiátriai betegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció minden formáját a pszichiátriai beteg otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítja. Segítséget nyújt a pszichiátriai betegek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárásukban. A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktató és támogatva.

Az ellátottak köre:

- elsősorban a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek Szombathelyen, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget;
- a tüneteket mutató, de eddig pszichiátriai kezelés alatt nem álló, illetve a pszichés zavar kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek;
- a szociális intézményben élő, vagy hosszabb kórházi kezelés alatt álló pszichiátriai betegek, akik lakóhelyükön stabil háttérrel és kontrollt igényelnek.

Szolgáltatásai: megkeresés, tanácsadás, esetkezelés, gondozás (mentális gondozás), készségfejlesztés. Az ellátottak számára csoportfoglalkozásokat biztosítanak (rongyszőnyegkészítő csoportfoglalkozás, szabadidős csoport, kreatív csoportfoglalkozások, Biblia csoport, életmód csoport, „Fitt lesz klub”, Film klub, „Figyelj rám” csoport, életmód csoport), segítve a társadalmi integrációt.

A gondozás során a szolgálat munkatársai otthonukban személyesen keresik fel az ellátottakat, lehetőség szerint telefonon is tartják a kapcsolatot, szükség esetén az intézményben is fogadja az ellátottakat, azok hozzátartozóikat. A szolgálat az ellátottak számára személyesen, telefonon és levélben is elérhető.

A közösségi pszichiátriai gondozó szolgáltatásainak igénybevétele önkéntes és minden esetben ingyenes.

A szolgálat az év folyamán összesen 52 főt látott el.

A szenvedélybetegek közösségi ellátását 2004. év második felétől Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás által működtetett **Rév Szendélybeteg Közösségi Gondozó** biztosítja, mely 2009. január 1-től, egy szolgálatként működik, Szombathelyen és a Szombathelyi Kistérségében.

Mindezt a településekkel kötött feladat-ellátási szerződés alapján látja el. Az intézmény ellátási területe: Szombathely Megyei Jogú Város közigazgatási területe, illetve a szombathelyi kistérséget alkotó települések.

A közösségi ellátás célja, hogy az általa gondozott szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe. Filozófiája szerint, a negatív folyamatok megállíthatók és megfordíthatók, a változásra és a felépülésre mindig van lehetőség. A szenvedélybetegségek hatékony kezelésének fontos tényezője, hogy a beavatkozás minél korábban megtörténjen.

A közösségi gondozás alapszolgáltatás, melynek keretében a klienseiknek biztosítani tudták, hogy lakókörnyezetükben nyújtsanak számukra segítséget. A lakókörnyezet megismerésével lehetőségük van arra, hogy egyénre szabott gondozási tervet készítsenek, amely eredményesebbé teszi a bizalom kiépítését, elősegíti a jó kapcsolatteremtést. Azáltal, hogy betekintést nyertek a kliens mindennapi életébe, hasznosítva a természetes erőforrásaikat hatékony eredményeket értek el. Segítséget nyújtanak a kliensek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában és fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban.

Kiemelt szerepet tulajdonítottak a társadalmi helyzet okozta aktuális élethelyzeteknek. A szenvedélybetegség hátterében általában van egy tartósan fennálló akut feszültséghelyzet, melyet kiválthat a munkanélküliség, lelki- vagy anyagi problémák, családi konfliktusok/válás, krónikus betegség, stb.. 2020-ban is megjelentek a szolgálat életében ezek a háttértényezők. A feszültséghelyzetek kezdenek mindennaposá válni az emberek életében, a problémamegoldó eszközök pedig nem állnak a rendelkezésükre.

A célok elérése érdekében fontosnak tartják a motivációt, az önálló életre való képesség fejlesztését, a munkaerőpiacra való reintegrálódást, a szabadidő hasznos eltöltését, életviteli készségek fejlesztését, problémamegoldó készség fejlesztését. Ezen célok megteremtését szolgálják az egyéni terápiás kapcsolat mellett a csoportfoglalkozásaik.

Mindemellett fontos szerepe van a családlátogatásnak abban is, hogy szolgáltatásaikat komplex módon lakókörnyezetükben tudják biztosítani klienseik számára, hiszen a kistérségeken a társadalmi, közösségi megítélés, stigmatizáció sokkal inkább érvényesül, mint nagyobb városokban, a reintegrálódásnak kisebb az esélye.

A Szolgálat feladatellátási szerződésben vállalta Szombathely és Kistérségében a szenvedélybetegek közösségi gondozását, ennek alapján, a településeken, olyan segítő munkát végeznek, mely nagyban épít mind a kliensekkel, hozzátartozóikkal és háziorvosokkal, illetve a települések jegyzőivel való együttműködésre és folyamatos kapcsolattartásra.

Egyéni terápiás kapcsolat:

Az egyéni terápiás kapcsolat első lépése a Szolgálat és a kliens közötti együttműködési megállapodás elfogadása, egy feltétlen bizalmon és őszinteségen alapuló kapcsolat kialakulásában. A bizalom kialakításához a teljes feltétel nélküli elfogadás képessége szükséges a segítő oldaláról, hiszen a szenvedélybetegségben küszködő emberek többsége szégyelli a problémáit megosztani más emberrel.

Intézményükről elmondható, hogy számos esetben a hozzátartozókon keresztül érik el a klienseket. Gyakran az orvosi rendelőkben, hirdetőtáblákon elhelyezett plakáton keresztül érik el szolgálatukat.

A közösségi gondozóban dolgozó gondozónők és esetenként a koordinátor, segítő beszélgetéseket folytatnak a klienssel. Ezekben a beszélgetéseken a gondozó feltárja a kliens élethelyzetében fellelhető problémák eredetét, megvizsgálja pszichés állapotát, családi körülményeit és minden olyan külső tényezőt megpróbál feltárni, ami a szenvedélybetegséget előidézhette, eredményezhette.

Közösen meghatározzák a rövid és hosszú távú célokat, melyben a kliens igényei a meghatározók. Aktuális probléma esetén krízisintervenciót alkalmaznak. Ezen kívül lehetőségük van a pszichiáterrel, lelkésszel, illetve jogással is felvenni a kapcsolatot.

2018. január 1 – december 31. között 50 fő vette igénybe szolgáltatásokat (együttműködési megállapodással rendelkeztek), ebből az év során lezárt megállapodások száma 6, új felvétel 5. Az év végi zárásakor összesen 49 fő rendelkezett aktív együttműködési megállapodással.

A Rév Szolgálat elmúlt éves tapasztalata alapján általánosságban elmondható, hogy a legtöbb kliens alkoholprobléma miatt kereste fel intézményünket. 2019. január 1 – december 31. között 54 fő vette igénybe szolgáltatásunkat (együttműködési megállapodással rendelkeztek), ebből az év során lezárt megállapodások száma 4 új felvétel 5. Az év végi zárásakor összesen 50 fő rendelkezett aktív együttműködési megállapodással.

Csoportokkal végzett szociális munka:

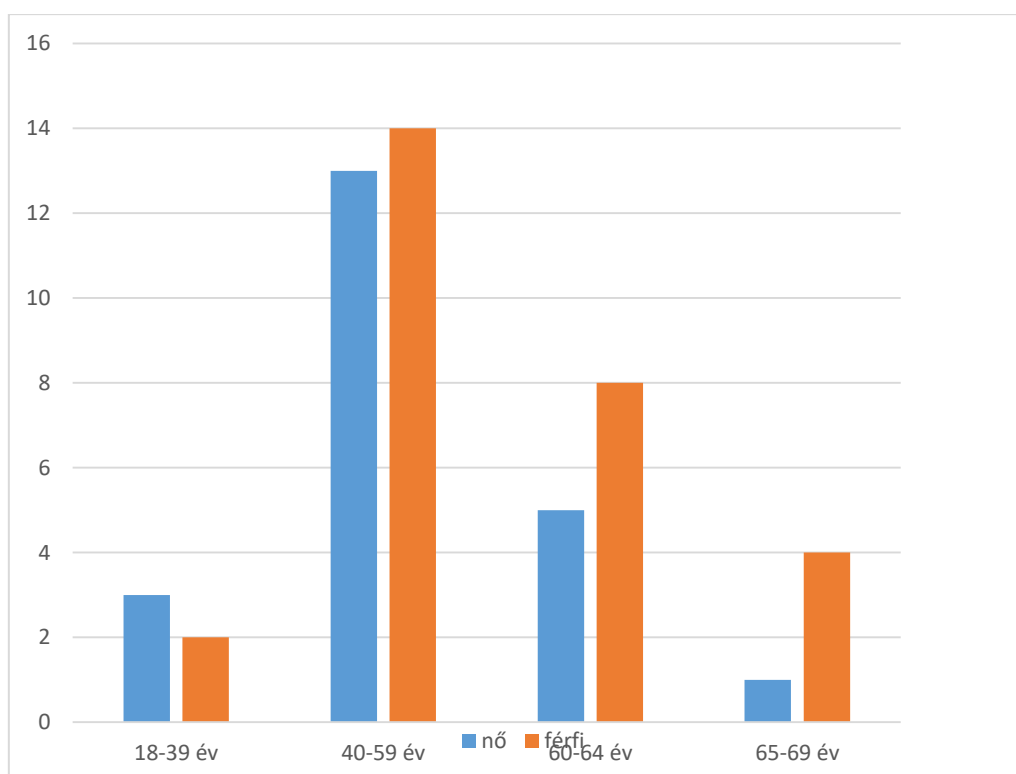
A Szolgálatnál folyó szakmai munka másik alappillére a csoportokkal végzett szociális munka. A szenvedélybetegség jellemzője a megbízhatatlanság és ez a csoportok működésére is kihatással van. Előfordult, hogy teljes létszámmal működtek a csoportok és az is, hogy csak pár ember volt jelen. Ennek ellenére a csoportok hatékonysága igen sikeresnek mondható. A csoportok heti – kétheti rendszerességgel kerülnek megtartásra. Az egyéni segítőbeszélgetések, valamint a csoportfoglalkozások intézményünkben zajlanak. Csoportfoglalkozásaik igény szerint teret adnak a készségfejlesztésnek, kikapcsolódásnak, élményszerzésnek. A résztvevőket felekezeti hovatartozás nélkül fogadják.

Az alábbi csoportfoglalkozások működnek az intézményben:

- szabadidős csoport,
- érintett csoport,
- film-klub,
- Biblia csoport,
- életmód csoport.

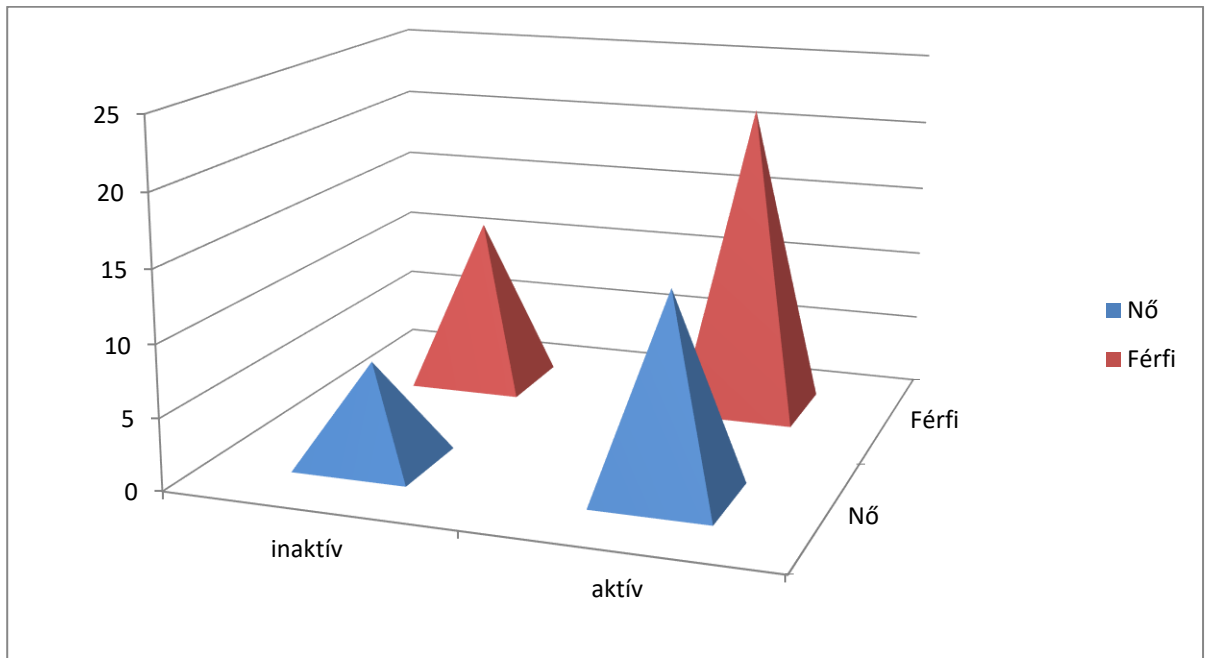
I. diagram: Életkort tekintve az elmúlt évben meghatározó volt a 40 és 59 év közöttiek aránya, 2019-ben ez a szám nem változott továbbra is a 40-59 év közöttiek a meghatározó. Megfigyelhető, hogy nemet illetően bár a férfiak voltak többségben, a nők aránya is jelentős.

Életkor szerinti megoszlás 2019

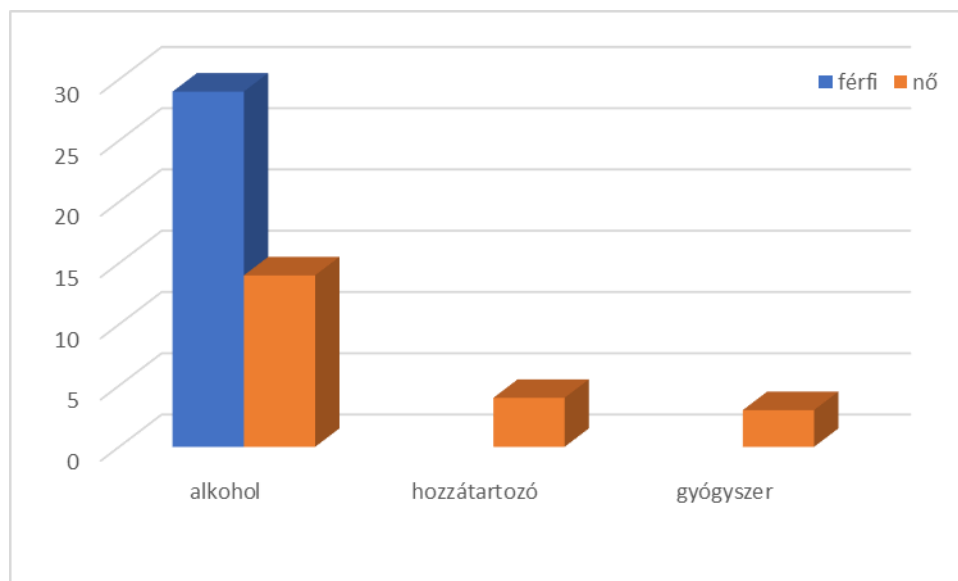
II. diagram: Munkaügyi státuszt tekintve az elmúlt évben a rendszeresen foglalkoztatottak voltak legtöbben. Őket követik a gazdaságilag inaktívak, a munkanélküliek száma csökkent.

Munkaügyi státusz szerinti megoszlás 2019.

III. diagram: A függőségek típusát tekintve továbbra is az alkoholfogyasztás miatt segítséget kérők száma a legmagasabb (29 férfi és 14 nő). Hozzá tartozók száma (4 fő), illetve 3 gyógyszerfüggő kért közösségi ellátást.

Probléma szerinti megoszlás 2019.

RÉV Szenvedélybeteg Alacsonyküszöbű ellátás célja, feladata:

Az alacsonyküszöbű pszicho-szociális ellátás keretében, céljuk:

- a szenvedélybetegek és közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése és

- fogadása,
- a szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak csökkentése,
 - a változáshoz vezető úton való elindítás, annak segítése és az életvitelbeli problémák kezelése.

Nyújtott szolgáltatásaik:

- a) Pszicho-szociális intervenciók
- b) Információs, valamint felvilágosító szolgáltatások
- c) Telefonos, információs vonal fenntartása
- d) Megkereső munka
- e) Drop In klub

Kliensek nemek szerinti megoszlása:

Férfi	Nő
80	23

Kliensek életkori megoszlása:

életkor	Férfi	Nő
46 +	35	9
36-45 +	24	11
26-35	17	1
19-25	3	1
16-18	1	1
Σ	80	23

Anonim telefonos információnyújtás:

46 db

Nyújtott Szolgáltatások százalékos megoszlása:

Konzultáció, tanácsadás	648	42, 38 %
Esetkezelés	648	42, 38 %
Készségfejlesztés	178	11, 64 %
Megkeresés	47	3, 07 %
Háztartáspótló segítségnyújtás	5	0, 32 %
Közösségi fejlesztés	3	0, 19 %
Összesen:	1529	100 %

Szolgáltatások időtartama

Szolgáltatási napok száma: 250

**Szolgáltatás napi időtartama: 8:00 – 16:00 /8h/
10:00 – 18:00 /8h/**

Az egyszerre jelenlévő szakemberek száma: 3

3. 6. Támogató szolgáltatás

A Támogató Szolgálatot a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. működteti.

A szolgálat telephelye a Szombathely, 11-es Huszár u. 116. szám alatti Fogyatékos Emberek Nappali Központjában van.

A **támogató szolgáltatás** a mindenkori jogszabályoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételrendszerrel végzett, fogyatékos személyre irányuló, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás.

A szolgáltatás a fogyatékkal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével. Célja az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel és a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által.

A támogató szolgálat azoknak a **szociálisan rászoruló, súlyosan fogyatékos embereknek** tud segítséget nyújtani, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában vagy magasabb összegű családi pótlékban részesülnek.

Az önálló életvitel támogatását a fogyatékos emberek számára az alábbi szolgáltatások nyújtásával biztosítja:

- személyi segítség,
- szállítás,
- információnyújtás, tanácsadás,
- gyógyászati segédeszköz kölcsönzés.

A szolgálat ellátási területe Szombathely Megyei Jogú Város közigazgatási területe, valamint a Szombathelyi járás többcélú Társulását alkotó településeinek közigazgatási területe.

A szolgálat feladatmutatója 2019-ben **6908 feladategység**.

A szolgálat személyi feltételei 2019-ben :
1 fő szolgálatvezető, (terápiás munkatárs),
2 fő gépkocsivezető, (segítő),
2 fő személyi segítő (gondozó).

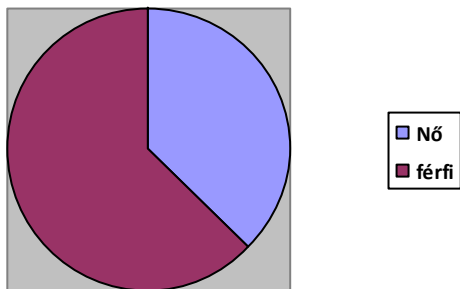
Valamennyi munkatárs rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges szakmai végzettséggel.

A támogató szolgáltatás igénybevevőire vonatkozó statisztikai adatok:

2019. év december 31-én megállapodással rendelkező személy: 62 fő

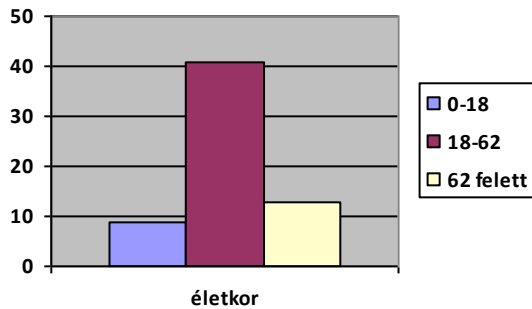
A tárgyév folyamán 7 fő került ki az ellátásból és 9 fő került új ellátottként az ellátásba.

- **Szociális rászorultság alapján:**
Jogszabály alapján szociálisan rászorult 61 fő, szociálisan nem rászorult 1 fő.
- **Nemek szerinti megoszlás:**
A szolgáltatást igénylők közül 23 fő nő és 39 fő férfi.

- **Életkor szerinti megoszlás:**

Az ügyfelek közül 9 fő a 18 évnél fiatalabb, 40 fő a 18 és 62 év közötti és 13 fő a 62 év feletti.

- **Fogyatékosági típus szerint megoszlás:**

A szolgálat ügyfelei közül 37 fő mozgássérült, 14 fő értelmi fogyatékos, 4 fő látássérült, 5 fő halmozottan fogyatékos, 2 fő autista.

- **Lakhely szerinti megoszlás:**

- Az ügyfelek közül 52 fő él Szombathelyen, 10 fő az ellátási terület egyéb településein.

A szolgáltatások részletes bemutatása:

2019. év folyamán 62 fő igényelte a szolgáltatásokat. Ebből szociálisan rászorult (olyan súlyosan fogyatékos személy, aki rendelkezik fogyatékosági támogatással vagy emelt összegű családi pótlékkal) 61 fő. Csak személyi segítséget 1 fő, szállítást 61 fő, közülük szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget 15 fő, személyi segítséget 17 fő vett igénybe. Információs szolgáltatást 8 fő, segédeszköz kölcsönzést 10 fő igényelt.

Szolgáltatási elemek: Információnyújtás, tanácsadás, Információs szolgáltatás

A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyik alapfeltétele a fizikai- és info-kommunikációs akadálymentesítés, azaz a fogyatékos emberek számára biztosítani kell, hogy a többségi társadalom tagjaival azonos módon igénybe tudják venni a közszolgáltatásokat, hozzáférjenek minden szolgáltatáshoz és információhoz.

A szolgálat információt nyújt a fogyatékos embereket érintő eseményekről, programokról, tájékoztatást ad a problémájuk megoldásához igénybe vehető, őket megillető támogatások, szolgáltatások létéről, tartalmáról, hozzájutásuk módjáról, feltételeiről. Az információt kérők általában szociális ellátások, szolgáltatások felől érdeklődnek.

Az információnyújtás formái:

- személyes kontaktusban,
- telefonon keresztül,
- e-mailben.

A szolgálat információt nyújt a fogyatékos embereket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról a rendelkezésre álló és folyamatosan frissített és bővített adatbázisból.

Tanácsadás

A tanácsadást igénybe vehetik a fogyatékos személyek, a környezetükben élő személyek, családtagjaik, speciális esetben a velük kapcsolatban álló csoportok, szervezetek is.

A tanácsadás formája lehet:

- általános információnyújtás, tájékoztatás,
- speciális, célszervezetek felé történő átirányítás,
- speciális, beavatkozást igénylő esetekben megállapodás kötése után esetkezelés.

A tanácsadás mindig közvetlen, személyes kontaktusban történik. Az Ügyfelek elsősorban egy-egy konkrét probléma rendezésében kértek tanácsot a szolgálat munkatársától. A

közvetlen környezetükben, családban fellelhető lehetséges természetes támaszaikkal való kapcsolat javításával rendeződik a problémák jelentős része. Az erőforrások feltárásával, szükség esetén megfelelő szakemberrel való kapcsolatfelvételben nyújt segítséget a szolgálat.

Az ügyintézés az információs szolgáltatások és a személyi segítség közös területe, mely során a problémamegoldás folyamatában a személyi segítő akár az ügyféllel együtt, vagy akár annak meghatalmazása alapján önállóan jár el. Legtöbb ügyintézés egészségügyi, szociális ellátások, támogatások ügyében történik (pl. vizsgálati időpont egyeztetés, parkolási kártya, szociális bérlakás iránti kérelem, segély kérelem, fogyatékosági támogatás ügyintézés, hivatali időpontfoglalások...)

Esetkezelés

Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló tervszerű segítő kapcsolat. Egy vagy több szolgáltatási elem együttes vagy önálló igénybevételével jár együtt. Jellemzően hosszútávú együttműködéshez, vagy rövid, intenzív segítői kapcsolathoz kötődik.

Gondozás

A gondozás az igénybe vevő bevonásával történő, tervezett, célzott segítség minden olyan tevékenység végzésében, melyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne. Olyan rendszeres testi-lelki támogatás, fejlesztés, mely segíti az igénybe vevő jobb életminőségének elérését, a családban, társadalmi státuszában megtartását, visszaillesztését.

Tevékenységcsoportok:

- személyes higiéniát biztosító tevékenységek,
- fizikai szükségletek kielégítését támogató tevékenységek,
- hely és helyzetváltoztató mozgás támogatása, mozgatás,
- alapvető mentálhigiénés szükségletek biztosítását támogató tevékenységek.

Háztartási, vagy háztartást pótló segítségnyújtás

Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében. A tevékenység az igénybevevő közvetlen személyes terére, környezetére irányul. Építve az igénybevevő meglévő képességeire, az önálló életvitelt segítő, támogató tevékenység.

A lakáson belüli segítségnyújtás során a személyi segítő jelenléte biztonságot ad az igénybevevőnek, hogy segítségével minél önállóbban tudja elvégezni az önkiszolgálással kapcsolatos feladatokat (mosdás, főzés, étkezés) és háztartási munkák többségét (mosogatás, mosás, takarítás).

A lakáson kívüli segítség általában bevásárlásban való közreműködés, vagy ügyintézés formájában valósul meg a segítő által.

Felügyelet

A felügyelet célja az igénybe vevő biztonságának fenntartása a szolgáltatás adott helyszínén. Megvalósulhat a lakókörnyezetben, külső helyszínen, illetve a szállító szolgáltatáshoz kapcsolódóan a gépjárműben. Minden esetben személyesen kerül biztosításra.

Készségfejlesztés

Célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre, közösségi részvétele, kapcsolatai erősödjenek, ezáltal társadalomba való re/integrációjának esélye megteremtődjék.

Részterületei:

- önkiszolgálási képességek fejlesztése,
- személyes kapcsolatok kialakításának, fenntartásának fejlesztése,

- kommunikációs készségek fejlesztése,
- döntéshozatali képességének fejlesztése.

Valamennyi esetben fontos cél a meglévő kompetenciák megőrzése, fenntartása, bővítése a minél nagyobb önállóság érdekében.

Gyógypedagógiai segítségnyújtás

Célja a fogyatékossgal érintett funkciók fenntartása és fejlesztése a fogyatékos emberek életében, az életminőség megőrzése és javítása. A tevékenység célja az állapotromlás, és ezzel a társadalmi részvétel károsodásának megakadályozása, a magasabb gondozási szükséglet kialakulásának megelőzése. Nem célja a köznevelési intézményekben történő gyógypedagógiai tevékenység kiváltása, ahhoz kiegészítő módon illeszkedik.

Szállításhoz kapcsolódó személyi segítség

A szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget 15 fő fogyatékos személy veszi igénybe. Ők mindannyian rendelkeznek az ehhez jogszabályban előírt szakorvosi igazolással. A Támogató Szolgálat segítségével nélkülük nem tudnának eljutni az iskolájukba vagy a nappali ellátásukat végző szociális intézménybe, hiszen életkoruk, fogyatékossguk miatt kíséret nélkül nem szállíthatók, tájékozódási képességük akadályozott. Igény szerint a szakorvosi igazolással nem rendelkező utasok számára is biztosítjuk a személyi segítő jelenlétét, közreműködését az utazás során.

A személyi segítség gyakoriságát az ügyfelek állapota, egyéni szükségletei, igényei befolyásolták.

A 18 fő személyi segítséget igénylő közül 10 fő napi-, illetve heti rendszerességgel igényelte a szolgáltatást, 8 fő alkalmanként kért személyi segítséget.

Szállítás

A szállító szolgáltatás célja az igénybe vevő szállítási igénye alapján a lakókörnyezeten kívüli alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, való hozzáférés biztosítása speciálisan kialakított gépjárművel, megfelelő tárgyi feltételrendszer biztosításával, szükség esetén megfelelő segítő jelenlétében (jogszabály által meghatározott igazolás alapján).

A szolgálat 2 személygépjárművet tart üzemben.

- 1 db akadálymentesített, kerekesszékes utas szállítására alkalmas 9 személyes Ford Transit típusú gépjármű, elektromos emelőszerkezettel. 2018as évjáratú, Futott km 2019 év végén 35.420 km.
- 1 db 5 személyes Ford Focus személyautó. 2007-es évjáratú, mozgássérült utas szállítására nem alkalmas. Futott km 2019 év végén 268.914 km.

A szolgáltatás teljesítése előre egyeztetett módon, a kiindulás és érkezési állomás, illetve az időpontok pontos meghatározása alapján történik.

Amennyiben az ügyfél mozgásában vagy tájékozódásában korlátozott, a gépkocsivezető segítséget nyújt a be- és kiszállásnál, a biztonságos közlekedés feltételeinek betartásában (biztonsági öv bekötése, kerekesszék rögzítés) Speciális kísérési igény esetén a személyi segítő munkatárs a gépkocsiban a szükséges gondozási feladatokat ellátja (szállításhoz kapcsolódó személyi segítség). Lehetőség van alkalmi, illetve rendszeres szállítás igénylésére. A szolgálat gépjárművei **2019. évben összesen 28416 elszámolható utaskilométert** tettek meg az ügyfelekkel.

A személyi szállítás a városban és a járásban egyedülálló szolgáltatás. Segítségével 61 fő fogyatékos ember jut el nap, mint nap a munkahelyére, iskolába, óvodába, vagy szociális intézménybe. A Támogató Szolgálat segítségével nélkülük ez számukra megvalósíthatatlan lenne, hiszen tömegközlekedési eszközzel nem szállíthatók. Főként a mozgássérült és az értelmi fogyatékos ügyfeleknek jelent nagy segítséget, hiszen ők azok a személyek, akik mozgásukban akadályozottak, illetve tájékozódási problémával küzdenek.

Lehetőség van **alkalmankénti, illetve rendszeres szállítás** igénylésére.

A 61 fő szállítást igénylő közül napi rendszerességgel 36 főt szállítunk. Ezek munkahelyre, iskolába (általános iskola, egyetem) vagy szociális intézménybe történő szállítások.

Az eseti szállítást 25 fő vett igénybe. Ezek egy része szakorvosi rendelésre, kórházi gyógykezelésre, egyéb szolgáltatók elérésére (bevásárlás, hivatali ügyintézés, fodrász, temető) irányult. Az eseti szállítások másik része különböző rendezvényre (sportrendezvényre, szakmai napra, kulturális programra...) való szállítás volt.

Gyógyászati segédeszköz kölcsönzés:

A szolgáltatótól az ügyfelek olyan gyógyászati segédeszközöket és terápiás eszközöket kölcsönözhetnek, amelyek mindennapjaikat könnyebbé teszik (digitális vérnyomásmérő, speciálisan vakoknak kifejlesztett „beszélő” vérnyomásmérő, vércukorszint-mérő, tű nélküli akupunktúrás készülék, Bioptron lámpa, izomfejlesztésre használatos TENS készülék, összecukható kerekesszék, mobil rámpa). A kölcsönözhető eszközök közül a mobil rámpa nagyon keresett, szinte folyamatosan használatban van. Gyakran veszik igénybe az összecukható kerekesszékeket is.

Pályázatok, új szolgáltatási elemek bevezetése:

„Fogyatékos emberek otthonában nyújtott időszakos segítő szolgáltatás” (kód:OS 2018., OS 2019.)

2018. január 8.-án hirdette meg az Emberi Erőforrások Minisztériuma a „Fogyatékos emberek otthonában nyújtott időszakos segítő szolgáltatás” (kód:OS2018) című pályázatát. A pályázat célja, hogy az eddig a Kézenfogva Alapítvány szolgáltató partnereivel modellkísérleti programként működtetett szolgáltatás új szolgáltatók bevonásával, országos hálózat kiépítésével minél szélesebb körben elérhetővé váljon.

A Támogató szolgálat működtetésére vonatkozó nyilvántartásba vétellel rendelkező szolgáltatók pályázhattak Otthoni Segítés szolgáltatás létrehozására és működtetésére. A pályázati program lebonyolítója a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft, a szakmai módszertani háttérrel a Kézenfogva Alapítvány biztosítja.

Az Otthon Segítés szolgáltatás célja a fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű, tartósan beteg gyermeket, felnőttet nevelő családok tehermentesítése.

A szolgáltatás elemei:

A. Felügyelet a család otthonában

- személy körüli teendők,
- hely-, és helyzetváltoztatás segítése,
- higiénés feladatok ellátása,
- alapápolás

B. kísérés

- kísérés egyéb szolgáltatás és az igénybevevő otthona között

Ellátottak:

- fogyatékossgal élő gyermeket és felnőttet gondozó családok,
- Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermeket nevelő családok
- Tartósan beteg gyermeket (14 éves korig) gondozó családok.

A Támogató Szolgálat a korábbi években érzékelte, hogy lenne az igény a hozzátartozók részéről a ellátottak délutáni, hétvégi felügyeletére, a családok tehermentesítésére, ezért élt a lehetőséggel, benyújtotta pályázatát az Otthon Segítés Szolgáltatásra.

2018. áprilisában került sor a támogatási szerződés aláírására, melyben rögzítésre kerültek az alábbiak:

A vállalt támogatott óraszám: 1350 óra, amely 2018. novemberében **1511** órára módosult

A támogatott családok száma: 10 család

Ellátott terület: Vas megye.

A támogatott tevékenység kezdő időpontja 2018. április 1.,

a véghatárideje 2018. december 31., amely 2018. novemberében **2019. március 31.-re** módosult.

Az otthon segítség szolgáltatás körében ellátottak:

12 család / 13 ellátott:

1 fő látássérült,

1 fő autista,

4 fő halmozottan sérült,

2 fő mozgássérült,

5 fő értelmi sérült.

2019. március 31-ig. 1511 ellátási óra teljesült.

Az első év pozitív tapasztalataira alapozva a támogató szolgálat 2019. tavaszán is benyújtotta pályázatát a Nemzeti Fogymosságügyi és Szociálpolitikai Központ felé, melynek eredményeképpen **2019. április 01.-től 2020. március 31-ig az OS2019.** kódszámú pályázat keretében tovább folytatódhatott a szolgáltatásnyújtás.

A vállalt támogatott óraszám: 1300 óra,

A vállalt támogatott családok száma: 10 család

3. 7. Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka célja az ellátatlan, de az intézményes ellátással szemben bizalmatlan, az utcán tartózkodó egyének, csoportok szociális és mentális segítése, elsősorban életmentés, megelőzés, integrálás céljából.

A társaság 2019. évben is kettő utcai szolgálat működtetésével biztosította a hajléktalan emberek felkutatását, az ellátásukat biztosító információk nyújtását, a nappali melegedőbe, illetve az éjjeli menedékhelyre irányításukat, krízis esetben azonnali ellátásuk megszervezését.

A téli időszakban kiemelt figyelmet fordítottunk az esetleges kihüléssel események megelőzésére az érintettek éjjeli menedékhelyre, illetve szükség esetén kórházba szállításával. Az utcai szolgálat munkanapokon 7-22 óra között dolgozott, azonban a téli krízisidőszakban hétfőgőn és ünnepnapokon is szolgálatot teljesítettek 18-22 óra között. Ezzel együtt megyei hatáskörű krízis autót működtettünk.

A Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Markusovszky Kórházzal, a Közterület Felügyelettel, és a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejköléti Szolgálattal a hajléktalansággal összefüggő feladatokat évek óta együttműködési megállapodásban rögzítjük. Ennek keretében közös járőrözéseket végeztünk, mind a rendőrséggel, mind a Pálos Károly Családsegítő szolgálat utcai szociális munkásaival. Együttműködéshez az ÁNTSZ is csatlakozott. Együttműködési megállapodást kötöttünk a regionális diszpécser szolgálattal is. A rendőrség, a mentőszolgálat és a kórház sürgősségi betegellátó részlegének rendelkezésére bocsátottuk azoknak a klienseinknek a névsorát, akik gondnokság alatt állnak, illetve a krízisidőszakban különösen veszélyben vannak, hiszen életkoruk, fizikai állapotuk miatt könnyebben bekövetkezhet fagyás miatti egészségkárosodás, esetleg halál.

2019. évben a két szolgálat munkatársai összesen **95 fő utcai hajléktalannal kerültek kapcsolatba, közülük 14 fő volt nő.**

Ellátottak száma 2019. évben	I. számú utcai szociális szolgálat	II. számú utcai szociális szolgálat
Összesen	48	47
ebből nő:	7	7

A hajléktalan emberek többsége nem életvitelszerűen tartózkodik utcán, ismerősöknél, nem lakás céljára szolgáló helyiségekben húzza meg magát.

Az utcán élő hajléktalanok számában és a nemek szerinti megoszlásában évek óta nincs jelentős változás. A nők száma változatlanul alacsony, ők inkább igénybe veszik az ellátórendszer szolgáltatásait és gyakran szívességi lakáshasználóként is szállásokhoz jutnak. A társaság munkatársainak nem az utcán tartózkodó hajléktalanok száma, hanem azok **összetétele jelent komoly problémát**. A téli időszakban több esetben kellett életmentést végrehajtanunk. A téli időszakban az utcai hajléktalanok jelentős része igénybe veszi a Nappali melegedő és az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait, illetve egyre romló egészségi állapotuk miatt gyakran válik szükségessé betegszobai elhelyezésük.

Az utcán élők életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkor (év)	Férfi		Nő	
	Fő	%	Fő	%
18-20	1	1,24	0	0
21-30	7	8,64	1	7,14
31-40	19	23,46	3	21,44
41-50	39	48,15	2	14,28
51-60	13	16,04	7	50
61-	2	2,47	1	7,14
Összesen:	81	100	14	100

Időszakosan tartózkodik az utcán	Folyamatosan utcán tartózkodik 26fő		
	1-2 éve	2-5 éve	5 évnél több
55 fő	13	22	5

2019 évben napi átlagban **15 fő** utcai hajléktalannal foglalkoztak az utcai szociális munkás szolgálatok. 2019 évben összesen **255 bejelentés** érkezett intézményünkhöz. A lakossági bejelentések többsége az ingyenesen hívható zöld számra érkezett, amit az információs szolgálatot teljesítő munkatárs fogadott, majd továbbította azt az utcai szociális szolgálatnak. Emellett a kórházból is gyakran kaptunk bejelentéseket.

3. 8. Nappali ellátás

3. 8. 1. Idősek Klubjai

A 18. évet betöltött, elsősorban időskorúak nappali ellátásának biztosítására Szombathely Város területén 2019-ben öt Idősek Klubja működött, 256 férőhellyel.

A szolgáltatást a város közigazgatási területén a **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat** biztosítja.

Az idősek klubjaiban nyújtott szolgáltatásokat azok az időskorúak veszik igénybe, akik otthonukban élnek, de társaságra, közösségre, hasznos, értelmes időtöltésre vágnak, valamint fontosnak tartják testi és szellemi aktivitásuk megőrzését.

A klubok által biztosított szolgáltatások: étkezés, tisztálkodás lehetősége, egészségügyi ellátások, szabadidős programok, ügyintézésben való segítségnyújtás, mentális gondozás.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	236 fő
Tárgyévben felvettek száma:	72 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	308 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	68 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	240 fő

Az éves ellátotti létszám az előző évihez képest emelkedést mutatott. 68 fő ellátása szűnt meg, 38 fő esetében saját kérésre (elsősorban családi okokra hivatkozva, illetve romló egészségi állapot miatt), 9 fő elhunyt, 8 fő bentlakásos intézményi elhelyezést nyert, 7 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről, 6 fő pedig demens nappali ellátásba került.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	3	3	6
60 - 64 év	7	6	13
65 - 69 év	21	36	57
70 - 74 év	12	43	55
75 - 79 év	16	51	67
80 - 89 év	25	73	98
90 év felett	3	9	12
Összesen:	87	221	308

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlásában jelentős változás nem történt, változatlanul magas a 80 év feletti korosztály (35,71%) és a nők aránya (71,75%).

A korábbi évekhez hasonlóan magas volt és emelkedő tendenciát mutat az egyedül élők aránya, 2017-ben 73,21%, 2018-ban 73,63%, 2019-ben 79,22%. Ők elsősorban a magány oldása, a szabadidő hasznos eltöltése érdekében vették igénybe a klub szolgáltatásait.

A szolgáltatásban részesülők 65,58%-át jellemezte a multimorbiditás, azaz több betegség együttes előfordulása. Jelentős volt a keringési és a mozgásszervi megbetegedésekben szenvedők száma és évről évre emelkedik a pszichiátriai betegek aránya is.

A klubokban elérhetőek voltak különböző prevenciók célú egészségügyi szolgáltatások, pl.: vérnyomás- és vércukorszint-mérés, ismeretterjesztő előadások, Etká jóga foglalkozások, gerinctorna.

Az étkezést igénybe vevők számában jelentős változás nem történt, 241 fő vette igénybe helyben fogyasztással a szolgáltatást. 190 fő normál, 33 fő diabetikus, 18 fő pedig könnyű-vegyes étrend szerint étkezett. 30.255 adag étel került kiszolgálásra.

Az intézmény 9 személyes kisbuszával, valamint egy személygépkocsival biztosított volt a mozgásukban korlátozottak, idősek szállítása a klubokba, valamint külső programokra. Ez a lehetőség az év során 18 fő számára nyújtott segítséget.

A szakmai munkát 130 fő önkéntes segítette az év során, közülük 89 fő fiatal, óvodás, általános és középiskolai tanuló. Ők elsősorban ünnepi megemlékezéseket tartottak. Jelenlétük a klubokban és az idősek életében kiemelkedően fontos, mivel hozzájárulnak a generációk közötti kapcsolat erősítéséhez.

A felnőtt segítők irodalmi, valamint ismeretterjesztő előadásokat, manuális foglalkozásokat tartottak és a hitélet gyakorlását segítették.

Az idősek klubjaiban – a teljesség igénye nélkül – az alábbi programok zajlottak a 2019-es évben.

Irodalmi Kávéház

Az elmúlt évben is folytatódott az Irodalmi Kávéház rendezvénysorozat, mely havi rendszerességgel került megszervezésre. Alkalmanként egy-egy jeles nap vagy ünnepkör került feldolgozásra.

A klubtagok a kávéház keretében ünnepelték a magyar kultúra napját és Ady Endre halálának 100. évfordulójáról is megemlékeztek. Az évfordulóhoz kapcsolódóan a Hang-Szín-Pad Stúdió Héjanász című emlékműsor összeállítását és hangjáték előadását tekinthették meg az érdeklődő klubtagok.

A programok között szerepelt a költészet napjának megünneplése, valamint Albert Zsuzsanna meseterapeuta is több alkalommal tartott ún. élőmesélést az időseknek.

Az anyák napi megemlékezést Várhelyi Zoltán gitártanár és tanítványainak közös műsora tette felejthetlenné a résztvevők számára.

Az intézmény 2019-ben is csatlakozott az „**Egészség-napok Szombathelyen, a segítség városában!**” címmel megrendezett rendezvénysorozathoz, mely június 27. és június 29. között került lebonyolításra.

A programok között az alábbi előadások, foglalkozások szerepeltek:

- Feszültségoldás, relaxáció
Előadó: Királyné Török Enikő terapeuta
- Mozgásban az egészség
Foglalkozásvezető: Simon Terézia gyógytornász
- Pihentető alvás – alvást segítő technikák, gyógynövények
Előadó: Prenner-Zsolnai Rita mentálhigiénés szakember, logoterápiás tanácsadó, coach
- Aktivitáskártya játék idősek módjára – nevetéssel, játékkal az egészségért
Foglalkozásvezető: Meskó-Csépany Zsanett szakmai egység vezető

Ilauszki Tibor emlékverseny

A klubtagok évek óta részt vesznek a Szombathelyi Határőr Nyugdíjas Egyesület által szervezett sportnapi rendezvényen. A versenyszámok között szerepelt többek között kiskapura rúgás, teke, célbadobás, darts, teniszlabda pattogatás.

Ezüstkor Filmklub

Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Nyugdíjas Szövetsége az elmúlt évben is lehetővé tette a klubtagok számára mozifilmek kedvezményes látogatását.

Így az idősek sok kedvelt filmet néztek meg, többek közt a Csillag születik, az Instant család, a Zöld könyv és a Yesterday című alkotásokat. A program változatlanul nagy népszerűségnek örvendett az idősek körében, alkalmanként 30-40 fő klubtag vett részt a vetítésen.

Az „Aktív időskor Szombathelyen” programsorozathoz kapcsolódó rendezvények

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 2014-ben indított programot a 60 év feletti szombathelyi lakosok aktivizálására, a városi szintű közösségfejlesztés érdekében.

2019-ben az alábbi programokon vettek részt az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő idősek:

- Februárban az „Álommelő” című filmet tekinthették meg az érdeklődők az Agora Savaria Filmszínházban.
- Áprilisban a „Halhatatlanok” című könnyűzenei élő koncerten vehettek részt az Agora Művelődési és Sportházban.

- A Haladás Sportkomplexum és az ELTE Gothard Asztrofizikai Observatórium és Multidiszciplináris Kutatóközpont meglátogatására is lehetőségük volt a klubtagoknak a 2019-es évben.
- Júniusban Szentendrére látogattak az idősek, ahol többek között a Szabadtéri Néprajzi Múzeumot is megtekintették.
- 30 fő klubtag utazhatott el a grazi adventi vásárra. A programok között szerepelt a város fő nevezetességeinek idegenvezető általi megtekintése is.
- A Weöres Sándor Színházban a Liliomfi című darabot nézhették meg az érdeklődő klubtagok.

Egyéb programok

- memóriafejlesztő játékok, kártyaversenyek,
- vetélkedők,
- bűnmegelőzési előadások,
- ismeretterjesztő előadások,
- Etka-jóga erőgyújtó módszer, foglalkozás,
- lelki beszélgetés a klubtagokkal,
- karaoke verseny,
- kirándulások.

3.8.2. Demens személyek nappali ellátása

A demens személyek nappali ellátása keretében az orvosszakértői szerv vagy Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket láthat el az intézmény.

A demens személyek nappali ellátása integrált formában, az intézmény két telephelyén, összesen 14 férőhelyen biztosított.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	14 fő
Tárgyévben felvettek száma:	11 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	25 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	11 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	14 fő

A megszűnés oka 4 fő esetében bentlakásos intézményi elhelyezés volt, 5 fő elhalálozott. 2 fő ellátása saját kérésre szűnt meg, mivel romló egészségi állapotuk miatt már nem tudták igénybe venni a klub szolgáltatásait, ezért a továbbiakban házi segítségnyújtásban keretében lett biztosítva ellátásuk.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	-	-	-
60 - 64 év	-	1	1
65 - 69 év	2	1	3
70 - 74 év	1	5	6
75 - 79 év	1	7	8
80 - 89 év	1	5	6
90 év felett	-	1	1
Összesen:	5	20	25

A tavalyi évi adatoktól eltérően már nem a 80 év feletti korosztály képviseltette magát a legnagyobb arányban, hanem a 70-80 év közöttiek száma emelkedett jelentősen.

A demens személyek nappali ellátásában alapvető cél, hogy a foglalkozások elősegítsék az ellátottak meglévő képességeinek stabilizálását, lehetséges mértékig a fejlesztését, esetleg a már elmaradt képességek újbóli felszínre hozását.

Ennek érdekében az alábbi terápiák voltak biztosítottak:

Mozgásterápia

Olyan speciális mozgásmódszerek alkalmazása, melyek a szokásos gyógytorna keretében nem ismertek. Lényege és célja: az egyes kifejező mozgások, mozdulati egységek, testhelyzetek és mozgásegységek megtanítása, újratanulása.

Zeneterápia

Olyan pszichoterápiás eljárás, amely a zenét eszközként használja komplex személyiségfejlesztés vagy gyógyító tevékenység keretében. A zene eszköz az élménykeltésben és az élményfeldolgozásban, mint nonverbális terápia hatékony módszer. A hangulati és érzelmi életen keresztül jut el az idős emberekhez, oldja a pszichés merevséget vagy lágyítja azt.

Aktív (éneklés, hangszeres zenélés) és passzív (zenehallgatás) zeneterápia együttes alkalmazására került sor.

Biblioterápia

Az olvasmányok kiválasztása a demens személyek érdeklődési körének, mentális állapotának megfelelően történt. Tartalmuk különböző volt, pl.: mesék, rövid anekdoták, stb.

A mindennapok során folyamatosan kellett törekedni a memória erősítésére, régi ismeretek, ismerősök felidézésére.

Mivel az ellátás integrált formában történt, a demens klubtagok képességeikhez, igényeikhez mérten természetes módon bekapcsolódtak a klub által szervezett foglalkozásokba, programokba.

3. 8. 3. Fogyatékosággal élők nappali ellátása

A **Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.** fenntartásában működő—Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálat a Szombathely, vagy Szombathely kistérségében állandó lakcímmel rendelkező, vagy életvitelszerűen ott tartózkodó harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését.

A szolgálat célja az ellátottak társadalmi integrációjának elősegítése, önálló életvezetésük támogatása. A fogyatékosággal élő ellátottak egyedi képességeikhez és szükségleteikhez mérten önállóvá válnak a mindennapi életvezetésükben. Alakuljanak ki olyan szociális képességek bennük, melyek lehetővé teszik a normál közösségi életben való részvételt.

A Nappali Szolgálat engedélyezett férőhelyszáma: 65 fő

Statisztikai adatok 2019. évre vonatkozóan:

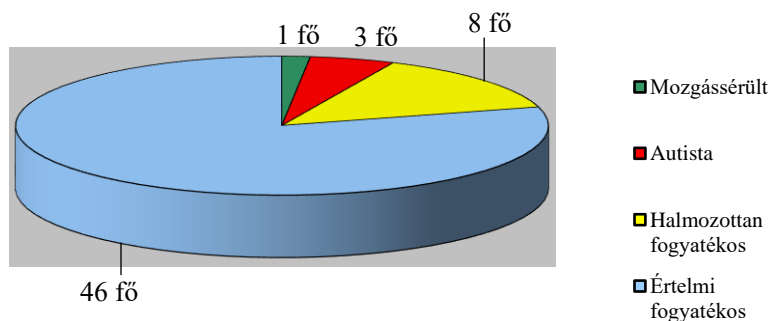
Nyitvatartási napok száma:	245 nap
Nappali ellátást igénybevevők száma az év során összesen:	10726 fő
Szociális intézményen belüli foglalkoztatást igénybe vevők száma összesen:	4167 fő

	Nyitvatartási napok száma	Jelenlévő ellátottak száma összesen
JANUÁR	22	963
FEBRUÁR	20	918
MÁRCIUS	20	939
ÁPRILIS	20	899
MÁJUS	22	1029
JÚNIUS	19	829
JÚLIUS	23	821
AUGUSZTUS	20	743
SZEPTEMBER	21	970
OKTÓBER	22	1012
NOVEMBER	19	906
DECEMBER	15	697
Összesen	243	10726

Az ellátást igénybevevők fogyatékosági csoport szerinti megoszlása:

- Mozgássérült 1 fő
- Autista: 4 fő
- Halmozottan fogyatékos: 7 fő
- Értelmi fogyatékos 47 fő

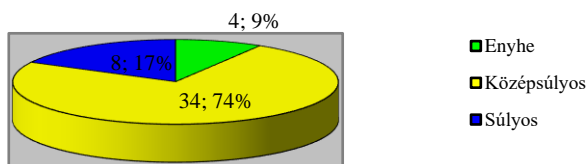
Az ellátást igénybe vevők fogyatékosági típus szerinti megoszlása

Ebből:

- Enyhe fokban értelmileg akadályozott: 4 fő
- Középfokban értelmileg akadályozott: 34 fő
- Súlyosan értelmileg akadályozott: 8 fő

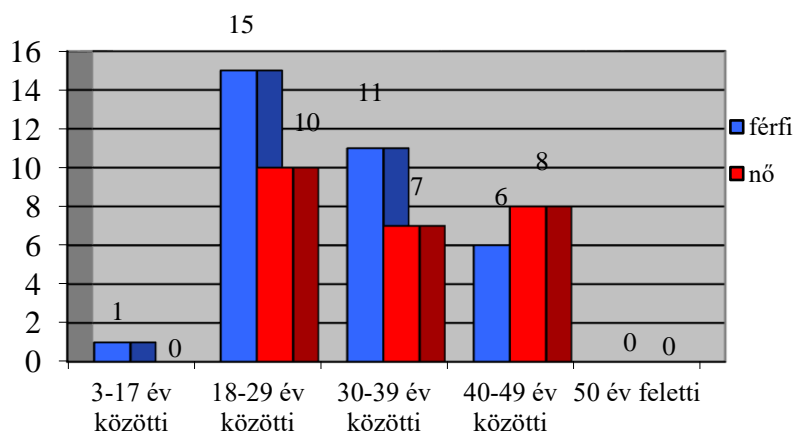
Az értelmi fogyatékos ellátottak megoszlása a fogyatékoság mértéke szerint

Az ellátást igénybevevők életkor, és nem szerinti megoszlása:

▪ 3-17 év közötti férfi	1 fő
▪ 3-17 év közötti nő	0 fő
▪ 18-29 év közötti férfi	15 fő
▪ 18-29 év közötti nő	10 fő
▪ 30-39 év közötti férfi	11 fő
▪ 30-39 év közötti nő	7 fő
▪ 40-49 év közötti férfi:	6 fő
▪ 40-49 év közötti nő	8 fő
▪ 50- év feletti férfi:	0 fő
▪ 50- év feletti nő:	0 fő

Az ellátás igénybe vevők életkor és nem szerinti megoszlása

2018. december 31-én ellátást igénybe vevők száma: 59 fő

2019. december 31-én ellátást igénybe vevők száma: 58 fő

Az év folyamán ellátásba vett új ügyfelek száma: 8 fő

Az év folyamán megszüntetett ellátások: 9 fő

A megszűnések okai: megváltozott élethelyzet (4 fő), nyári időszakra vonatkozó határozott időtartam lejárt (3 fő), tartós bentlakásos elhelyezés (2 fő)

Az intézmény által biztosított szolgáltatások:

- Felügyelet
- Gondozás
- Étkeztetés
- Esetkezelés
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

- Készségfejlesztés
- Közösségi fejlesztés
- Pedagógiai segítségnyújtás
- Tanácsadás

Felügyelet

A nappali szolgálat nyitva tartási idejében az ellátottak számára személyes felügyeletet biztosít. A felügyeletet a szociális gondozók biztosítják.

Az ellátottaknak állapotukból adódóan szükségük van a felügyelet biztosítására. A fogyatékoságuk súlyosságától függ, hogy kinek mekkora mértékben van szüksége erre.

Az intézmény munkanapokon reggel 7 órától délután 4 óráig tart nyitva.

Gondozás

Az ellátottak egyéni szükségleteinek megfelelő megfelelően valósul meg a nappali szolgálatban a gondozás. A szociális gondozók végzik a feladatellátást.

A gondozás célja az ellátottak testi-lelki támogatása, fejlesztése, az önállóságuk lehető legnagyobb fokú megőrzése mellett, illetve, hogy segítse az ellátottak családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szolgáltatás 8 gondozási csoporton belül valósul meg egy-egy felelős gondozónő bevonásával. A gondozási csoportok kialakítása az ellátottak életkorának és a fejlettségi szintjének figyelembe vételével történik.

A szociális gondozó feladata, a személyi gondozási feladatok ellátása mellett a napirendben és heti tervekben meghatározott tevékenységek végrehajtásának segítése.

Étkeztetés

A szolgálatban napi egyszeri meleg étel- ebéd - igényelhető. Az étel elfogyasztására az intézmény étkező helyiségében van lehetőség. A szolgáltatást igénybevevő ügyfelek közül átlag 25 fő igényli a szolgáltatást.

Esetkezelés

A szolgálat ellátottainak segítése mindennapi életük során felmerülő problémáik megoldásában, céljaik elérésében. Leggyakoribb esetkezelések voltak az év folyamán: fogyatékosághoz kapcsolódó ellátások segítése, különböző szolgáltatások elérésének segítése, konfliktushelyzetek megoldásának segítése.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

Az ellátottak önálló életvitelének segítése: a mindennapi életvitelükben, személyes környezetük rendben tartásában, mindennapi ügyeik intézésében.

Az intézmény szakmai programjában nagy hangsúlyt kap ez a szolgáltatás, hiszen ellátottaink önállóságra való nevelésében jelentkezik a legtöbb feladat.

A foglalkozások célja: A fejlesztésben résztvevők a képességeikhez mérten a lehető legönállóbb módon tudják elvégezni az önkiszolgálással kapcsolatos háztartási munkákat, mindennapi életükben keletkező feladatokat. A tevékenységet természetes teendőként építsék be mindennapi életükbe.

Készségfejlesztés

A társadalmi beilleszkedést segítő magatartásformák kialakításának, egyéni és társas készségek kialakításának, fejlesztésének segítése.

Formái:

- *Kompetenciafejlesztő foglalkozások: Szociális kompetenciák, pozitív egészségmagatartás kialakítása*

Egészségmagatartás és a szociális kompetenciák fejlesztésének célja, az egészségi állapotot javító, fejlesztő magatartás és szokásrend kialakítása. Törekvés a tiszta, egészséges környezet megteremtésére. Felismertetni a helyes döntések szerepét a felnőtt életre, önálló életvezetésre vonatkozóan, a döntési kompetencia kialakítása.

- *Manuális készségfejlesztés*

A manuális készségfejlesztéssel célunk a fogyatékos fiatalok finommanipulációjának szinten tartása, fejlesztése. A fejlesztő foglalkoztatás során a megfelelő finommanipuláció kiemelt fontosságú, hiszen a foglalkoztatás során kézzel könnyen végezhető feladatokat látnak el.

- *Kondicionális képességek fejlesztése:*

Csoportos munka formában az éves munkatervben meghatározott módon történik különböző tornafoglalkozások (napi torna, jóga, táncfoglalkozás, csapatjátékok, eszközös sporttevékenység: kerékpár, evezőpad, elliptikus tréner) megvalósításával

Az ellátottak nagy része egyrészt fogyatékoságuk miatt, másrészt pedig a nem megfelelő életvitele miatt elhízott. A szolgálat folyamatosan követi állapotuk változását, jelez a hozzátartozók felé is.

Tanácsadás

Az ellátottak a fogyatékoságához és a mindennapi életvezetéséhez kapcsolódó kérdések nehézségeit megoldását segítő szolgáltatás.

A szolgálat segíti az ellátottakat, hogy kérdéseikre megfelelő tájékoztatást kapnak, véleményüket nyíltan, hátrányos következmények nélkül elmondják, kérésüket, visszajelzésüket, esetleges panaszukat megfelelő módon, tisztelettel kezeljük.

Pedagógiai segítségnyújtás

Olyan ismeretek, értékek, viselkedések, attitűdök, értékek átadása, gyakoroltatása, amely az ellátottak fejlődését segíti.

A szolgáltatás kompetenciafejlesztő foglalkozások keretében valósul meg.

Anyanyelvi kompetencia fejlesztésének kiemelt területe, a verbális és írott kommunikációfejlesztése. Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, az intézményben, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

A digitális kompetencia fejlesztése, az infokommunikációs eszközök használatának elsajátításával és gyakoroltatásával történik. A fejlesztése magában foglalja az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, alkalmazását, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését

Közösségi fejlesztés

A normalizáció elvét szem előtt tartva tervezi és szervezi a szolgálat a szabadidős programokat, közösségi rendezvényeket az ellátottak számára.

Programok:

- városi kulturális intézmények, szervezett programok, események látogatása: könyvtár, művelődési ház, múzeumok, stb
- vallási és nemzeti események, ünnepnapok közös ünneplése
- közösségi programok: farsangi bál, Valentin nap, halloween party, kerti buli
- kirándulások
- sportprogramok
- integrált, érzékenyítő programok diákok bevonásával: pl. hulladékgyűjtés, sportversenyek
- közös találkozók más fogyatékos embereket segítő együttműködő szervezettel

A szolgálat számos társasjátékkal, fejlesztő játékkal, könyvállománnyal is rendelkezik, melyet az ellátottak a nappali ellátás során rendszeresen használnak.

A szolgálat tevékenységét segítő pályázati projektek bemutatása

FOF2018

„Találd meg magadban a nőt!”- fogyatékkal élő nőket segítő komplex program

Támogató: Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

Elnyert támogatási összeg: 3.000.000.-Ft

Projekt időtartama: 2018. július 1.-2019. június 30.

A projekt tervezését megelőzően munkánk során tapasztaltuk, hogy a fogyatékkal élő nők többszörösen hátrányt szenvednek az élet legtöbb területén fogyatékos női mivoltuk miatt.

A megvalósított projekt célja volt, ezeket a hátrányokat csökkenteni – a résztvevő lányok énképének, önbecsülésének fejlesztésével - különböző fejlesztő foglalkozások által, valamint segíteni őket abban, hogy felfedezzék magukban a nőt, tudatosítva bennük a női szerepkörhöz tartozó lehetőségeket és feladatokat.

A „Találd meg magadban a nőt!” című projekt résztvevői a Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálatának női ügyfelei voltak.

A programban résztvevők, valamint hozzátartozók számára egy **projektnyitó és tájékoztató rendezvényt** szerveztünk, amelyen megismertettük őket a projektben tervezett tevékenységekkel, ami segítette a kitűzött célokkal való azonosulást is.

A **fogyatékos emberek jogai és a támogatott döntéshozatal címmel** a projekt induláskor egy **tájékoztató előadást** szerveztünk számukra. Az előadás partnerünk, a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház együttműködésével valósult meg.

A programban részt vevő lányok **Személyes életvezetést támogató fejlesztő foglalkozásokon** vettek részt. A foglalkozások segítették őket önismeretük fejlesztésében, a társas viselkedés szabályainak elsajátításában. Segítséget kaptak az egészséges életvezetéshez, háztartási ismereteik bővültek, főzőtanfolyamon vettek részt. Gyakorlati foglalkozások keretében megismerkedtek ékszerkészítési és lakásdíszítési praktikákkal is.

A projekt időtartama alatt lehetőséget kaptak a résztvevők **rekreációs foglalkozásokon** való részvételre. Heti 1 alkalommal a testre és lélekre ható **Etka jóga-** valamint a zenés mozgásgyakorlatok segítették testkontrolluk erősítését, nőiességük megtalálását, valamint a testi és lelki egészségük megőrzését, fejlesztését.

A projektben résztvevők **„Átváltoztató” klubfoglalkozások** keretében váltak még csinosabbakká, magabiztosabbakká, szebbekké.

A klubfoglalkozások a Szombathelyi Szolgáltatási SZC Oladi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának valamint a Soroptimist International Club együttműködésével, támogatásával valósultak meg.

Az elért eredményt, a lányok átalakulását, **projektzáró rendezvényen** mutattuk be, amely a város egy nagy múlttal rendelkező rendezvényéhez a XXIII. Szociális Héthez kapcsolódóan került megrendezésre.

A projekt legfontosabb eseményeit a FOF17 programunk segítségével létrejött és jól működő filmes csapatunk rögzítette és elkészítette a megvalósítást és az elért eredményeket is bemutató **kisfilmet**.

FOF2019

„Speciális színpadképek és képességek”- Szemléletformálás és értékteremtés alternatív színjátszó körökkel és integrált műhelyekkel

Támogató: Nemzeti Fogyatékosügyi és Szociálpolitikai Központ

Elnyert támogatási összeg: 2.500.000.-Ft

Projekt időtartama: 2019. szeptember 01.- 2020. június 30.

Fogyatékos emberek bevonásával alternatív színjátszó szakkör jött létre, amely fókuszában a nonverbális kommunikáció áll. A foglalkozások során alkalmazott rítusszerű színpadi mozgások, kontrasztos fények és archaikus zenék felerősítik a produkció közönségre gyakorolt hatását. A szakkör munkájának eredményeként új előadás készül majd el a projekt végére. 5 alkalommal műhelymunkákon profi színészek segítik/segítették a résztvevők ismereteinek bővítését a színjátszásról.

Fogyatékkal élőket foglalkoztató színjátszó közösségek, magyarországi és határon túli diák színjátszó körök meghívásával integrált színjátszó találkozó valósul majd meg és konferencia keretében kerülnek bemutatásra a munkamódszerek és az elért eredmények.

3. 8. 4. Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása

A Hársfa-ház Szendélybetegek Nappali Ellátója, a Szikla Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátója, valamint a Rév Szendélybeteg Nappali Ellátó ellátási szerződés és együttműködési megállapodás keretében végzi a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátását. A

Hársfa-ház Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Nappali Ellátójában 60 fő pszichiátriai és 20 fő szenvedélybeteg, a Szikla Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátójában 90 fő, a Rév Szenvedélybetegek Nappali Ellátójában 40 fő ellátása biztosított.

Nappali ellátók szakmai tevékenysége:

Személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás, a tizennyolcadik életévüket betöltött fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai és szenvedélybetegek részére, amely az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, önismereti, képzési, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, védett környezetben történő 4 órás munkavégzésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

A nappali ellátás célja, hogy a pszichiátriai és szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, ill. olyan terápiás programokat is kell biztosítani, amelyek hozzájárulnak az ellátottak társadalmi re-integrációjához.

Kiemelt feladatunk a pszichiátriai és szenvedélybetegek minél szélesebb körének elérése, fogadása. A szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak csökkentése, a változás elindítása és segítése. Az életmód, életvitel váltásának ösztönzése, az utógondozás, illetve a visszaesés megelőzése.

Az ismeretek átadása, az önértékelés erősítése, a magatartás és a kapcsolatok megváltoztatása, az erőforrások feltárása. A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások, és programok révén törekszünk az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére.

A nappali ellátásban felvételt nyertek közül akinek legalább 40%-os egészségkárosodása van lehetőséget kap napi 4 órában könnyű fizikai munkát végezni. Amennyiben nincs rokkantsági fokozata annak a szabadidő hasznos eltöltése mellett (pl: textil-kreatív műhelyekben tevékenykednek) a terápiás életvezetést segítő programokba kerül bevonásra.

A Szikla Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátója nők és férfiak számára egyaránt látogatható. Az intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. A szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik.

Helyet biztosítanak a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására.

Szolgáltatásaik:

- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- munkavégzés lehetőségének szervezése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése,
- egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, torna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.

Mindezt az öntevékenységre, az önsegítésre építve. A pszichiátriai betegek nappali intézményében olyan programokat biztosítanak, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében az intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek.

Bekerülésnél a vallási hovatartozást nem veszik figyelembe, de fontosnak tartják a lelki gondozást. Ebben nagy szerepet vállal a Karitás lelkesze, akihez a heti Biblia órákon kívül is bármikor bizalommal fordulhatnak.

A nappali intézmény működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de szükség szerint kapcsolatot tartanak az ellátott kezelőorvosával vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében.

2019. évben az ellátottak száma 90 fő. Ebből 27 fő férfi, 63 fő nő. Az intézmény kihasználtsága folyamatosan 100% -os.

Iskolai végzettség szerinti megoszlás

8 általános: 28 fő

szakmunkás: 37 fő

érettségi: 20 fő

főiskola: 5 fő

A szociális foglalkoztatás nem igényelt központi támogatást, helyette a nappali ellátók nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatását bővítettük telephelyeinken. Ennek köszönhetően 2019 évben 184 fő vállalt munkát intézményeinkben.

A Rév Szenvedélybeteg Nappali Ellátó 2010. január 1-étől működik a Wesselényi u. 24. szám alatti intézményben. Mára már, mint székhelyen működő ellátásként van nyilvántartva a működési engedély alapján.

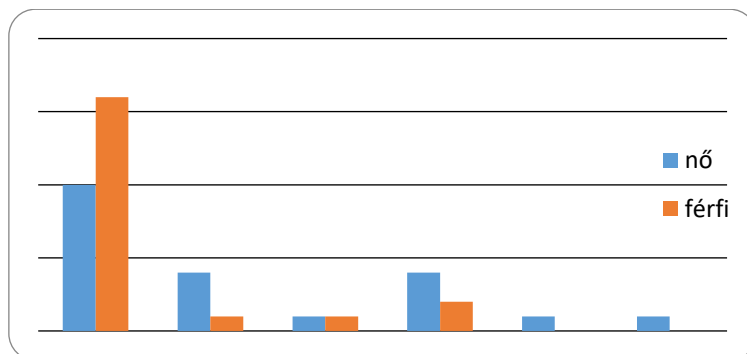
A szermentessé válás hosszú és nehéz gyógyulási folyamat. A szenvedélybetegek, miután elhagyták a szer fogyasztását, hosszú fiziológiai és pszichológiai elvonást élnek át. A legtöbb szerfüggő élete csak a szer megszerzése körül forog, ez adja a mindennapi élet ritmusát számukra. Cél egy olyan egyénre szabott rehabilitációs program kidolgozása, mely a hasznos időtöltést ad a mindennapjaikhoz, és így a „normálisnak” mondható életvitelt újra elsajátíthatják.

A szenvedélybetegek ellátása során a cél, hogy a rehabilitáció után visszahelyezhető legyenek a korábbi közösségbe, társadalomba. A cél elérése érdekében felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési és családi programokat szerveznek.

2019. évben összesen 41 fő vette igénybe a szenvedélybeteg nappali ellátó szolgáltatásait.

Probléma szerinti megoszlás

Az ellátottak probléma szerinti megoszlását tekintve alkoholproblémának kezelésével, koffein- illetve gyógyszerproblémák leküzdése miatt kértek segítséget. Alkoholproblémával több férfi jelentkezik mint nő. Az alkoholbetegség továbbra is vezető a szenvedélybetegségek közül.

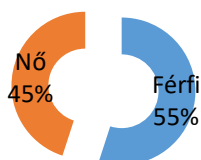

A Hársfa-ház Pszichiátriai és Szenvedélybeteg Nappali Ellátó kiemelt feladata a pszichiátriai és szenvedélybetegek minél szélesebb körének elérése, fogadása. A szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak csökkentése, a változás elindítása és segítése. Az életmód, életvitel váltásának ösztönzése, az utógondozás, illetve a visszaesés megelőzése.

Az ismeretek átadása, az önértékelés erősítése, a magatartás és a kapcsolatok megváltoztatása, az erőforrások feltárása. A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások, és programok révén törekszünk az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére. A pszichoterápiás folyamatban előtérbe helyezzük az egyénre szabottságot, a rendszerességet, fokozatosságot, következetességet. Akkor és annyit segítünk, amelyet az egyén megkíván. A szolgáltatásaink igénybevételének az alapja az önkéntesség, őszinteség.

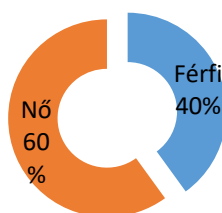
A bekerüléshez a felekezeti hovatartozást nem vesszük figyelembe, de fontosnak tartjuk a lelki gondozást.

Nemek szerinti megoszlás a szenvedélybetegek nappali ellátása során 2019-ben

A szenvedélybetegek nappali ellátását 11 férfi és 9 nő vette igénybe 2019-ben.

Nemek szerinti megoszlás a pszichiátriai betegek nappali ellátása során 2019-ben

A pszichiátriai betegek nappali ellátását 24 férfi és 36 nő vette igénybe 2019-ben.

3. 8. 5. Nappali melegedő

A Nappali melegedő elsősorban az **éjjeli menedékhely** szolgáltatásait igénybe vevőket, s az **utcán élőket** szólítja meg, de a rehabilitációs programokba be kívánja vonni azokat a **potenciálisan hajléktalan embereket** is, akiknek egészségi állapotuk, szociális- és munkaerő-piaci kompetencia-hiányuk miatt az önálló lakhatásuk megtartása veszélyben van,

munkaerőpiacra történő kivezetésük pedig csak foglalkoztatási rehabilitáció után valósulhat meg.

Azzal, hogy a nappali melegedő az I. számú utcai szociális munkás szolgálat és az éjjeli menedékhely egy telephelyen működik hatékonyabban biztosítható az intézményes ellátással szemben idegenkedő hajléktalan emberek bizalmának megnyerése, az ellátó rendszerbe való bevonása. Az éjjeli menedékhely szolgáltatásait igénybe vevőknek reggel 7 órakor - amikor az éjjeli menedékhely bezár - nem kell elhagyniuk az intézményt, hanem az épületen belül működő nappali melegedő szolgáltatásait vehetik igénybe. Ezzel a működéssel megelőzhetővé válik, hogy az éjjeli menedékhelyről reggel 7 órakor elküldött emberek jelentős része napközben közterületen töltse idejét. Minden szolgáltatást igénybe vevő számára biztosítjuk a **tisztálkodás és a személyes ruházat tisztításának feltételeit**. Gondoskodunk a ruházat és egyéb személyes dolgok biztonságos őrzéséről, lehetőség szerint a ruházat pótlásáról. Az **étkeztetés lehetőségének biztosítása** 2017. évtől a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal együttműködve pályázati program keretében történik. Napi egy tál előre csomagolt ebédet biztosítunk valamennyi igénybe vevő részére. Az étel melegítéséhez és elfogyasztásához kulturált körülmények állnak rendelkezésre a nappali melegedőben. **2019 évben 32.800 adag ebéd kiosztására került sor a nappali melegedőben.**

A nappali melegedőben történik a hajléktalan emberek **okmánypótlása**, hivatalos ügyintézése is. A hajléktalan lét gyakori velejárója a személyes okmányok elvesztése, azt azonban valamennyien tudják, hogy legalább személyi igazolvánnyal rendelkezniük kell ahhoz, hogy a sorozatos rendőrségi feljelentéseket elkerüljék. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés szigorodásának következtében egyre gyakrabban igényelnek segítséget a TB kártya pótlásához, az adóigazolvány megkéréséhez. Az esetek többségében akkor kérnek segítséget a hajléktalan emberek, amikor munkaviszonyt kívánnak létesíteni. Postacímet minden utcai illetve éjjeli menedékhely szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan embernek biztosítunk, amennyiben ezt igénylik.

A nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére

- közösségi együttlétre,
- pihenésre,
- személyi tisztálkodásra,
- személyes ruházat tisztítására,
- étel melegítésére, táplálására, elfogyasztására.

A nappali melegedő férőhelyszáma: 40 fő, az igénybevevők napi átlagos száma egész évben meghaladta az engedélyezett férőhelyszámot, a téli leghidegebb napokon a 60 főt is eléri a megfordulók száma. 2019. évben **216 fő fordult meg a nappali melegedőben**, közülük 31 fő volt nő és 185 fő férfi.

Gondozási napok száma és átlaglétszám a nappali melegedőben

Év	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gondozási napok száma	11.18 6	10.84 2	11.82 4	13.86 4	15.80 7	15.51 1	13.93 3	14.51 9	16.029	14179	17214
Átlaglétszám ¹ (fő)	44,38	43,19	47,1	55,0	63,98	61,79	55,51	57,62	63,86	56,49	47,16

¹ A költségvetési törvényben meghatározottak szerint számolva (osztószámmal 251 ill. 252)

A táblázatból is jól látszik, hogy a nappali melegedő évek óta folyamatosan teltház felett üzemel. Ez a szám azt jelzi, hogy az éjjeli menedékhelyen éjszakázó, illetve az utcán élő hajléktalan emberek jelentős arányban veszik igénybe a nappali melegedő szolgáltatásait.

A nappali melegedőben biztosított szolgáltatások éves összesítése 2019. év

hónap	tisztálkodás	mosás, szárítás	étel-melegítés	szociális ügyintézés és	szociális, mentális	étkeztetés	ruha pótlás	postacím	csomag megőrzés
január	175	52	450	291	596	3220	52	4	1110
február	125	45	533	176	431	2800	38	2	583
március	203	63	509	271	533	2660	43	4	627
április	143	45	425	196	566	3050	29	4	885
május	133	33	305	285	521	2500	35	3	741
június	100	21	233	245	487	2375	41	5	538
július	78	43	256	123	550	3125	56	4	613
augusztus	135	32	233	241	518	2375	45	1	773
szeptember	123	45	352	186	592	3125	48	5	781
október	132	49	420	224	489	2250	41	3	865
november	152	63	433	203	485	2800	44	3	906
december	147	75	415	243	423	2520	48	3	1104
összesen	1646	566	4564	2684	6191	32800	520	41	9526

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nyílt pályázatán a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. Fogyatékos Embereket Segítő Szolgáltatások Fejlesztő Foglalkoztatása 2019. évre **17 502** feladategységhez kapcsolódó támogatási összeg felhasználására kapott lehetőséget a Fejlesztő foglalkoztatás biztosításához.

Az 1 feladategységre jutó támogatási összeg: 949 Ft

	Munkaszerződéssel/ Megállapodással rendelkezők száma	Felhasznált feladategység
JANUÁR	4	396
FEBRUÁR	19	1560
MÁRCIUS	19	1578
ÁPRILIS	19	1596
MÁJUS	19	1734
JÚNIUS	19	1500
JÚLIUS	4	414
AUGUSZTUS	20	1676
SZEPTEMBER	22	1890
OKTÓBER	22	1998
NOVEMBER	23	1822
DECEMBER	21	1296
Összesen		17460

A Fejlesztő foglalkoztatás résztvevői a Fogyatékos Embereket Segítő Szolgáltatások intézményéből 100 %-ban a nappali ellátás ellátottjaiból kerültek ki.

2019. év folyamán két foglalkoztatási formában összesen **23 fő** kapott lehetőséget munkavégzésre.

Munka törvénykönyve szerinti foglalkoztatási forma:

- 3 fő - 4 órában foglalkoztatva

- 1 fő - 6 órában foglalkoztatva
- Szociális törvény szerinti foglalkoztatási forma:
- 19 fő - 4 órában foglalkoztatva

A foglalkoztatásba bevont ellátottak eltérő képességei alapján két különböző típusú munkakör kerül kialakításra:

1. Csomagolás

A jó manuális képességekkel rendelkező foglalkoztatottak számára csomagolási, szortírozási, munkát végeztek.

2019. évben Bér munka szerződés keretében bedolgozói munkát végzett a FÉHE Nonprofit Kft. fejlesztő foglalkoztatása a Dekorand Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. számára. A munkatevékenységek kézzel könnyen végezhető egyszerű hajtási, csomagolási feladatok voltak: MAM cumikhoz tartozó vásárlói tájékoztatók előkészítése a további gyártási folyamatok számára.

A munkavégzéshez szükséges alapanyagokat, csomagolóanyagokat, félkész termékeket a vállalkozó biztosította. A megrendelt mennyiségeket hetente a vállalkozó szállította ki és az elkészült termékek elszállításáról is ő gondoskodott.

Részvevők száma 2019. év során: 18 fő

2. Takarítás

Azon ellátottak, akik a nagymozgásos feladatokban tudtak jól teljesíteni takarítási munkákat végeztek:

Az intézmény külső belső környezetének takarítását, rendben tartását látták el a foglalkoztatás keretében. Az udvaron található parkolók illetve parkosított terület gondozása az évszakoknak megfelelően: felsöprés, lehullott levelek összegyűjtése, hólapátolás volt a feladatuk.

Részvevők száma 2019. év során: 5 fő

4. Szakosított ellátási formák

4. 1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

4. 1. 1. Időskorúak Gondozóháza

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat** a szakosított ellátás keretén belül az *Időskorúak Gondozóházában* Szombathely, Pozsony u. 47. szám alatt 17 férőhellyel átmeneti ellátást biztosít azoknak a 18. életévüket betöltött személyeknek, akik betegségük, vagy más ok miatt önmagukról nem képesek gondoskodni, illetve állandó felügyeletre szorulnak.

Az ellátottak olyan 24 órás, folyamatos ápolást-gondozást igényelnek, melyet a területi idősellátó rendszer már nem tud felvállalni. Az intézményben a szociális gondozás valamennyi eleme alkalmazásra kerül.

Alapfeladat a gondozottak állapotának szinten tartása, javítása, idejük tartalommal való megtöltése és ügyeik intézése.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	16 fő
Tárgyévben felvettek száma:	24 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	40 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	23 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	17 fő
Várakozók száma tárgyév december 31-én:	77 fő

Az ábra jól mutatja, hogy az elmúlt öt évben - különösen 2016-tól - milyen drasztikusan emelkedett a szolgáltatást igénylők száma: 2016-ban: 20 fő, 2017-ben 48 fő, 2018-ban 62 fő, 2019-ben 77 fő várakozott a gondozóházi elhelyezésre.

Az ellátotti létszám az előző évekhez képest nagy mértékben emelkedett, melynek oka a felvételek és ezzel párhuzamosan a megszűnések számának emelkedése volt.

Az ellátásból kikerültek megoszlása a kikerülés oka szerint

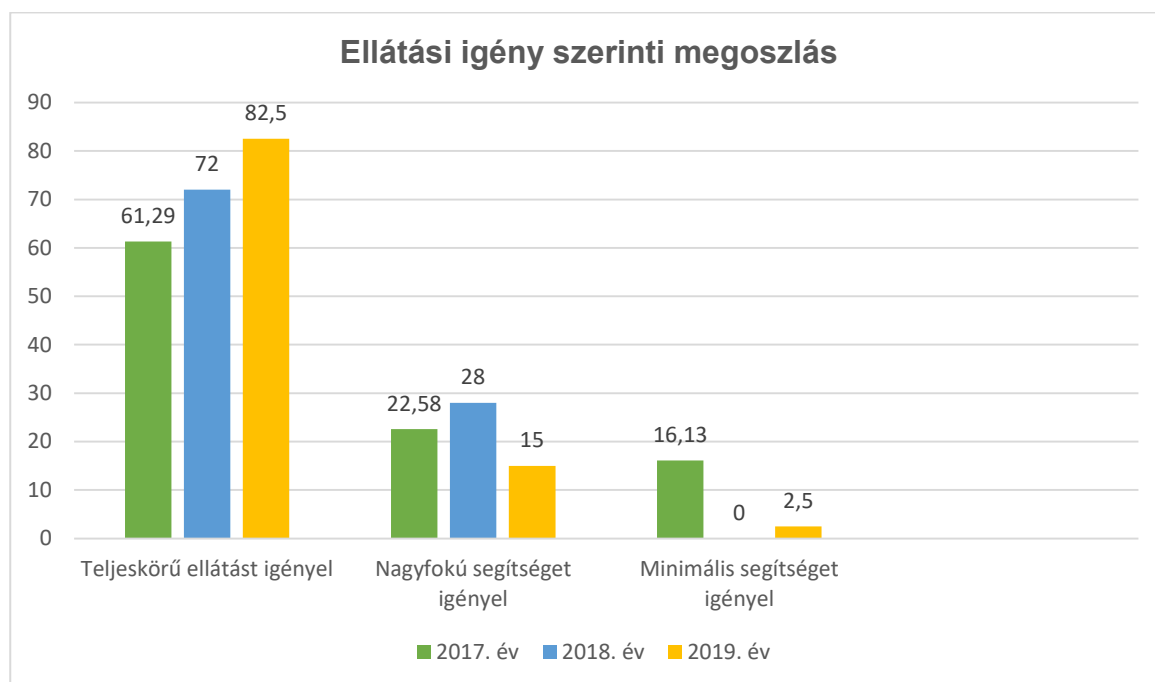
Kikerülés okai	2016. (fő)	2017. (fő)	2018. (fő)	2019. (fő)
Idősek otthonába került	8	1	3	3
Elhunyt	20	11	5	16
Otthonába távozott	6	2	1	4
Ápolási osztályra került	2	-	-	-
Kórházba került	-	-	-	-
Összesen:	36	14	9	23

A gondozóházból való kikerülés okai között kiemelkedően magas volt az elhalálozás miatti megszüntetés, mely az igénybe vevők magas életkorából és rossz egészségi állapotából ered. Az előző évihez képest emelkedett azon igénybe vevők száma, akiknek az egészségi állapota oly mértékben javult, hogy otthonukba távozhattak.

Az ellátottak életkor és nemenkénti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	-	1	1
60 - 64 év	-	1	1
65 - 69 év	1	1	2
70 - 74 év	-	1	2
75 - 79 év	1	7	8
80 - 89 év	4	15	19
90 év felett	1	7	8
Összesen:	7	33	40

Életkor szerint a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is a 80 év feletti korosztály képviseltette magát a legmagasabb arányban (67,5%), változatlanul jellemző a női ellátottak magas aránya. 2019-ben az igénybe vevők 82,5%-a nő volt.

Évről évre folyamatosan emelkedik az ágyhoz kötött, önmaguk ellátására nem képes idők száma. 2019-ben ismét emelkedett a teljeskörű ellátást igénylők aránya és csupán 1 fő olyan ellátott volt, aki csak egészen minimális segítségre szorult.

Az igénybevétel időtartamának alakulása

Gondozóházban eltöltött idő	2017. (fő)	2018. (fő)	2019. (fő)
1 hónapnál kevesebb	-	1	5
1 hónap	-	2	6
2 hónap	-	1	3
3 hónap	1	1	3
4 hónap	4	2	1
5 hónap	1	1	3
6 hónap	1	-	2
7 hónap	-	-	-
8 hónap	1	1	-
9 hónap	3	-	3
10 hónap	1	-	2
11 hónap	4	-	-
12 hónap	2	-	-
Éven túl	13	16	12
Összesen:	31	25	40

2019-ben tovább emelkedett azon ellátottak száma, akik csak néhány hónapot töltöttek a Gondozóházban, többen már olyan rossz egészségi állapotban kerültek be az intézménybe, hogy rövid időn belül elhaláloztak.

Az előző évekhez hasonlóan magas volt azok aránya, akik egy évnél hosszabb időt töltöttek el az intézményben. Ők az egészségi állapotuk miatt otthonukban már nem voltak gondozhatók, ezért tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre vártak.

A gondozottak állapotuktól függően vettek részt a napi, heti, havi rendszerességgel szervezett foglalkozásokon a Gondozóház, illetve a közös épületben lévő Idősek Klubja rendezvényein. Sajnos évről évre egyre kevesebben tudnak bekapcsolódni a közös programokba, mivel többségük ágyhoz kötött beteg. Számukra a beszélgetések és a felolvasások jelentik a fő kikapcsolódást, a külvilággal való kapcsolatot. A foglalkoztatás- és programszervező havi rendszerességgel tartott felolvasást, a terápiás munkatárs pedig heti-kétheti rendszerességgel látogatta a lakókat.

A gondozottak egészségi állapotának megőrzését, javítását az intézmény orvosa, terápiás munkatársa és gyógytornász segítette.

4. 1. 2. Hajléktalanok éjjeli menedékhelye

A hajléktalanok éjjeli menedékhelye az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. Az intézmény szolgáltatásait azok vehetik igénybe, akik éjszakáikat közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben töltik.

Az éjjeli menedékhely működtetésének legfontosabb célja, hogy egyetlen hajléktalan személy se legyen kénytelen éjszakáit utcán, közterületen tölteni. Az éjszakai pihenés mellett az éjjeli menedékhely biztosítja mindazokat a szolgáltatásokat, amelyek az alapvető fizikai szükségletek kielégítéséhez nélkülözhetetlenek.

Az éjjeli menedékhely térítésmentesen biztosít ellátást azoknak a hajléktalan embereknek, akik utcán, közterületen nem lakás céljára szolgáló helyiségben lennének kénytelenek tölteni éjszakáikat. **Az éjjeli menedékhely 25 férőhelyes, ami a téli krízisidőszakban 20 férőhellyel bővül.**

Az éjjeli menedékhely 2019. évben is folyamatosan **teljes kihasználtsággal üzemelt.** A téli leghidegebb időszakban az éjjeli menedékhelyen alvók száma az 50 főt is elérte. 2019. évben az éjjeli menedékhely szolgáltatásait **161 fő** vette igénybe, közülük 142 fő volt férfi és 19 fő volt nő.

Forgalmi adatok az éjjeli menedékhelyen (2010-2019.év)

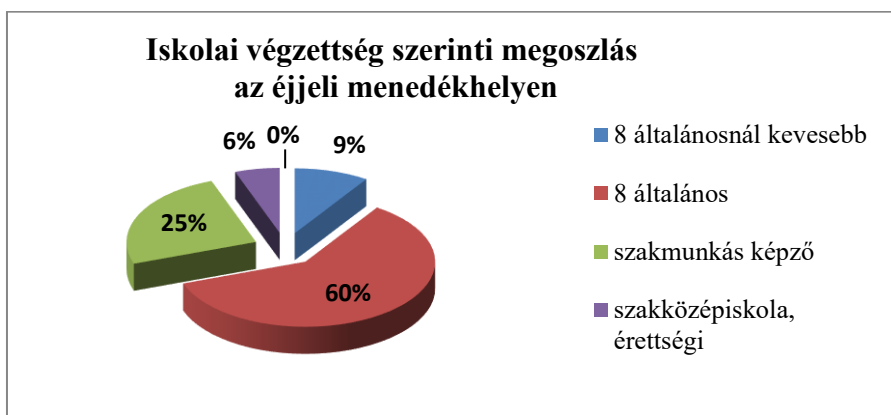
Év	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gondozási napok száma	13458	15899	14215	16080	17455	16480	15165	13650	11508	13803
Átlaglétszám	36,97	43,55	38,95	44,05	47,82	45,15	41,43	41,42	31,52	37,81
Megfordultak száma	207	210	219	247	268	225	218	216	194	161

Az éjjeli menedékhelyet igénybevevők átlagéletkora

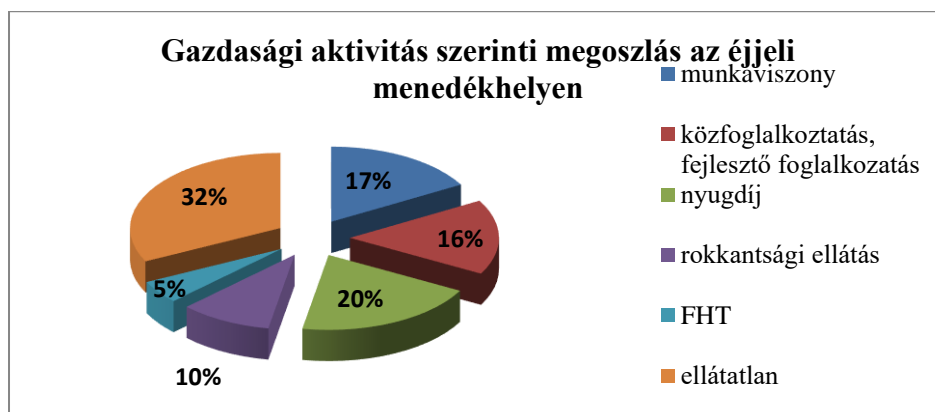
Az éjjeli menedékhely szolgáltatásait igénybevevők között legnagyobb arányban a 41-45 (14%) éves, illetve a 46-50 éves korosztály volt jelen (14%). Az elmúlt évektől eltérően emelkedett a 25 éven aluliak aránya, illetve tovább csökkent a 66 éven felüliek arány (*mindösszesen 9%*). Az idősebb korosztályba tartozó hajléktalan emberek a hajléktalan léttel járó életmódjukból adódóan is rossz fizikai, menális állapotban jelentkeznek az éjjeli menedékhelyen. Az idősebb korosztály esetében az elhelyezkedés, jövedelemszerzés is sokkal komolyabb problémát jelent, mint a fiatalok körében.

Életkor/év	Létszám/fő
18-25	16
26-30	10
31-35	13
36-40	12
41-45	23
46-50	22
51-55	23
56-60	9
61-65	18
66-	15
Összesen:	161

Iskolai végzettség szerinti megoszlás az éjjeli menedékhelyen

Gazdasági aktivitás szerinti megoszlás az éjjeli menedékhelyen

Az éjjeli menedékhelyen jelentkezők, 32 % ellátatlan volt, a munkaviszonnyal rendelkező ellátottak (17%) jelentős része csak rövid ideig tartózkodott az éjjeli menedékhelyen, többségük kérte felvételét az átmeneti szállásra.

4. 1. 3. Hajléktalan személyek átmeneti szállása

A hajléktalanok átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Az **átmeneti szálláson** élő hajléktalan emberek foglalkoztathatóságának javítása, önálló lakhatásuk segítése érdekében fejleszteni kívánt szolgáltatások:

Önálló lakhatásra történő felkészítés egyéni és csoportos szociális munka formájában

A munkavállalási esélyeket segítő képzések, tréningek felkutatása és támogatása

A kiléptető lakások számának bővítése, minőségének javítása

Koedukált elhelyezés lehetőségének biztosítása az átmeneti szálláson

A szolgáltatás működtetésétől várt eredmények:

A szolgáltatást igénybevevők képessé válnak az önálló életvitelre.

Az életkoruk, egészségi állapotuk miatt önálló életvitelre már nem képes hajléktalan emberek segítséget kapnak ahhoz, hogy a számukra megfelelő ellátáshoz jussanak.

Az intézmény a hajléktalan személyek minél szélesebb körű és zavartalan ellátása érdekében együttműködési megállapodást írt alá a Nyugat-dunántúli Regionális Diszpécserszolgálattal, a Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Közterület felügyelettel, valamint a Markusovszky Kórházzal. Rendszeres kapcsolatunk van a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, az országban működő hajléktalan ellátó szervezetekkel, a régióban működő egészségügyi és más szociális intézményekkel, a munkaügyi központtal, a Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal, az Egészségbiztosítási Pénztárral stb.

A társaság utógondozást végez azon hajléktalan személyek esetében, akik az önálló lakhatásra segítséggel képesek. Az utógondozó lakások között van 1 saját tulajdonú 3 szobás lakás, 15 db önkormányzati lakás és 12 darab piaci alapokon működő bérlemény. Összesen a **28 db lakásban 61 fő lakik**. Esetükben az utógondozását **2 fő szociális munkás** végzi. Az ellátásban lévő személyekkel a kapcsolattartás egyénre szabott intenzitású.

Továbbra is komoly problémát jelent az átmeneti szálláson, hogy a lakók jelentős hányada **olyan idős, beteg, fogyatékos, illetve pszichiátriai beteg ember, akik önálló életvitelre nem képesek, az ő elhelyezésük tartós bentlakásos intézményben lenne indokolt.**

Az átmeneti szálláson 2019. évben **134** fő fordult meg, közülük 112 fő volt férfi és 22 nő. Az átmeneti szálláson az év során 49 fő jogviszonya szűnt meg, közülük 13 fő költözött albérletbe, ezek között piaci albérlet, önkormányzati bérlakás és munkásszállás egyaránt megjelent. Az éjjeli menedékhelyre 8 esetben „került vissza” lakó, ennek leggyakoribb oka a vállalt együttműködés be nem tartása volt. Az elhalálozások száma 9, a halálokok között legnagyobb arányban a daganatos megbetegedés volt jelen. Hajléktalanok otthonába 4 fő, más intézménybe 3 fő került tartós elhelyezésre. 12 fő ismeretlen helyre távozott.

Forgalmi adatok az átmeneti szálláson (2009-2019.év)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016.	2017	2018	2019
Gondozási napok száma²	27 655	32 481	36429	29 202	28989	29056	28900	28988	30965	31857	31487

Az átmeneti szállás lakói közül jelentős arányban vannak azok, akik koruk, fizikai és mentális állapotuk miatt nem képesek az elsődleges munkaerő piacon elhelyezkedni. Esetükben a

² 2011. évig a társaság önkormányzati bérlakásaiban élőkkel együtt, 2012. évben már csak az átmeneti szálláson, illetve a külső intézményi férőhelyen élők.

szociális foglalkoztatás, illetve a közfoglalkoztatás biztosít lehetőséget arra, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak, illetve újra hozzászokjanak a rendszeres munkavégzéshez. A lakók viszonylag magas átlagéletkora és rossz egészségi állapota indokolja a rokkantsági ellátásban részesülők magas arányát (19%). Az átmeneti szálláson megfordulók 19%-a rendelkezett öregségi nyugdíjjal, 7%-uk aktív korúak ellátásával, és mindössze 16% (14 fő) volt az év során, aki időlegesen nem rendelkezett ellátással.

Az átmeneti szállás férőhelyszáma 2017. április 1-vel 78 férőhelyről, 86 férőhelyre bővült. Korábban a gazdasági részlegnek helyt adó, egykor szolgálati lakásnak épült épületrészben került kialakításra 8 új férőhely. A három szobás „lakás” külön bejárattal rendelkezik a főépülettől, így nagyobb függetlenséget biztosít az ott élő hajléktalan embereknek, ezzel is segítve őket felkészülni az önálló életre.

4. 2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmény

4. 2. 1. Hajléktalanok otthona

A Hajléktalanok Otthonában 2019. évben **a férőhelyek száma 26** (24 fő férfi, 2 fő női) az ellátott személyek száma 30 fő volt.

- **4 fő új igénybevevő került elhelyezésre**
- **4 főnek szűnt meg a jogviszonya, mindannyian meghaltak.**
- **Gondnokság alatt álló személyek száma 20 fő** (teljesen korlátozó 15 fő, korlátozó 5 fő). 2 fő gondnokság alá helyezése folyamatban van, mindkét fő részére ideiglenes gondnok lett kirendelve.

Életkor szerinti megoszlás

Életkor	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
36 - 49 év	0	1	1
50 - 62 év	1	12	13
63 – 75 év	1	13	14
75 év felett	0	2	2
Összesen (fő)	2	28	30

A Hajléktalan Otthon lakóinak átlagéletkora **64,56** év.

Ápolási-gondozási tevékenység:

- 29 fő rendszeres napi gyógyszeres kezelésben részesült
- 30 fő szorult gondozásra
- 7 fő szorult ápolásra
- Diétás étkezésben 0 fő részesült
- Inkontinens beteg 6 fő

Az ápolásra szoruló ellátottak közül 1 fő balesetből származó koponya sérülése miatt, 2 fő agyi infarktusa miatt, 2 fő demens magatartása miatt kiemelt ápolási tevékenységet igényelt. 1 fő végstádiumba lévő daganatos betegsége miatt Hospice szolgáltatását is igénybe vette. Mivel magas a pszichiátriai betegek száma ezért pszichiáter szakorvos is járt ki az otthonba. Bőrgyógyász szakorvos is járt ki ambuláns rendelés keretein belül a mozgásukban korlátozott betegek miatt. Szükség esetén sebész szakorvos segítségét is igénybe vehették az otthonban. A kötözésre szoruló betegek ambuláns ellátását helyben controlálta.

Az igénybevevők körében előforduló betegségtípusok:

- Szív és érrendszeri megbetegedés (27fő)
- Pszichiátriai betegség (18 fő)
- Emésztőrendszeri megbetegedés (18 fő)
- Hormonális és anyagcsere rendszeri megbetegedés (3 fő)
- Idegrendszeri megbetegedés (18 fő)
- Légzőszervi megbetegedés (8fő)
- Mozgásszervi megbetegedés (15fő)
- Urológiai megbetegedés (9 fő)
- Bőrgyógyászati megbetegedés (8 fő)

2019. évben a kórházban töltött napok száma: 91 nap volt.

Az elátottak családi állapot szerinti megoszlása:

- házas : 1 fő
- hajadon/nőtlen : 15 fő
- elvált: 12 fő
- özvegy : 2 fő.

Az ellátottak megoszlása jövedelmük típusa alapján:

- öregségi nyugdíj : 8 fő
- rokkant ellátás : 17 fő
- időskorúak járadéka : 3 fő
- EGYT : 2 fő.

Emelet 1 fő fogyatékosági támogatásban részesül.

Az ellátottak megoszlása iskolai végzettség alapján:

- 8 általánosnál kevesebb : 2 fő
- 8 általános : 18 fő
- szakmunkásképző : 8 fő
- érettségi : 2 fő.

Foglalkoztatásban, munkaterápiában résztvevők:

- Az otthon lakói közül alkalmi munkát 1 fő végez.
- Megváltozott munkaépességűek foglalkoztatásban 1 fő vesz részt, napi 7 órában a FŐKEFE alkalmazásában.

Az otthon lakóinak családi kapcsolatai:

- Az igénybevevők egészségi állapota nem tette lehetővé, hogy ünnepekkor hosszabb, szabadságra „ menjenek.Három igénybevevőt ünnepekkor, illetve alkalmanként hétvégén a hozzátartozói 1 – 1 napra elvitték magukhoz.
- Az otthonban 6 főt látogatnak a hozzátartozói, heti rendszerességgel 3 főt, alkalmanként 3 főt.

2019. évben a Hajléktalanok Otthonban az igénybevevők a szabadidő hasznos eltöltésére többféle program közül választhatnak az otthonon belül és kívül is.

Az otthon virágosítása

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy intézményünk utcafronti arculata rendezett, lehetőség szerint virágosított legyen. A közeli kertészetben vásárolt virágpalántákat az igénybevevőkkel közösen ültettül el. Egész nyáron pompáztak az ablakokban az egynyári virágzó növények. A növények locsolását, ápolását igénybevevőink vállalták magukra.

Kirándulás – Győr

Az otthon lakó közül a kiránduláson 9 fő vett részt. Az úti cél a Győri Xantus János Állatkert volt. Az utat autóbusszal tették meg az igénybevevők. A megérkezést követően egy rövid kávézás után kisebb csoportokba rendeződve tekintették meg az állatkertet. Az állatok – 100 állatfaj, közel 500 egyede – eredeti életterükhöz hasonló körülmények között láthatóak. A lakóink örömmel vették az állatkerti séta lehetőségét.

Az ebédet egy Győr közeli étteremben fogyasztották el, májgaluska leves, óriás bécsi szelet vegyes körettel, savanyúsággal valamint egy pohár üdítő volt a menü.

Adventi készülődés

Az adventi készülődés jegyében az igénybevevőkkel adventi koszorúkat, illetve asztaldíszeket készítettünk. Az otthon karácsonyfáját is az igénybevevőkkel közösen díszítettük fel.

Csiribiri kórus

A karácsonyra hangolódás keretében a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény kisgyermeknevelőiből álló Csiribiri kórus látogatott el az otthonba, Sebestyén Bianka Intézményvezető Asszony vezetésével. A karácsonyi dalokat adták elő, megható élményt szerezve az otthon lakóinak. A vendégek, az általuk készített mazsolás kaláccsal kedveskedtek minden igénybevevőnek.

Óriáskerék

Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala jóvoltából lehetősége nyílt lakóinknak, hogy a városban első ízben felállított Óriáskereket kipróbálhassák. Öt igénybevevő kettő kísérelő társaságában egy izgalmas délutáni programon vehetett részt.

Karácsonyi ünnepség

2019-ben is megrendezésre került a karácsonyi ünnepség az Otthon lakói számára. A FENSZ ellátottjai karácsonyi műsort adták elő. Az előadás nagy sikert aratott az igénybevevők körében. A jóízű ünnepi ebéd elfogyasztása után, ami a kollégák által elkészített csülökpörkölt és galuska volt, ajándékozással került sor. Bejgli, szaloncukor, s mandarin zárta az ünnepi menüt.

Születésnapok, névnapok

Havonta megrendezésre került az otthonban a lakók születés - és névnap felkötésének. Süteménnyel, szörppel kedveskedtünk nekik. A kerek évfordulók alkalmából – egyik igénybevevőnk 60, másikuk 70 éves lett - az igénybevevők tortát kaptak. A köszöntők alkalmával kvízdepután keretében az igénybevevők kérdéssorra válaszoltak, minden résztvevő tárgyjutalmat kapott.

Könyv/DVD kölcsönzés

A Berzsényi Dániel Megyei és Városi Könyvtárral való együttműködésnek köszönhetően rendszeresen nagyobb mennyiségű könyvet rendelkezésünkre bocsájtanak, melyből az idős hajléktalan személyeknek az otthonban válogathattak. Egyik ellátottunk heti rendszerességgel járt is a könyvtárba, hírlapolvasás, illetve kölcsönzés céljából.

A DVD filmeket filmklub keretében néztük meg az ellátottakkal, a filmet követően megbeszélve azok tanulságait.

Társasjátékok/ kártya

A szabadidő hasznos eltöltéséhez társas- és kártyajátékok álltak rendelkezésre. Néhány ellátott szívesen töltötte idejét a többiekkel játékokkal, különböző kvizekkel.

Élelmiszer adomány

Az év folyamán több alkalommal is lehetőségünk nyílt arra, hogy főképp az Élelmiszerbank által kiejánlott, illetve az általuk támogatott áruházakból elhozott élelmiszerekből lakóinknak főzzünk, illetve kiegészítő étkezéseket adjunk. Az év folyamán készült grill hús, csülökpörkölt, tojásos lecsó. Üdítőital, tejtermék, felvágott, édesség, s egzotikus gyümölcsök is kerülhettek lakóink asztalára.

4. 2. 2. Időotthoni férőhelyek

Az átmeneti elhelyezés mellett egy megyei jogú városnak Idősek Otthonát is létre kell hoznia, illetve szükséges működtetnie.

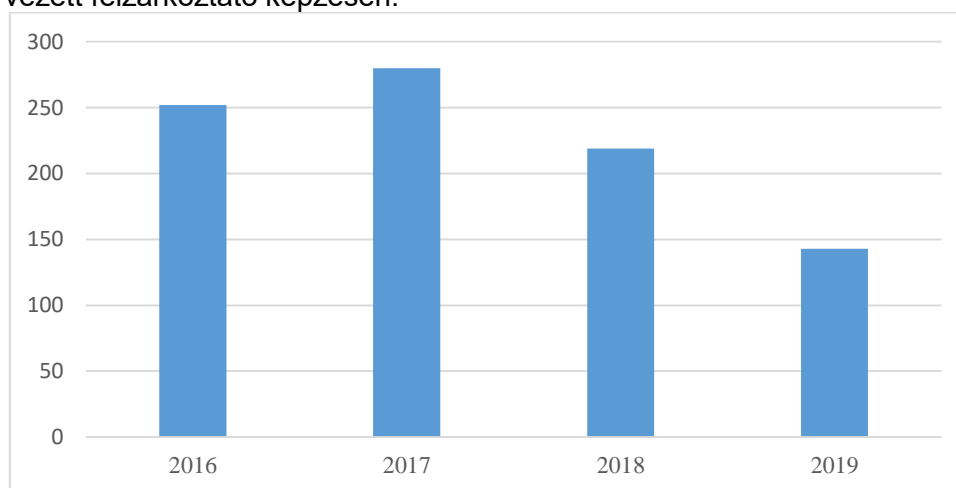
A Vas Megyei Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő **Vas Megyei Szakosított Szociális Intézet**ben 50, ezen kívül a **Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központ** (a Vas Megyei Önkormányzat és az Evangélikus Egyház között megkötött szerződés értelmében) 32 örökös időotthoni férőhelyet biztosít a korábbi támogatások fejében. A Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központ azoknak a szombathelyi lakóhellyel rendelkező fogyatékos személyeknek az átmeneti gondozását is végzi, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

Saját otthon megteremtésének a város három módon tud eleget tenni: a város területén lévő intézmény működtetésének átvételével, vagy egy a kor igényeinek megfelelő új intézmény építésével, vagy meglévő intézmény funkcióváltásával.

5. Foglalkoztatás

Közfoglalkoztatás:

A tavalyi évben társaságunk foglalkoztatási részlege két közfoglalkoztatási mintaprogramot és több hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programot valósított meg. A projektekben összesen 143 hátrányos helyzetű ember dolgozott, illetve vett részt valamilyen Kormányhivatal által szervezett felzárkóztató képzésen.

Közfoglalkoztatottak létszámának éves megoszlása 2016-2019

A létszám 35%-kal korábbi hasonló időszakot vizsgálva, melynek oka az országosan tendenciával és elvárásokkal egybecsengő létszámcsökkenés. Programok közös átfogó célja a hátrányos helyzetű emberek közfoglalkoztatás keretében történő folyamatos és értékteremtő munkavégzése, munkatapasztalat szerzése, melynek köszönhetően feleleveníthetik korábban megszerzett tudásukat és ennek köszönhetően képessé válhatnak a folyamatos és minőségi munka végzésére.

A múlt évben az országos közfoglalkoztatási szabályzás változása miatt a nagyértékű fejlesztések helyett a már korábban kialakított fejlesztések és kapacitások fenntartására összpontosítottunk, amely miatt új munkaterületeket nem alakítottunk ki. A közfoglalkoztatásban dolgozók létszámának csökkentése nem vonta maga után az ellátandó feladatok csökkenését. További problémát okozott, hogy a célcsoport mentális és egészségi állapota miatt nehezen mobilizálhatók a területek között. Emiatt sok problémát okozott a humán erőforrás megfelelő összpontosítása főleg a közterületi munkálatokra (szemétszedés) jelentkező megnövekedett szükséglet miatt.

A programjainkban dolgozó közfoglalkoztatottak jelentős része (60-70%) az ellátórendszerből kikerült hajléktalan, vagy a hajléktalanság veszélyzónájában élő személy, így a foglalkoztatáson felül a szociális munkások aktív segítségét nyújthatnak a dolgozók nehézségeinek megoldásában is.

Programjainkban a korábbi évekhez hasonlóan a szakmával rendelkezőknek is biztosítjuk a megfelelő területen történő munkavégzést. A szakmunkás emberek egészségi illetve mentális állapotuk miatt szakmájuk ellenére a Kormányhivatal által az elsődleges munkaerőpiacra nem közvetíthetők, viszont ebben a foglalkoztatási formában értéket jelentenek. A szakképzettséggel rendelkezők aránya a tavalyi évben a teljes foglalkoztatottak 11%-a volt, ennek több, mint fele az országos hajléktalan közfoglalkoztatási projekt keretében volt foglalkoztatva. A nemek aránya a tavalyi évhez képest lényegesen nem változott. A múlt évben a korábbi évekhez hasonlóan a közfoglalkoztatottak 60%-a férfi, 40%-a nő volt.

A tavalyi évben a Kormányhivatal felé a közfoglalkoztatási programok megvalósítására 55 115 332 Ft költséget számoltunk el, mely a korábbi évhez képest 7%-kal kevesebb. A csökkenést a programokban résztvevő foglalkoztatottak számának csökkenése indokolja. A két mintaprogramban az elszámolt költségek jelentős része bérköltség, de a közvetlen költségek is számottevők voltak. A közvetlen költségek között szerepelnek azok a beszerzések, amelyek a közfoglalkoztatás megvalósításához elengedhetetlenül szükségesek (gépbeszerzés, karbantartási költségek, egyéb költségek). A közvetlen költségek több mint 100 %-a, a teljes elszámolt összeg pedig 70 %-a a két nagy mintaprogramból tevődik össze.

A közfoglalkoztatást – a korábbi évhez hasonlóan – főállásban 1 fő részlegvezető, 2 fő munkavezető és egy fő adminisztrátor szervezte és irányította. Az adminisztrációs munkákban év közben 2 fő közfoglalkoztatott is segédkezett.

HAJLÉKTALAN KÖZFOGLALKOZTATÁSI MINTAPROGRAM

A legnagyobb létszámú és legnagyobb költségvetéssel rendelkező programja a hajléktalan közfoglalkoztatási mintaprogram célcsoport a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Kft. szolgáltatásait igénybe vevő, vagy az utcai szociális szolgálattal kapcsolatban álló álláskereső, viszont munkaképes állapotú hajléktalan, vagy a hajléktalanság veszélyzónájában élő emberek. A projekt 2015. év óta meghatározó szerepet foglal el a közfoglalkoztatásban. A szociális foglalkoztatás mellett jelentős létszámú ellátott hajléktalan személy részére biztosít munkaterületet és jövedelemforrást. A korábbi évben kezdődő program 2019. február 28-án zárt, majd az új projekt 30 fő bevonásával március elejével indult. A létszámának meghatározáskor figyelembe vettük a korábbi évben futó közfoglalkoztatási program átlagléttségét, illetve a tervezett tevékenységek optimális létszámigényét. Ennek köszönhető a 2018. évi programhoz képest 25%-os csökkenés. A 2019. évben összesen 79 fő dolgozott a 2019-es és a 2018-ról áthúzódó programban. Az egyes munkakörök és az ellátandó feladatok specifikumát vizsgálva 2019. évben 1 fő szakképzett, 2 fő szakképzett, munkavezető, 1 munkavezető és 26 szakképzettséget nem igénylő munkakört határoztunk meg.

A programban öt munkaterület köré csoportosítottuk a közfoglalkoztatottakat munkakörét: zöldterület gondozás (szemétszedés, parkfenntartás, fűnyírás, ároktisztítás, nem használt, üresen álló önkormányzati területek gondozása); szociális tüzelő feldolgozás; intézményi és gépek karbantartása; szociális mosoda üzemeltetés; segédápolói munka.

A zöldterület gondozás területén a programban lévő teljes foglalkoztatotti létszám 80%-a, az intézményi és gép karbantartás területén 10 %-a; szociális mosoda üzemeltetésen 4 %-a, segédápolói munkakörben 6 %-a dolgozott. A területarányok lényegesen nem változtak a korábbi évhez képest.

A **zöldterület gondozás** területén a korábbi években kialakított rendszer szerint a parkgondozó és szemétszedő közfoglalkoztatottak a parkfenntartó (SZOMPARK) és városgazdálkodási (SZOVA) cégekkel együttműködve és az ő szakmai irányításuk alatt szepítették a város parkjait, virágágyásait, gondozták zöldterületeit, tisztították közterületeit. A hajléktalan közfoglalkoztatottak részt vettek a város területén található játszóterek és

közterületek (85 darab játszótér és 260 hektáron fekvő közterület) tisztántartásában, karbantartásában. A feladatok közé tartozott a homokozók felásása, gereblyézése, a játszótéri és a hozzá tartozó parkban található eszközök (pl.: padok, szemetesek) tisztítása, állagmegőrzése, a felgyülemllett szemét összeszedése, a játszótérek járdáinak tisztítása, az átjárhatóság biztosítása, a kavicsos és homokos területek kézi gyommentesítése.

A közfoglalkoztatottak a parkok, közterületek és a játszótérek tisztántartásánál összegyűjtött hulladékot élénk színű, könnyen észrevehető és megkülönböztethető zsákokban gyűjtik. A zsákokat a parkfenntartó vállalat és a városgazdálkodás munkásai szedik össze a közfoglalkoztatottak által meghatározott helyekről. A szemétszedési helyszínek között megtalálhatóak az erősen szennyezett területek, ahol akár napi szinten kell szemetet szedni. Ezenkívül körzetek is ki vannak alakítva, amelyet a közfoglalkoztatottak bizonyos időközönként bejárnak. A 2019. évben tulajdonosi kérésre nagyobb figyelmet fordítottunk a város tisztaságára, több képviselői megkeresés is érkezett ezzel kapcsolatban az év folyamán. A dolgozók egy év alatt a város közterületein 219 m³ szemetet szedtek össze, ami csökkent létszám mellett is 30%-os növekedést mutat az előző évhez képest.

A zöldterület gondozás során a leginkább veszélyeztetett munkavállalók részére a korábbi évek szerint védőoltást (hastífusz, kullancs) biztosítottunk. A kullancs elleni védőoltást a hajléktalan munkavállalók egy része nem kéri, sőt teljes mértékben elutasítja. A munkaköri veszélyek, kockázatok mérséklése a munkáltató feladata, ezért passzív védelemként minden veszélyeztetett brigádnak kullancsriasztó spray-t biztosítunk.

A zöldterület gondozás során egy másik frekvenciánál területe az önkormányzati tulajdonban vagy kezelésben lévő közterületek kaszálása, a parlagfű és az egyéb allergén növények elleni védekezés. Ezen a területen a legnagyobb megrendelőink között hosszú évek óta jelen van Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a SZOVA Zrt. Az egyéb önkormányzati területek kaszálásáról szóló szerződésünk 2022-ig 179 564 m² terület gondozásáról szól. A szerződés végéig ez a lehetőség folyamatos, biztos munkaterepet nyújt a közfoglalkoztatottak részére. A fűnyírós csoport kvalifikáltsága magasabb a közfoglalkoztatásban dolgozók átlagában, mivel a gépek kezeléséhez szükség van egy minimális műszaki érzékre, viszont ez szükséges mivel a gépekkel történő munkavégzés fokozott balesetveszélyes.

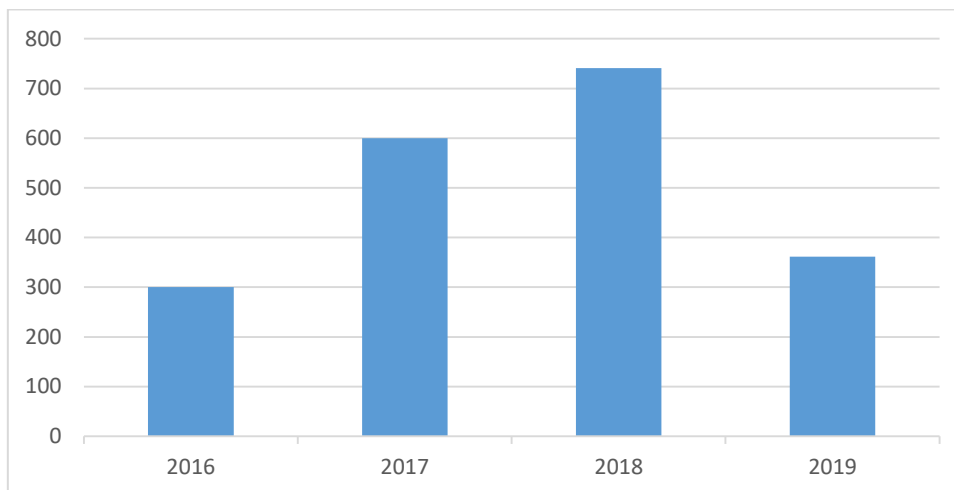
A fűnyírás, bozótirtás területén lévő összes munkálatok 42%-a került ki az önkormányzati, 49 %-a pedig a SZOVA Zrt, 9%-a pedig egyéb cégek megrendeléseiből. A múlt évben 460 579 m² volt a fűnyírással érintett területek nagysága. Ez a mennyiség megegyezik a korábbi évben elvégzettel, nagyságrendekkel (+2%) attól nem tér el.

A két nagy önkormányzati cégen kívül zöldterület karbantartási munkálatokat végeztünk a SAVARIA Szimfónikus Zenekar, a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete és néhány kisebb cég részére. Ezek a munkák aránya az összes zöldterület gondozási munkákon belül nem érte el a 10%-ot.

Tuskómarás használata a 2019-es évben is erősen korlátozott volt. A gépet az év során több alkalommal bérbeadtuk a SZOMPARK Kft.- nek, aki 44 munkanapot használta Szombathely közterületein.

Társaságunk az önkormányzattal együttműködve hosszú évek óta dolgoz fel és szállít ki kályhakész tűzifát a szociálisan rászoruló helyi családoknak. A tavalyi évben ennek köszönhetően több, összesen 182 alkalommal szállított ki mindösszesen 361,5 m³ tüzelőt. A tűzifadarabolás hatékonyságát nagymértékben növelte, hogy a motorfűrészek mellé még be tudtuk állítani egy daraboló körfűrészgépet is. Ebben az évben is lehetőséget biztosítottunk az adományok helyszínen történő átvételére, így hamarabb, várólista nélkül juthattak a családok tüzelőhöz. Az idős, beteg emberek esetén a munkatársak segítettek a tüzelő udvaron belüli elpakolásában.

A 600 erdei m³ rönkfa feldolgozása közben az évek alatt tetemes mennyiségű kéreg, fafoszlány maradt a területen. Ezeket összegyűjtés és szennyező, károsító anyagoktól való megtisztítás után ágdarálással ledaráltuk, így a SZOMPARK részére értékes alapanyagot szolgáltatunk a rózsaágyak és a játszótérek gondozásához. Ágdarálás során az így feldolgozott anyag elérte a 56 m³-t, ami a 2018-as mennyiség háromszorosa.

Feldolgozott és kiszállított tűzifa megoszlása 2016-2019

A fa feldolgozásához önkormányzati forrásból körfűrészst szereztünk be, amellyel a vékonyabb rönköket gyorsan fel lehet dolgozni. A kuglik további hasítása korábban kézzel és egy elektromos hasítóval történt. A fa feldolgozással érintett telephelyek nem mindegyikében áll rendelkezésre az elektromos nagy gép üzemeltetéséhez szükséges megfelelő áramvételi pont, így a egy benzinmotoros hasítógépet szeretünk be a pályázat keretében. A rönkök kézi hasítása továbbra is fontos elem maradt, viszont a kézzel nehezen, vagy egyáltalán fel nem hasítható rönkök feldolgozása géppel történik.

A társaság közfoglalkoztatási részlege rendelkezik egy karbantartó műhellyel. A műhelyben releváns szakmával rendelkező közfoglalkoztatottakból alakítottunk ki egy karbantartó brigádot, akik az általános karbantartó segédmunkások segítségével el tudják végezni az intézményi karbantartási munkálatok java részét. Ők végezték a közfoglalkoztatásban használt gépek időszakos és napi karbantartásán túl a hajléktalan szállón, az idősek otthonában és a társaság üzemeltetésében lévő bérlakásokban a karbantartási, szerelési, felújítási munkálatokat. A karbantartók javítják a szociális intézmény és a társaság kezelésében álló számos kiléptető lakás üzemeltetése során fellépő problémákat. Szükség szerint szekrényzárat szerelnek, bútorokat passzítanak, égőt cserélnek, vizesblokkot újítanak fel vagy tisztasági festést végeznek, elvégzik a szociális intézmények körüli javítási munkálatokat. A Zanati úti hajléktalanszállón különböző berendezések javítása, felújítása 154 alkalommal történt. A munkanaplók tanúsága szerint a karbantartók leggyakrabban ellátott feladatai a következők voltak: bútorjavítás (11%), szerszám és gépjavítás (23%), duguláselhárítás (45%), égőcsere (15%), lefolyó tisztítás (6%). A kimutatásból látszik, hogy az előző évekhez hasonlóan, sőt egyre nagyobb problémát okoz a szennyvízelvezető csövek eldugulása. A visszajelzések alapján a problémákat legtöbbször az ételmaradékok nem megfelelően a lefolyóba történő juttatása, illetve a csatornába kerülő alsónadrágok, atléták, törülközők okozták. Az elmúlt évben 68 alkalommal hártottak el dugulást, ami azt jelenti, hogy hetente akár több dugulás történt. Több alkalom is volt, amikor már olyan mértékű volt a dugulás, hogy hivatásos csatornatisztítót kellett hívni a probléma orvoslására.

A karbantartó brigád az évben továbbá elvégezték adolgozói kerékpárok javítását, Zanati utcai telephely udvarának lapvibrátorozását, az ablakok kisebb problémáinak megoldását, a brikettáló gépünknel fellépő kisebb üzemzavar elhárítását, vásárokon a kitelepülés segítségét, a cég gépjárműveinek időszakonkénti takarítását és mosását.

A karbantartási részleg munkája jelentősen csökkent a társaság szervizköltségeit és növeli a gépeink, szerszámaink üzembiztonságát, élettartalmát, hatékony használhatóságát.

A múlt évben egy alkalommal végeztünk önkormányzati tulajdonban lévő területen kerítésépítést 62 fm hosszúságban. Az év második felében a Pelikán szálló és a Gyöngyöspatak mellett kutyafuttató kerítés építésével bízott meg az önkormányzat. A terület több közművet is érintett, így a munkák megkezdése előtt egyeztetést kellett lefolytatni az érintett közművekkel. A Telekom és a Földgázszolgáltatóval a munkák közben is szakfelügyeletet kellett igényelnünk. A kerítés nyomvonal több alkalommal is közművet keresztezett, így a lassú

kézi munkálatokra kellett a hangsúlyt helyezni. Mivel a kerítés határos egy gázfogadó állomással az eredeti tervek szerinti 3 m-es kerítéskaput egy 4 m-esre kellett cserélni.

A múlt évben négy önkormányzati tulajdonban álló bérlakás lomtalanítási, takarítási munkálatait végeztük el a Hollán Ernő, a Szürccsapó, a Rohonci és a Szent István király utcában. A munkások zsákokba vagy egyszerre konténerbe pakolták a lomot, amelyet a SZOVA Zrt munkatársai szállítottak el.

A **szociális mosodában** a munkák nagy részét a hajléktalan ellátó intézményekben keletkezett szennyes és a hátrányos helyzetűek ruházatának tisztítása jelentette. A pályázatban nemcsak a mosodai munkások bérét és járulékait számoljuk el, hanem az üzemeltetéssel kapcsolatos rezsiköltségeket is (víz, villany, mosószer, tisztítószer). A mosodai munkások feladata a mosás illetve szárítás, és a tisztítószeres kiadása a segédápolók részére, valamint az ipari mosógépekbe való berakodás, különös tekintettel a súlykorlátozásra. Fontos a ruhák szennyezettsége, típusa szerinti megfelelő program, hőfok kiválasztása. Az üres mosó-illetve szárítógép tisztán tartása, a szűrőtisztítás, vízköoldás, fertőtlenítés és a mosandó -illetve szárítandó ruhaneműk dokumentálása is a munkások feladata. Az év során 26 685 kg szennyes mosása és szárítása történt meg.

A **segédápolók** a hajléktalanellátó intézmény betegszobáján és orvosi helyiségben végeztek szakképzett ápolók melletti segítő munkát. Feladataik köré tartozott a fertőzések, esetleges járványok elkerülése végett a szálló folyamatos fertőtlenítése, tisztítása.

A munkások által használt tisztítószeres jelentős részét a program költségvetése finanszírozta.

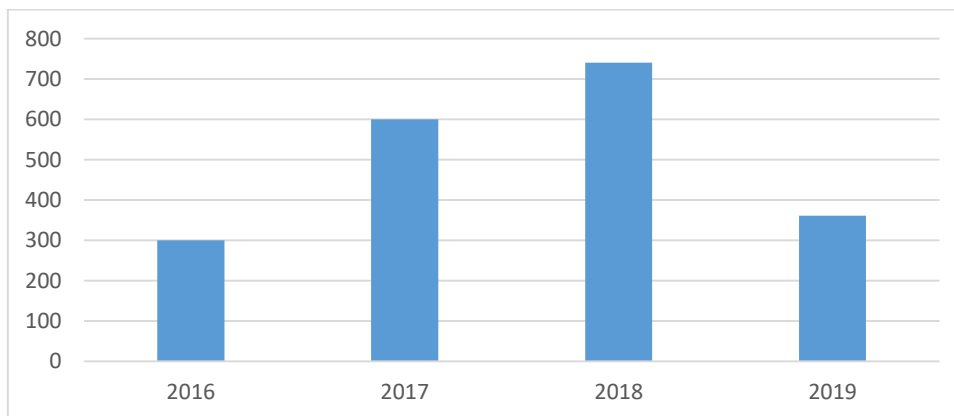
EGYEDI START MINTAPROGRAM

Belügyminisztérium egyedi startmunka közfoglalkoztatási mintaprogramja keretében társaságunk 2016. évtől papírbrikettáló műhelyt üzemeltet. A 2018. évben a tevékenységet a mintaprogram keretében kiegészítettük asztalos és varrodai feladatok ellátásával is.

A program az egészségügyi állapotuk miatt tartósan munka nélkül maradt és a munkanélküli létből hosszú ideje szabadulni nem tudó hátrányos helyzetű embereket célozta meg. A célcsoport elhelyezkedéséhez fontos a szervezett munkavégzésbe történő bevonásuk, a testi és szellemi képességeik munkavégzéssel történő megőrzése, illetve fejlesztése. Az egészségi állapotuk miatt fokozottan hátrányos helyzetű emberek részére kínálunk az előző programok tapasztalataira építve és azt továbbfejlesztve több területet érintő, a közfoglalkoztatás keretében működő foglalkoztatási formákat. A közfoglalkoztatottak mindhárom területen a képességeiknek megfelelő munkát végezhetnek, emellett viszont folyamatosan értéket termeltek a város lakosságának, a hátrányos helyzetű embereknek, a szociális ellátórendszernek és a helyi közfoglalkoztatási programoknak.

A program létszámának meghatározáskor figyelembe vettük a korábban futó közfoglalkoztatási program átlagléttségét, illetve a tervezett tevékenységek optimális létszámigényét. Az egyes munkakörök és az ellátandó feladatok specifikuma alapján 3 fő szakképzett, 1 fő szakképzett munkavezető, és 10 fő szakképzettséget nem igénylő munkakört állapítottunk meg.

A mintaprogram terv fontos eleme volt továbbra is a papírhulladék felhasználásával tüzelésre alkalmas **brikett készítése**. A műhelyben 7 fő dolgozott, az irányításukat egy szakmunkás közfoglalkoztatott munkavezető látta el. A program során a közfoglalkoztatottak végezték az alapanyag szállítását, rendszerezését, válogatását, szükség szerinti méretre vágását, brikettálását, csomagolását, raktározását és a késztermék kiszállítását is. A megvalósítás helyszíne a társaság 150 m² alapterületű bérelt műhelye. A brikett alapanyagát a környező kereskedelmi egységek, üzletek, gyárak, az önkormányzati intézményrendszer és a társaság saját munkája során keletkezett nem veszélyes hulladékaik jelentették. Az évek alatt kialakult partnerektől heti, havi és alkalmankénti rendszerességgel a cég teherautóján szállítottuk a papírt a feldolgozóhelyre. Az elkészült brikett mennyisége elérte a 13 224 kilogrammot, mely a tavalyi évhez képest 12%-os emelkedés. Az előállított terméket könnyen kezelhető, kis súlyú egységcsomagokba zárva a szociálisan rászoruló családok részére tüzelőként osztotta ki a társaság.

Gyártott brikett mennyisége (kg) 2016-2019

A papírt a műhelyen belül nagy big-bag zsákokban szállítjuk, amely jelentős súlyt képvisel, kézi mozgatása a munkások egészségi állapotára figyelemmel erősen korlátozott. Az elkészült briketteket 7 kg-os egységcsomagolásban, raklapokon tároljuk. Ezek mozgatása csak géppel lehetséges. A papír, az elkészült termékek, valamint a gépáthelyezésekhez egy raklapemelőt vásároltunk. A gép kezeléséhez semmilyen végzettség nem szükséges, ezért ezt a feladatot a segédmunkások láthatják el.

A briketthez szükséges papír szállítása többnyire nyitott platós teherautóval történik. Csapadékos, nyirkos időben a papír szállítása megfelelő védelem nélkül nem megoldható, mivel így brikettálásra alkalmatlan lesz a papír. A szállítandó papír védelemre ponyvát szereztünk be.

A **kreatív műhely** dolgozói közfoglalkoztatás keretében fa ajándéktárgyakat készítenek a lakosság és az önkormányzati szektor részére, melyeket saját Kézműves Kuckó Ajándékbolt nevű üzletünkben (Szombathely, Fő tér 23/B) és helyi, térségi vásárokon értékesítünk. A termék- és designtervezésen kívül a teljes folyamatot megfelelő mélységű betanítást követően közfoglalkoztatottak látják el. A termékek között megtalálható a különböző bor- és teafiltertartók, fa ékszerek, humoros gravírozott táblák, horoszkópos és színes, figurás hűtőmagnesek, ajtó- és asztaldíszek, kisebb fa konyhai kiegészítők és egyéb fából készült gravírozott vagy festett ajándéktárgyak. A termékkínálat folyamatosan bővül. 2019-től kezdődően a paletta esküvői kínálattal szélesedett.

A 2018-as évben elindított, fejlesztett gravírozó- és asztalosműhelyben az 1 fő általános asztalos munkavezetőn felül, egy fő irodai, ügyviteli foglalkozású munkatárs, 1 fő általános karbantartót és 1-3 fő segédmunkás dolgozott.

A Kézműves Kuckó ajándékboltból kapott visszajelzések alapján a termékekre van kereslet, viszont a csomagolást megoldása szükségszerű. A fa termékek tulajdonságai miatt a raktározás, szállítás és az értékesítés közben sérülnek, romlik a minősége, ami az eladhatóságot kedvezőtlenül befolyásolja. A termékek csomagolása korábban nem, illetve nem hatékonyan megoldott volt. Vannak olyan termékek, amik csomagolás nélkül nem kerülhetnek értékesítésre és kézi technikával ez időigényes, minősége nem megfelelő és nagymértékben lassítja a gyártási folyamatot. A csomagolás a gyártási folyamat végső, talán előre nem is annyira fontos, az árképzésben nehezen érvényesíthető, de ennek ellenére egy bizonyos minőség felett elengedhetetlen része. Ahhoz, hogy a termékekkel egy szélesebb piacot meg tudjunk célozni szükséges volt egy csomagológép beszerzése.

Az év során fejlesztettük a gravírozáshoz szükséges számítógépet és a szükséges grafikus szoftvert. A fejlesztéssel a kisebb módosítások helyben eszközölhetővé váltak, amivel a gyártási idő és hatékonyság is javult. A pályázat költségvetésének terhére egy porszívót és különböző alapanyagokat szereztünk be. Az év során a műhelyben 13 224 db ajándéktárgy készült el, ami a korábbi pilotidőszak háromszorosa. Az elkészült termékeket a Kézműves Kuckó Ajándékbolton kívül helyi és térségi vásárokon, fesztiválokon, kiállításokon értékesítjük. A fejlesztő foglalkoztatás kollegáival több vásáron is részt vettünk az év folyamán.

A brikettálásnál és a termékgyártásnál továbbra is problémát jelent a beérkezett alapanyag és a késztermék tárolása. További problémát jelent a bérelt ingatlan pénzügyi fenntartás és az

idegen tulajdon miatti fejlesztések korlátozottsága. A probléma sürgető, hiszen az ingatlan bérletével kapcsolatos költségeket társaságunknak ki kell gazdálkodnia.

A **varrodában** dolgozó szakmunkás a közfoglalkoztatási programokban dolgozók erősen igénybe vett munkaruházatának javítását végzik, ami mindennapos elfoglaltságot jelent. A szociális intézményben lévő lepedők, függönyök és egyéb textíliák ugyancsak szakmunkát igényeltek. A hajléktalan emberek részére rengeteg felajánlás érkezik. Ezek méretre igazítása, passzítása, a felmerülő hibák javítása a varrómunkások feladata. A varrómunkások a társaság egyik közfoglalkoztatottak részére kijelölt központi telephelyén dolgoztak. A varrási, javítási munkálatok a társaság és a hátrányos helyzetű emberek részére egyaránt értékesek, költségcsökkenést eredményeztek. A fenti munkák 2019. augusztusától kezdődően kiegészültek a környezettudatosság jegyében bevásárlózsákok gyártásával. A varrómunkás 207 esetben végzett ruha javítást, 291 esetben vasalást, igazítást, és 588 ökozsákot készített el.

Szervezetünk a tavalyi évben a startmunka mintaprogramon belül második alkalommal is felkérést kapott az **Országos Közfoglalkoztatási Kiállítás és Vásáron** való részvételre. A „Vidéki hagyományok és ízek vására” címmel, immár ötödik alkalommal a Vajdahunyad Vára adott otthont a rendezvénynek. Az országos seregszemlén 100 közfoglalkoztató és 30 szociális szövetkezet mutatta be tevékenységét, illetve az általuk megtermelt, előállított termékeket. A két napos budapesti kiállításon a szinte az egész termékkínálatot bemutatta. Bemutatásra kerültek az új fejlesztések és termékek is. A számunkra új helyszínen nagyon sok ember érdeklődött standunk iránt, akiktől nagyon sok visszajelzést kaptunk. A vásáron értékesítés is történt, amely az előzetesen tervezetekhez képest sokkal jobban sikerült.

HOSSZÚTÁVÚ KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAM

A tavalyi évben társaságunk 8 db hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programjában 29 fő vett részt. A program elsődleges célja az alacsony iskolai végzettségű emberek képzettségi szintjének fejlesztése az elsődleges munkaerőpiacon még dolgozni nem tudó személyek munkatapasztalatszerzésével.

A Vas Megyei Kormányhivatal Európai Uniós képzési programjának köszönhetően 2019. évben a társaság alkalmazásában álló 13 fő alacsony iskolai végzettségű közfoglalkoztatott részesülhetett szakmát adó képzésekben. A közfoglalkoztatottak nagy részének a munkaszerződés csak a képzés időtartamára szólt, a záróvizsgát követően megszűnt.

A képzéseket a Kormányhivatal különböző helyszíneken szervezte.

A tavalyi évben a következő képzések indultak:

bérügyintéző - 6 fő

számítógépes adatrögzítő – 4 fő

textilipari termék-összeállító – 1 fő

motorfűrész-kezelő – 2 fő

Az elkezdődött képzések mindegyike a tárgyévben befejeződött.

KÖZÉRDEKŰ MUNKA

A szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény alapján közérdekű munkára kötelezett személyek foglalkoztatását társaságunk a hosszú évek tapasztalatai alapján szervezte. Az elítéltek a Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya valamint az Igazságügyi Osztály által kerülnek kiközvetítésre. A múlt évben 50 esetben történt kiközvetítés, összesen 4 260 óra időtartamra, amely már évek óta tartó folyamatos csökkenést mutat.

Az elítéltek 48%-a fejezte be, 6%-a valamilyen ok miatt idő előtt megszakította ledolgozását, 12%-a pedig el sem kezdte közérdekű munkáját. Az elítéltek 34 %-nak folyamatos a ledolgozása és a teljesítés átnyúlik 2020-as évre. A közérdekű munkát befejezők az év során átlag napi 6 órában összesen 2 131 órát dolgoztak.

A közérdekű munkások száma naponta 1-2 fő között ingadozik, de leginkább a hét utolsó munkanapjára tevődik. A munkások a társaság közfoglalkoztatási programjaihoz szervesen kötődő közcélú munkákat végezték a város területén. A munkára kötelezettek képességeiknek és egészségi állapotuknak megfelelően besegítettek a szemétszedésbe, a fűnyírásba és a parkgondozásba. Akik rendelkeztek minimum középszintű végzettséggel, azokat belső postázási munkálatokba is bevontuk, mint hivatalsegédeket. Jelentős részüknek bejelentett

munkahelye van, így sokszor problémát jelentett számukra a havi 24 óra ledolgozása azzal a megkötéssel, hogy társaságunknál - a hajléktalan elítélteken kívül - a közérdekű munka ledolgozása csak hétköznaponként lehetséges. Az elítéltekhez humánusan állunk, segítőként és nem gátlóként munkálkodunk a büntetésük ledolgozásánál. Az elítéltek nagy része dolgozik, így a ledolgozásánál együttműködően lépünk fel a ledolgozandó napok kijelölésénél és az esetleges mulasztások ledolgozása ügyében.

SZERVEZETT PROGRAMOK:

Részlegünknek 2019. évben csak egyetlen saját szervezésű programja volt. Decemberben tartottuk a közfoglalkoztatás keretében dolgozók számára rendezett évértékelő ünnepi ebédet. A zenés rendezvényre a társaság 11-es Huszár úti székhelyén került sor. Az ünnepi ebédet megelőzően elismerő oklevél és ajándékcsomag átadásával emeltük ki azon dolgozókat, akik az évben kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. Oklevelet és ajándékcsomagot összesen 15 fő kapott.

Az éves teljesítményük alapján két szintet állapítottunk meg:

Elismerésben részesültek a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak közül azon személyek, akik az év során valamilyen területen kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. A közös ebédet az előző évre való visszatekintés előzte meg (teljesítményértékelés, számadatok). – 12 fő

Kiemelt elismerésben részesültek a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak közül azon személyek, akik az év során több területen kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. Munkájuk során nagymértékben hozzájárultak a Közfoglalkoztató intézmény jóhírének megőrzéséhez és öregbítéséhez. – 3 fő

A részleg a társaság több programjában is részt vett segítőként, ahol közfoglalkoztatott munkavállalóink is képviseltették magukat. Terveink szerint 2020. évben több, a szabadidő hasznos eltöltését célzó programot is szervezünk a közfoglalkoztatottak számára.

ÖSSZEGZÉS

A közfoglalkoztatási programban elvégzett munkák összesen 7 746 926 Ft nettó árbevételt termeltek, amely a tavalyi évhez képest 6,5 %-os növekedés. Ez az összeg ebben az évben sem tartalmazza a gumisorjázási munkáért kapott nettó 1 384 861 Ft-os bevételt (-4%), ahol a dolgozók 18%-a közfoglalkoztatott és részlegünk munkaszervezőként és -irányítóként vesz részt. Ugyancsak nem tartalmazza a közfoglalkoztatás és a fejlesztő foglalkoztatás elhatárolás miatt a gravírozás és a fa ajándékkészítés kapcsán a közfoglalkoztatottak által gyártott vásárokon és az ajándékboltban eladott tárgyak értékesítéséből származó bevételt. Ezzel kapcsolatban csak a viszonteladók és a számlás ügyfelek felől érkezett bevétel szerepel, ami a pilot évhez (2018) képest csaknem négyszeres növekedést mutat.

Nonprofit szervezetként a bevételt olyan költségekre fordította a társaság, amely a programokból nem finanszírozható, vagy a költségek meghaladták a tervezett összeget. Ilyen tétel például a műhely bérlésével és fenntartásával kapcsolatos valamennyi költség, amely évente eléri a hárommillió forintot.

A programok valós értéke a fenti bevételnél természetesen jóval nagyobb, hiszen ez nem tartalmazza azokat a költségeket, amelyeket a társaság az üzemeltetés során a projektnek köszönhetően megspórolt, illetve azokat a nagyértékű eszközöket, gépeket sem, amikkel vagyona gyarapodott.

A legnagyobb értéket az árbevétel szempontjából hosszú évek óta a zöldterület gondozás képviselte 66,5 %-kal, ezt követte a karbantartási munkálatok csaknem 13 %-kal. A 2019-es évben a teljes bevétel 10 %-át a gravírozott ajándéktermékek számlás értékesítése tette ki. Ez mutatja, hogy az egyedi startmunka mintaprogram kreatív részében a viszonteladói hálózat fejlesztésében, bővítésében vannak még lehetőségek.

A zöldterület gondozás területén jelentős segítséget jelentünk a SZOMPARK Kft-nek a szemétszedés és parkgondozás területén. Vannak olyan városrészek, ahol ezeket a feladatokat szinte kizárólag csak társaságunk közfoglalkoztatottjai látják el.

A tüzelőprogram évek óta működő rendszerében sok esetben már a rászorulóknak részlegünket keresik meg igényeikkel. Természetesen ilyenkor minden esetben az önkormányzat illetékes területéhez irányítjuk őket.

Az asztalos, kreatív és brikettáló műhely Szombathelyen egy bérelt ingatlanban található. A bérelt ingatlan bérleti díja évente nagyon jelentős összeg. A bérleményi státusz miatt a

folyamatos fejlesztések nehézkesek, illetve nem az önkormányzat tulajdonán történnek. A rendelkezésre álló terület mérete miatt korlátozott a raktárkapacitás (papírraktár és termékraktár). Szükséges egy önkormányzati tulajdonú műhely beszerzése (kiszolgálóhelyiségekkel együtt minimum 200 m² hasznos alapterülettel), ahol a működés költséghatékonyan lehetne. Önkormányzati tulajdonon a közfoglalkoztatási programokon belül fejlesztések is eszközölhetők, bérlemény esetében (érthető okokból) nem. Amennyiben ez az új telephely a SZOVA és a SZOMPARK új tervezett telephelye közelében, vagy annak részeként megvalósulhatna a zöldterületgondozás területén való kooperáció, ami az együttműködés hatékonyságára is jó hatással lenne. A terv megvalósításához mindenképpen önkormányzati segítségre van szükség.

Fejlesztő foglalkoztatás

A FOGYATÉKKAL ÉLŐKET és HAJLÉKTALANOKAT ELLÁTÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT-nél 2019. évben a fejlesztő foglalkoztatás mindkét foglalkoztatási formában- fejlesztési jogviszony, illetve munkaviszony- ~~2018~~ 2019. január 01-én indult a Vörösmarty u. 36. szám és a Kötő u. 12. szám alatti telephelyeken.

Telephelyengedélyek:

Vörösmarty u. 36.:

34 fő fejlesztő foglalkoztatására rendelkezünk engedéllyel, az alábbi tevékenységek végzésére:

- Egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása
- Egyéb máshova nem sorolt feldolgozóipari tevékenység
- Egyéb ruházat, kiegészítők gyártása
- Papír, csomagolóeszköz gyártása
- Szőnyeggyártás
- Egyéb takarítás
- Zöldterület-kezelés

Kötő u. 12.:

8 fő fejlesztő foglalkoztatására rendelkezünk engedéllyel, az alábbi tevékenység végzésére:

- Egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása

Fejlesztési jogviszony keretében történő foglalkoztatásban 2019. január 01-én összesen 20 fővel kötöttünk fejlesztési szerződést napi 6 órás munkavégzésre:

- 14 fővel egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység,
- 4 fővel egyéb takarítás,
- 1 fővel egyéb fa-, parafa termék és fonott áru gyártása,
- 1 fő zöldterület-kezelés tevékenység végzésére kötöttünk fejlesztési szerződést.

Munkaviszony keretében történő foglalkoztatásban 2019. január 01-én összesen 13 fővel kötöttünk munkaszerződést. Egy fő munkavállalót napi 4 órában, illetve 12 főt napi 6 órában foglalkoztattunk.

A 4 órában foglalkoztatott munkavállalóval egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység végzésére kötöttünk munkaszerződést.

A 6 órában foglalkoztatottak közül:

- 1 fővel papír, csomagolóeszköz gyártása,
- 4 fővel egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása,
- 7 fővel egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység végzésére kötöttünk munkaszerződést.

Létszámbeli, személyi változások

Fejlesztési jogviszony keretében történő foglalkoztatás

- 20 fő lépett ki az év során, közülük:
- 15 fő fejlesztési szerződése közös megegyezéssel megszűnt,

- 2 fő munkaviszony keretében történő foglalkoztatásba lépett át,
- 1 fő elhunyt
- 2 fő fejlesztési szerződése határozott idő lejártával megszűnt
- 17 fő munkavállaló lépett be az év során a foglalkoztatásba.
- Óraszámemelésre, ill. csökkentésre 1-1 esetben került sor.
- 4 fő állt cselekvőképességet korlátozó, míg 3 fő cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt.
- 2019. december 31-én a fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatottak létszáma ~~27~~ 20 fő volt.

Munkaviszony keretében történő foglalkoztatás

- 6 fő lépett ki az év során, közülük:
 - 2 fő fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatásba került át,
 - 3 fő munkaszerződése közös megegyezéssel megszűnt,
 - 1 fő munkaszerződése határozott idő lejártával megszűnt.
- 7 fő munkavállaló lépett be az év során a foglalkoztatásba.
- Óraszámemelésre 10 fő esetén került sor.
- Telephelyváltás kettő esetben történt
- 2019. december 31-én a munkaviszonyban történő foglalkoztatásban résztvevők létszáma 15 fő volt.

2019-ben a fejlesztő foglalkoztatásban 49 fő vett részt. Csak fejlesztési jogviszony keretében 29 főt foglalkoztattunk, közülük 2 fő kettő esetben, 1 fő három esetben is megfordult a foglalkoztatásban. Csak munkaviszony keretében történő foglalkoztatásban 16 fő vett részt az év során. Négy esetben fordult elő, hogy mindkét foglalkoztatási formában megfordult a foglalkoztatott egészségi, illetve mentális állapotváltozása, munkához való hozzáállása függvényében.

A szociális foglalkoztatás keretében 2019. évben végzett tevékenységek

Fatermékek előállítás: a Kötő utcai műhelyben rendelkezik intézményünk asztalosipari gépekkel is. A különböző vastagságú rétegelt lemez táblákból méretre vágást és összeillesztést igénylő használati- és dísz tárgyak készültek: teafilter-tartók, irattartók, bortartók, különböző méretű és formájú tároló-, dísz- és ékszerdobozok, gyermek magasságmérők, álló- és fali képkeretek, kulcsakasztók, papírzsebkendő tartók, szalvétatartók, ceruzatartók és poháralátét készletek. A Kötő utcai műhelyben zajló munkafolyamatok: kézi- és gépi csiszolás, felületkezelés, pácolás, lakkozás, zsanérozás, méretezés, összeállítás, csiszolás, ragasztás.

A Vörösmarty utcai foglalkoztató műhelyben a rétegelt lemezből kézi szerszámmal kifűrészelt- az évszakokhoz és aktuális ünnepekhez kapcsolódó - kézzel festett, illetve pácolt ajtó-, és ablakdíszek, hűtőmagnesek, fenyődíszek mellett az egész éves termékkínálatot képező kulcstartók, ékszertartók, kilincsakasztók, képtartók, gyermekfogasok és álló asztali díszek készültek az év során.

2018 tavaszán a Kötő utcai műhelybe - a közfoglalkoztatási program keretében, pályázat útján - beszerzésre került egy lézergravírozó gép. A fejlesztő foglalkoztatás faipari tevékenységéhez szervesen kapcsolódik a gép használata. A gravírozógéppel szintén rétegelt lemezt munkálnak meg, hasonló termékkört állítanak elő. A sajátgyártású lézervágott- és gravírozott termékek befejező munkálatait – csiszolás, felületkezelés, csomagolás – a fejlesztő foglalkoztatás résztvevői végzik. Így a közfoglalkoztatás és a fejlesztő foglalkoztatás összefonódik, kiegészítik egymást és sikeresen működnek egymás mellett.

Filc termékek varrása: barkácsfilc anyagból kézzel készített sablon után, kézzel kivágott és varrott ujjbábokat, illetve gyermekmesék szereplőiből összeállított ujjbáb-mesecsomagokat, kulcstartókat, ceruza- és ablakdíszeket, pálcás virágdíszeket, valamint az

ünnepekhez, vásárokhöz kapcsolódóan szezonális termékeket pl.: barka-, és karácsonyfadíszeket állítottak elő a műhely dolgozói.

Egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység: a foglalkoztatottak a Kötő utcai műhelyben előkészített és összeállított használati- és ajándéktárgyak befejező munkálatait végezték, illetve a Vörösmarty utcai műhelyben rétegelt lemezből kézzel készített termékeket díszítették, valamint kisebb ajándéktárgyakat, dísz tárgyakat készítettek különböző díszítési technikák alkalmazásával - díszítőfestés, kézi pirográfós dekorálás, képek/feliratok transzferálása fára. A fa termékek mellett festett, gyúrt csomagolópapír és abból ragasztott különböző méretű ajándéktáskák készültek.

Folyamatos volt az év során az új technikák, anyagok felkutatása a termékskála szélesítése érdekében – asztaldíszek, adventi koszorúk, adventi tálak.

Egyéb takarítás: a fejlesztő foglalkoztatás keretében ezt a munkakört betöltő munkavállalók az intézmény telephelyein a műhelyek, szociális helyiségek, illetve az udvar takarítását végezték.

Zöldterület kezelés: egyszerűbb – szakképesítést nem igénylő munkafolyamatokat - fűgereblyezés, fűgyújtás, lombseprés, gallyak összegyűjtése, virágültetés, szemétszedés végeztek a foglalkoztatottak, melyeket kizárólag kézi szerszámokkal és felügyelet mellett végeztek.

Termékértékesítés

A fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékek fő értékesítési csatornája a Kézműves Kuckó Ajándékbolt. A bolt Szombathely belvárosában, frekventált helyen, a Fő tér 23/B szám alatt, az Uránia udvarban üzemel.

Az üzlethelyiséget Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja szervezetünk számára 2017. májusa óta. Így már egész évben értékesíthetjük a szociális foglalkoztatás során, hajléktalan emberek által előállított kézműves termékeinket.

A boltban az év során számos egyedi megrendelést teljesítettünk magánszemélyek, óvodák, intézmények részére, melyek névre szóló ajtóablák, kisebb ajándéktárgyak, óvodai jelek, ajtófeliratok voltak.

A bolt kínálatát 2018 tavaszától szélesítik a sajtógyártású lézervágott és gravírozott termékek. Egyéni megrendelők, de intézmények, vállalkozások, cégek egyedi igényeit is kiszolgáljuk, vállaljuk céges logók, reklámtermékek, reprezentatív termékek előállítását – bortartók, díszdobozok, irattartó mappák, fa névjegykártyák, egyedi méretű tárolók, dobozok stb.

A Kézműves Kuckó Ajándékboltban elérhető egy „Vendégekönyv”, melyben a vásárlók visszajelzést adhatnak a termékekkel kapcsolatban. Az év során számos bejegyzés született, melyet - motivációként - minden alkalommal továbbítottunk a foglalkoztatásban résztvevők számára.

A boltban elhelyezett faliújságon kisebb tárlat található, melyen az érdeklődők, vásárlók számára bemutatjuk egyes termékek elkészültének útját.

A boltban zajló egész éves értékesítés mellett a város hagyományos vásárain is – a korábbi évekhez hasonlóan – 2019 -ben is megjelentünk termékeinkkel.

Húsvéti vásár

A hagyományosan Szombathely Fő terén megrendezett Húsvéti vásáron is kínálatunkban szerepeltek a különböző rétegelt lemezből készült használati- és dísz tárgyak, különböző méretű és formájú díszdobozok, zsebkendőtartók, képkeretek, kézzel festett ajtódíszek és hűtőmágnesek, illetve filc termékek, valamint a húsvéti ünnepekhez kapcsolódó ajándéktárgyak - pl. ajtóablák, barkadíszek, ujjbábok, kulcstartók, pálcás díszek.

Savaria Történelmi Karnevál

A karneválhoz kapcsolódó római, illetve középkori hangulatot idéző kézzel festett, különböző méretű- és formájú harci pajzsok, kardok, bárdok, díszdobozok, képkeretek, kulcstartók, hűtőmágnesek, ajtóablák, kilincsakasztók, egyéb fa használati-és dísz tárgyak, illetve filc termékek színesítették a termékkínálatot. Ebben az évben megjelentek az általános (dobozok,

táblák) sajátgyártású lézergravírozott termékek mellett a karneváli kínálatban a gravírozott római pajzsok, szombathelyi hűtőmágnesek is.

2018 augusztusában szervezetünk megkapta a lehetőséget, hogy a Savaria Történelmi Karnevál hivatalos logóját termékeinken felhasználjuk, így logóval ellátott díszdoboz, bortartó, hűtőmágnes is készült a karneválra.

Adventi vásár

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által szervezett karácsonyi vásáron a kínálatunkban folyamatosan jelenlévő fa-, filc- és papírtérmekek mellett megjelent a lézergravírozott termékek széles köre is – különböző méretű és alakú dobozok, táblák, mágnesek, bortartók, fenyődíszek, ékszerek, fa könyvjelzők, üdvözlőlapok.

A téli évszakhoz és a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó egyedi, kézzel készített fa ajtó-, és ablakdíszeket, hűtőmágneseket, karácsonyfadíszeket, illetve termékekből, tobozokból készített fenyődíszeket kínáltunk. A termékskálánkban szerepeltek továbbra is a pácolt és festett díszdobozok, teafilter-tartók, bortartók, irattartók, gyermek magasságmérők, tálcák, kulcstartók, fenyő sámlik, képkeretek, ceruzatartók, papírzsébkendő tartók, szalvétatartók és ékszertartók. Ezek mellett helyet kaptak a kézzel varrott filc termékek -ujjbábok, kulcstartók, fenyődíszek, ablakdíszek, pálcás dekorációk-, illetve ajándéktáskák, színes, gyűrt csomagolópapír.

Egyéb rendezvények, árusítások

2019. április 02-án Nyílt napot tartottunk Vörösmarty utcai műhelyünkben más területen dolgozó kollégáink, társszervezetek és a lakosság részére. Célunk volt a hajléktalan emberek iránti elfogadás erősítése, érzékenyítés irányukba. Betekintést engedtünk a műhely mindennapjaiba, az ott folyó tevékenységbe. Az érdeklődők kipróbálhatták a munkafolyamatokat a foglalkoztatottak segítségével. A műhely dolgozói szívesen segítettek a látogatóknak, bemutathatták, hogy képesek piacépes, minőségi termékek előállítására. Az elkészített terméket a vendégek hazavihették magukkal.

Szociális Hét

A bolt és a városi vásárok mellett a *Szociális Hét* keretében megrendezett- alkalmi árusítással egybekötött- *érzékenyítő rendezvényen* is bemutathattuk a fejlesztő foglalkoztatás keretében készült termékeinket Szombathely Fő terén, így a szakma és a lakosság is betekintést nyerhetett a hajléktalan emberek foglalkoztatásába, értékteremtő munkájába.

A rendezvény keretében újra **Nyílt napot** rendezett a Vörösmarty utcai foglalkoztató műhely, melynek célja elsősorban a lakosság érzékenyítése volt. A látogatók megismerkedhettek a munkafolyamatokkal, végigkísérhették egy-egy termék elkészülésének útját, beszélgethettek a műhelyben dolgozó hajléktalan emberekkel.

A vállalkozó kedvű érdeklődők kipróbálhatták a munkafolyamatokat, melyekben a műhely foglalkoztatottjai szívesen segítettek. Lehetőség volt ujjbáb, kulcstartó varrni; falemezből ajtóablak, hűtőmágnes festeni, különböző technikákkal díszíteni. Az elkészült termékeket a látogatók természetesen hazavihették.

A látogatók és a műhelyben dolgozó hajléktalan emberek részére egyaránt pozitív tapasztalattal zárult a program. A foglalkoztatottak örömmel segítettek a munkafolyamatok kipróbálásában, bemutatásában, örültek a munkájuk iránti érdeklődésnek, sok elismerő véleményt kaptak munkájukkal, az előállított termékekkel kapcsolatban.

2019 júniusában a Répcelaki Fesztiválra kaptunk meghívást immár második alkalommal, ahol értékesítési, bemutatkozási lehetőséget kapott szervezetünk.

Szintén június hónapban vehettünk részt Budapesten, az Erzsébet téren megrendezésre kerülő **Piacok napja** elnevezésű rendezvényen és vásáron, melyre a Salva Vita alapítvány, a Segítő vásárlás védjegyet koordináló szervezet hívta meg intézményünket. Több védjeggyel rendelkező szervezet is bemutatkozott a rendezvényen, mely tapasztalatgyűjtésre is kiváló alkalom volt.

2019. szeptember 12 - 13. között a **Hajléktalanellátás Országos Konferenciáján**, Balatonföldváron volt lehetőségünk bemutatni a Kézműves Kuckó Ajándékbolt termékeit. Az

egész országból érkező résztvevőktől hatalmas elismerést kaptunk a termékek minősége és sokszínűsége miatt.

November hónapban Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata meghívta szervezetünket egy bemutatkozó árusításra a **Közgyűlés napjára** a Városházára. Az alkalom kiváló lehetőséget nyújtott arra, hogy a város vezetői és a hivatal dolgozói megismerjék szervezetünk hajléktalan emberek által előállított termékeit, a fejlesztő foglalkoztatással kapcsolatos tevékenységét.

Segítő vásárlás védjegy

2017 szeptembere óta használja szervezetünk a fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékein - a Salva Vita Alapítvány által kiadott - Segítő Vásárlás védjegyet, mely matrica formájában minden termékünkön megjelenik. Ez a védjegy tájékoztatást ad a vásárlóknak, hogy az általuk megvásárolt árucikk hátrányos helyzetű emberek által készített termék, így vásárlásával hozzájárul megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásához.

2019. évben is az Alapítvány monitorozta a védjegy használatát, az előállítás folyamatát, értékesítését, és mindent rendben talált.

Bedolgozói munka

A fejlesztő foglalkoztatás során a 2019. évben is végeztünk- béralkuszerződés keretében- a Dekorand Kft –nek csomagolói munkát, a késztermék a MAM Hungária Kft részére került elszállításra. A bedolgozói munka a 2020. évben is folytatódik tovább.

Személyi feltételek

A fejlesztő foglalkoztatást 2019-ben is 3 fő foglalkoztatást segítő munkatárs irányította. Feladatuk: a foglalkoztatás szervezése, ellenőrzése, a munkafolyamatok betanítása a foglalkoztatottak részére, anyagbeszerzés, telephelyek közti koordináció, értékesítés szervezése, bolt üzemeltetése, vásárok koordinálása, illetve termékfejlesztés.

A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő hajléktalan emberek számára fontos a pozitív visszajelzés, a hasznosság érzése, munkájuk elismerése. A Kézműves Kuckó Ajándékbolt megnyitása óta (2017. 05.) az értékesítés egész évben zajlik, így a vásárlói visszajelzések sem csak a vásárokon korlátozódnak. A boltban elhelyezett „Vendégkönyv”-be számos elismerő bejegyzés érkezett, amiket minden esetben eljuttattunk a foglalkoztatottaknak. Ezek pozitív hatással voltak a munkakedvre, aktivitásra, önértékelésre, kedvezően hatottak a munkához való hozzáállásra. A vásárokon, rendezvényeken a foglalkoztató műhelyekben dolgozók egyre szívesebben vettek részt, segédkeztek az általuk előállított termékek bemutatásánál, értékesítésénél. Az elismerő szavakat, a pozitív visszajelzéseket örömmel tolmácsolták munkatársaiknak.

A legerősebb motivációt az jelentette számukra, hogy az emberek értékesnek, piacképesnek tartják az előállított termékeket, ezért munkájuknak van értelme, hasznosnak érezhetik magukat. A foglalkoztatottak munkájukat nagyobb odafigyeléssel, türelemmel, kevesebb hibával végezték, gyakran egymást is ösztönözve, segítve.

Számos egyéni megrendelés érkezett a bolton keresztül, egyre nő a visszatérő vásárlók száma, ez is fontos visszajelzés.

Folyamatosan igyekeztünk a motivációt, aktivitást fenntartani, a foglalkoztatottak érdeklődési körének, képességeinek, egészségi állapotának megfelelő feladatokat megtalálni, ezáltal sikerélményhez juttatni, dicsérni, biztatni és megerősítést adni. A betanítás folyamatába bevontuk azokat a foglalkoztatottakat is, akik az adott tevékenységet már jó színvonalon begyakorolták, elsajátították, ezzel is növelve felelősségérzetüket, hasznosságukat.

A foglalkoztatás során lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a képességek, készségek, munkabírási alapján a foglalkoztatottak magasabb óraszámra kerüljenek, bonyolultabb munkafolyamatokat végezzenek.

A foglalkoztatásba bevont hajléktalan személyek egy része korábbi életmódjából adódóan szívesebben végez mozgással járó, illetve szabadban végezhető munkát, számukra nagy kötöttséget jelent a foglalkoztatóban, egy helyben való, aprólékos munkavégzés.

Részükre olyan tevékenységet (az intézmény telephelyein végzett zöldterület kezelés, takarítás) biztosítottunk, ami számukra könnyebben végezhető, az állapotuknak, képességeiknek jobban megfelel, így hamarabb szokhatnak vissza a munka világába.

A rendszeres (MAM- csomagolási munka) bedolgozói munka is jó hatással volt a foglalkoztatásban résztvevőkre, változatosságot hozott a mindennapi munkavégzésbe. Felpörgette a munkavégzés tempóját, megtapasztalhatták azt is, hogy képesek másfajta, gyorsabban végezhető, de kissé monoton munka elvégzésére is.

A hajléktalan emberek egy része- korábbi életvitelük miatt - nehezen alkalmazkodik másokhoz, beilleszkedési problémákkal küzd, konfliktuskezelő képességük fejletlen. Esetükben csoportos munkatevékenységek végrehajtásán keresztül fejlesztettük az alkalmazkodóképességet, toleranciát, a közösségi munkára való képességet. A konfliktusok tudatosításával, csökkentésével, a felmerülő problémák közös megbeszélésével csökkentek a munkavállalók közötti konfliktusok.

Programok

A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők számára 2019. évben két alkalommal szerveztünk kirándulást. A foglalkoztatottak nagy örömmel vettek részt a programokon, a kirándulások változatosságot, színt hoztak a dolgozók mindennapjaiba. A hajléktalan embereknek az ilyen alkalmakon kívül nincs lehetőségük hasonló szabadidős programokon részt venni, minden évben igény mutatkozik rá és nagy várakozás előzi meg.

A részükre munkát biztosító MAM Hungária Kft gyárlátogatási programja iránt már korábban felmerült a foglalkoztatottak részéről az igény. 2019. június 14-én sikerült megszervezni ezt a programot, a gyár részéről rendkívül pozitív volt a hozzáállás. Lehetőségünk nyílt a gyártási folyamat végigkísérésére, láthattuk hogyan használják fel az általunk összeállított csomagolásokat, tájékoztatást kaptunk a munkavégzés menetéről, az ott dolgozók foglalkoztatási feltételeiről, munkába állás lehetőségeiről. A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők valós képet kaphattak a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedésről, munkavégzésről, elvárásról.

A gyárlátogatást követően a Felsőcsatáron található Vasfüggöny múzeumban tehetünk látogatást, Goják Sándor tulajdonos és üzemeltető térítésmentesen biztosította számunkra a tárlatvezetést, belépést. Nagy érdeklődéssel hallgatták a foglalkoztatottak az érdekesítő, izgalmas vezetést, történeteket. A napot Vaskeresztesen egy ebéddel zártuk.

2019 szeptemberében került sor a második kirándulásra, ekkor Győr városába tettünk látogatást, Kolozsvár utcai telephelyünk lakóival közösen. Úti célunk a győri Állatkert volt, melyet nagy várakozás előzött meg az ellátottak körében. Sokat talán gyerekkorukban sem voltak állatkertben, így nagy élményt jelentett minden résztvevőnek a program. A napot ebben az esetben is egy ebéddel zártuk, ami szintén fontos része az ilyen jellegű programoknak, mert étterembe eljutni is nagy élmény a hajléktalan emberek számára.

2019 decemberében Szombathely Megyei Jogú Város Jegyzője jóvoltából szervezetünk hátrányos helyzetű ellátottjai lehetőséget kaptak, hogy az adventi vásárt színesítő óriáskerékre felüljenek, ami óriási élményt jelentett számukra.

A szociális foglalkoztatásban résztvevőkről továbbra is elmondható, hogy jelentős részük pszichiátriai és szervenélybetegséggel küzdő hajléktalan ember.

A pszichés problémákkal küzdők esetében a rendszeresség, a munka-releváns viselkedés, a konfliktus kezelés, a feladattűrés, kitartás fejlesztése mellett továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk az egyéni segítő beszélgetésre, a mentális gondozás fontosságára.

A szervenélybeteg munkavállalók olyan munkatevékenységeket végeztek, mely által a munkabíró képesség, a munkatempó, a kitartás, a finom mozgások fejlesztésével javulhat az alkohol okozta tremor.

Sok esetben sajnos továbbra is fennálló probléma volt a munkahelyre alkoholos állapotban történő érkezés, vagy a munkahelyi alkoholfogyasztás, mely igazolatlan hiányzást, figyelmeztetést vont maga után.

Szükség esetén az intézménnyel együttműködő pszichiáter és egyben addiktológus szakember bevonására is sor került. A szakember nemcsak az alkohol-, de a pszichés problémákkal küzdők számára is hathatós segítséget, iránymutatást adott, gyakran gyógyszeres kezelés, illetve átmeneti intézményi elhelyezés alkalmazása vált szükségessé.

A sok éves utcai életmód, a leépült készségek, képességek, a berögzült szokások - főként az újonnan belépők számára - nehezítették a szabályokhoz való alkalmazkodást, a rendszerességgel és kötöttségekkel járó munkavállalást, a munkára képes állapotban történő megjelenést. A végzett tevékenységek alkalmasak arra, hogy hozzászoktassuk a foglalkoztatottakat a rendszeres munkavégzéshez, a fokozatos terheléshez személyre szabott fejlesztéssel.

Az ötven év feletti és/vagy alacsony/elavult iskolai végzettséggel rendelkező hajléktalan emberek jelentős részének a fejlesztő foglalkoztatás jelentheti az egyetlen lehetőséget arra, hogy újra értékteremtő munkát végezhesenek, esélyt kapjanak arra, hogy a későbbiekben alkalmassá váljanak a támogatott-, illetve a nyílt munkaerő-piacon történő munkavégzésre.

6. Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház 2019-es szakmai tevékenységének tervezésekor figyelembe vette a korábbi időszak tapasztalatait, eredményeit, konzekvenciákat levonva állította össze hatályos szakmai programtervét. Fő célkitűzéseik közül az egyik legfontosabb a többségi társadalom érzékenyítése, szemléletformálása hátrányos helyzetű embertársaink irányába. További prioritás az önkéntesség kultúrájának népszerűsítése, valamint a családügyi programok megvalósítása. Az Esélyteremtő iroda tevékenysége megyei szintű, így ezt a tényezőt programjaik összeállításakor is fókuszba helyezték. Igyekeztek azt elérni, hogy a célcsoportok közül a lehető legtöbbet megszólítsák, részükre releváns szolgáltatásokat, információkat biztosítsanak. A programok a korábbi időszak már kialakított tematikájába illeszkedtek, továbbfejleszthetők.

A következő időszakban folytatni szeretnék a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház népszerűsítését, köztudatba való beépítését. Terveik közt szerepel a már kialakított szombathelyi és vidéki kapcsolatok ápolása (önkormányzatok, állami, illetve civil szociális szereplőkkel), további segítségnyújtás részükre, valamint lehetőségeikhez mérten új együttműködések, kapcsolatok kialakítása is.

Célcsoportjaik:

hátrányos helyzetű nők

fogyatékossgal élők

ifjúság

mélyszegénységben élők (romák, gyermekek, illetve hátrányos helyzetű településen élők)

idősek

családok (illetve gyermeküket egyedül nevelő szülők)

bármely diszkriminációs indok miatt hátrányos megkülönböztetéssel érintett csoportok, személyek, illetve velük foglalkozó civil, illetve önkormányzati szervezetek, intézmények egyaránt

for-profit szféra szereplői

Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház állandó szolgáltatásai:

Hétköznapiokon ügyfélfogadás (heti 23 órában) H-Cs 10-15 P 10-13

Tanácsadás, információnyújtás adatbázis segítségével, önéletrajz írásban segítségnyújtás a házat felkereső állampolgárok számára

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság helyi referensének ingyenes jogi segítségnyújtása

Esély Órák – interaktív előítélet lebontó foglalkozások megvalósítása köznevelési intézményekben, nyári táborokban

Megyei Esélynap, Esély Sportnap megvalósítása

CsEÖH Infóstand - Kitelepülés a Szombathelyi Városi Gyermeknap forgatagra, a Savaria Történelmi Karneválra, illetve a járásközpontok városainak nagyobb rendezvényein való aktív

részvétel, az iroda-, programjaink, valamint a családpolitikai törekvések, önkéntes tevékenységek népszerűsítése érdekében
Többségi társadalom, For-profit szféra és a helyi döntéshozók érzékenyítése – Szimulációs terem, Láthatatlan vacsora, Szociopoly
Szakmai munkacsoportok működtetése
Érzékenyítő rajzpályázat köznevelési intézmények diákjai számára
Jeles napokhoz történő csatlakozás tematikus programokkal (Jótekonysági világnap, "Fogyatékos Emberek" világnapja, Idősek világnapja, Önkéntesség világnapja

Főbb szakmai programelemek

Láthatatlan vacsora megvalósítása

Az esemény célja, hogy a nem látássérült személyek is átéljék, átérezzék a mindannyiunk életének egyik fontos részét képező, napi rendszerességgel megvalósuló tevékenységét, az étkezést, látássérült embertársaik aspektusából. Az ép látású, középiskolás korú résztvevők betakart szemmel fogyasztották el vacsorájukat, így elősegítve a saját élményekre épülő empátikus képességek fejlesztését. A „vacsoravendégek” fogadása, kiszolgálása önkéntes segítők bevonásával történt. A „vacsoravendégeket” Gorza Norbert – CsEÖH irodavezető köszöntötte, ezután Bösze György, a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületének elnöke, valamint Nagy Lászlóné az egyesület alelnöke adott át releváns információkat a látássérült emberek mindennapjairól. Bemutatásra került a fehérbot, a vakok órája, valamint a helyes vakvezetésről is szó esett. A vacsora elfogyasztását követően reflektáló beszélgetésre került sor, ahol a résztvevők elmondhatták tapasztalataikat, feltehettek kérdéseiket.

„Így látom én” – érzékenyítő rajzpályázat általános iskolás diákok részére

A „hagyományoknak” megfelelően a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház érzékenyítő szándékkal a 2019-es esztendőben is rajzpályázatot hirdetett Vas megyei általános iskolás diákok számára, „Így látom én” címmel. A kiírás már a 7. volt, az iskolák érdeklődése pedig töretlen, 149 db pályamű érkezett be határidőre a megye számos köznevelési intézményéből. A pályaműveket esélyegyenlőség témakörében várták Vas megyei köznevelési intézményekben tanuló gyermekektől, a romákra, fogyatékosággal élő emberekre, illetve az idősebb generáció képviselőire vonatkozóan. Olyan alkotásokat vártak, amelyek bemutatják, hogyan látják a gyermekek fogyatékosággal élő embertársaik (látás-, hallássérültek, mozgássérültek), idősek, roma embertársaik mindennapos életvitelét. Az alkotásokat a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház közösségi terében állították ki.

A Vas megyében nagy hagyományokkal rendelkező SZOCIÁLIS HÉT-en való aktív szerepvállalás

Szociopoly

A Szociális Hét rendezvénysorozat keretében 2019. április 23-án, az Óperint utcai Közösségi térben valósult meg a programelem. Saját bőrükön tapasztalhatták meg a mélyszegénység okozta napi gondokat a „Szociopoly-ban” résztvevő játékosok. A gazdálkodj okosan inverz változatában segélyekből, közmunkából kellett kitarítani a hónap végéig. A rendezvény elsődleges célja a szegénységgel, a mélyszegénységgel kapcsolatos kérdések megismerése és az arra adott társadalmi sztereotip válaszok átértékelése, valamint a valóság játékos formában történő átélése volt.

A játék elején mindenki megkapta a ma Magyarországon elérhető támogatásokat: vállalhattak egy vagy több gyermeket, ez esetben családi pótlékot és GYES-t kaptak, segélyhez (foglalkoztatást helyettesítő támogatás) juthattak. A játék folyamán közmunkából vagy alkalmi munkából szerezhettek jövedelmet (esetleg bejelentett „valódi” munkához is juthattak), kaphattak eseti segélyt, és akinek szerencséje volt, az találhatott vagy nyerhetett is pénzt. A játék során mindenkinek kellett élelmiszert vásárolnia, be kellett fizetnie a lakásfenntartás költségeit (ha nem tette meg, akkor esetleg – áram híján – megromlott az ennivalója, megbetegedett a hidegben, vagy megbüntették), ezen kívül a gyermekek iskoláztatása, a közlekedés, a ruházkodás, az orvosi ellátás is kiadásokkal járnak.

A programelem másodlagos célja az volt, hogy azok az emberek, mindennapjaik során találkoznak hasonló élethelyzetben lévő emberekkel, jobban átérezzék, mennyire szorító,

frusztráló helyzetet jelent, ha az embernek kevés pénze van. A foglalkozáson civil résztvevők mellett szociális szakemberek, for-profit szereplők, valamint Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának alkalmazottai vettek részt. A játékot követően reflektáló beszélgetésre került sor, ahol a résztvevők megoszthatták tapasztalataikat, felteheték kérdéseiket.

Esély Órák: vidéken és Szombathelyen – Interaktív, előítélet lebontó foglalkozások köznevelési intézményekben

Az Esély Óra, mint a szemléletformálás egyik leghatékonyabb formája, évek óta a Vas Megyei CsEÖH állandó szolgáltatása. Fő célkitűzésnek tekintik, hogy már kisiskolás korban mérsékeljék az előítéletek kialakulását, majd a gyermekek, fiatalok tanulmányai során lehetőségeinkhez mérten végigkísérjék és tudatosítsák bennük az elfogadást. További céljuk, hogy a résztvevő, különböző korosztályú gyermekek és fiatalok megismerjék a fogyatékossgal élő emberek speciális élethelyzetét, hiteles személyektől tájékozódjanak a romák integrációjáról és befogadásáról, továbbá a generációk közötti együttműködésről.

A megye lehető legtöbb iskolájába igyekeztek eljutni, hogy megismertessék a fiatalokkal az érintettek mindennapi életében jelentkező nehézségeket, problémákat.

Az Esély Órák szervezésekor kiemelt prioritással bírt, hogy a foglalkozások megvalósításába sokrétű szakmai tapasztalattal rendelkező, évek óta a szociális területen tevékenykedő, ambiciózus kollégák, valamint érintettek bevonására is sor kerüljön.

Sportoljunk együtt mindannyian - Fogyatékos emberek sportolási lehetőségei

A programmal lehetőséget biztosítottak a fogyatékossgal élő emberek számára, hogy ép embertársaikat – fiatalokat, felnőtteket – bevonva, integráltan töltsék el a szabadidejüket, közösen sportoljanak.

A foglalkozások Szombathelyen a Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház közösségi termében kerültek megrendezésre. A heti 1x2 órában tartott foglalkozások kiváló alkalmat teremtettek, hogy kortól és nemtől függetlenül ép és fogyatékossgal élő emberek közösen, aktívan töltsék el szabadidejüket.

Együttműködő partnerek: Összetartás Sportegyesület, Erzsébet Ifjúsági Alap Szombathelyi Községi Tér, Mozgássérültek Vas Megyei Egyesülete, Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft

Kitelepülések „CsEÖH infóstanddal” a megye nagyobb rendezvényeire

Savaria Karnevál

Bük

Sárvár

Ki mit tud?

Céljuk megszólítani a megyében élő, magukat roma származásúnak valló fiatalokat, hogy egy tehetségkutató keretében mutassák be értékeiket, hagyományait, tehetségüket.

Megyei Ki mit tud? tehetségkutató versenyt szerveztek elsősorban roma származású fiatalok számára. A megmérettetésen tánc produkcióval, énekléssel, mesemondással, szavalással, hangszerezen való játszással, egyénileg, illetve csoportosan vettek részt a bátor jelentkezők. A rendezvény fővédnöke Kökény Attila magyar zeneművész volt.

Királykisasszonyok és Királyfiak Otthona 2019 – Hegyhátszentpéter

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház Királykisasszonyokat és Királyfit „koronázott” 2019. december 21-én, szombat délután a Vas Megyei kitelepülésen, Hegyhátszentpéteren.

A korábbi szűkebb kezdeményezést az Emberi Erőforrások Minisztériumának Esélyteremtési Főosztálya országos szintűre terjesztette ki, így a legtöbb megyében „közhírré tétetik”, hogy az előző esztendőben – a település lakosságszámához viszonyítva – százalékos arányban hol született a legtöbb gyermek.

A 2019-es évben – 2018-as adatok összehasonlítása alapján – Királykisasszonyok és Királyfiak Otthona címet a 159 lakost számláló Hegyhátszentpéter község nyerte el.

A település Királykisasszonyainak, valamint Királyfiainak „koronázására” 2019. december 21-én, szombaton délután került sor. A program a település „karácsonyváró” rendezvényébe volt beágyazva.

A 2018-ban született gyermekeket, valamint „udvartartásukat” – szülőiket, testvéreiket, nagyszülőiket – a település faluházának „tróntermébe” várták, itt került sor az ünnepi „koronázásra”.

A falu polgármestere kifüggeszthető gravírozott emléktáblát és elismerő oklevelet vett át, a családokat 1-1 szál virággal köszöntötték, a Királyfiak pedig kis korona-plakettet, emléklapot és ajándékcsomagot kaptak.

A polgármester úr köszöntőjében elmondta, hogy büszke az elnyert címre és reméli a falu népességének gyarapodása a jövőben folytatódni fog.

A települési program a „koronázási ceremóniát” követően kulturális műsorelemekkel folytatódott: szaválás, ének, iskolások betlehemi előadása.

Gorza Norbert, a Vas Megyei CsEÖH irodavezetője köszöntőjében elmondta: a kezdeményezés célja a család szerepének erősítése, a gyermekvállalás fontosságának hangsúlyozása, hiszen egy vidéki kistelepülés megtartó erejének kulcsa a gyermeklétszám növekedésében is rejlik.

Esély Sportnap – Fogytékossággal Élő Emberek Vas megyei sportnapja

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház a FÉHE Nonprofit Kft. Nappali Szolgálatával, valamint a Vas Megyei ÉFOÉSZ Egyesülettel együttműködve szervezte meg és bonyolította le az Esély Sportnapot. Az esemény helyszíne Aréna Savaria Sportcsarnoka volt Szombathelyen.

A 2019. november 27-én megvalósított megyei rendezvényt - melyen integrált sportolási lehetőséget biztosítottak ép és fogyatékosággal élő emberek számára – Tóth Kálmán, Szombathely Megyei Jogú Város képviselője nyitotta meg. A tornateremben különböző sor – és ügyességi feladatok kerültek lebonyolításra. A csapatok integráltan „versenyeztek” egymással, hiszen a csapatok tagjai között for-profit szféra képviselői, nyugdíjas klubok tagjai, felsőoktatásban tanuló ép diákok, illetve fogyatékosággal élő személyek egyaránt voltak. Az Esély Sportnapon kiemelt hangsúlyt fektettek az integrált mozgásforma fontosságára. A helyszínen, a rendezvény előtt kerültek kialakításra az integrált csapatok. A közös bemelegítés után sorversenyek, feladatok által lehetőség nyílt az együttműködésre, egymás megismerésére, a közös sporttevékenység élményének megszerzésére. Emellett minden csapatot önkéntesek segítettek, akik előzetesen bemutatták, hogyan kell végrehajtani az egyes feladat elemeket. A rendezvény közös bemelegítését az ELTE-SEK gyógy-testnevelő szakos hallgatói koordinálták. Többek között hullahoppkarikás páros futás, lufilökösés, célba dobások, egyensúlyozás szerepelt a közösen végrehajtott feladatok között. A jó hangulatú, vidám rendezvény végén minden résztvevő – SZMJV Önkormányzatának is köszönhetően – sporteszközöket, csokoládét, valamint emléklapot kapott, emellett a helyezést elért csapatokat serlegekkel, valamint érmekkel is díjazták. Az Esély Sportnapot kosárlabda bemutató is színesítette, melyen Perl Zoltán és Várad Benedek, a Falco-Vulcano KC Szombathely válogatott kosárlabdázói is részt vettek.

A program 08.00 órakor kezdődött a megnyitóval, majd 11.20-kor ért véget az utolsó feladat. Ezt követte az éremátadás, valamint a rendezvény zárása.

Időbeosztás:

07.30 Érkezés, eligazítás (szervezők, önkéntes fiatalok)

08.00 Megnyitó

Közreműködött: Tóth Kálmán (SZMJV képviselője), **Németh Klára (FÉHE Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója), Gorza Norbert (Vas Megyei CsEÖH irodavezetője)**

10.00 Kosárlabda bemutató – integrált kosármeccs

Közreműködött: **Várad Benedek, Perl Zoltán – Falco-Vulcano KC Szombathely**

11.30 Éremátadás, díjazás, zárszó

Közreműködött: **Németh Klára (FÉHE Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója)**

Több vagy, ha adsz! – Ifjúsági önkéntes akció

A 2019-es esztendőben a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház ismét csatlakozott az országos kezdeményezéshez. 2019. október 11-én, lelkes fiatalok csoportjával önkéntes tevékenységet végeztek. A közösségi terükben tartott gyülekezőt és rövid program

ismertetőt követően az Óperint utca környékén szemetet szedtek, ezután pedig a Martineum Felnőttképző Akadémia környékén található idős otthon melletti lépcsőkön lombseprési tevékenységet végeztek, ezzel is megkönnyítve az otthonban lakók mindennapos közlekedését. Ezután az Óperint utcai közösségi térben kötetlen formában beszélgettek a résztvevőkkel az önkéntesség fontosságáról, a tevékenység tapasztalatairól.

„Együtt élünk!” – Szimulációs terem

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház együttműködve a Vas Megyei Szakosított Szociális Intézettel, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével, a Mozgássérültek Vas Megyei Egyesületével, valamint a Savaria Lions Clubbal közösen valósította meg az „Együtt élünk!” elnevezésű érzékenyítő rendezvénynapokat. A programsorozat 2019. november 25-től 2019. november 30-ig tartott. A programsorozat legnépszerűbb eleme a Szimulációs terem volt, ami nem más, mint egy teljesen elsötétített terem, ahol vak, vagy gyengénlátó érintett vezette körbe a résztvevőket. Ezzel párhuzamosan kínáltak kerekesszékes akadálypálya-, illetve kerekesszékes asztalitenisz kipróbálási lehetőséget, valamint a résztvevők betekintést nyerhettek a braille írógép és különböző vakok és gyengénlátók által használt mindennapi eszközök világába. (beszélő mérlegek, sajátos mérőszalag, Rubik kocka, óra, színelismerő stb.) Az egyes helyszíneken történő érzékenyítés szintén érintettek bevonásával került megvalósításra. Az érdeklődők a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületének elnökével a vakvezető kutyával történő közlekedést is kipróbálhatták.

Neked adom az időm! – Az önkéntesség kultúrájának népszerűsítése

2019. augusztus 30-án valósították meg a „Neked adom az időm!” programelemüket, a Szombathelyi Barátság Óvodában.

A rendezvénnyel céljuk az önkéntesség kultúrájának népszerűsítése, valamint a forprofit szféra szereplőinek megszólítása volt. A vállalati önkéntes tevékenység olyan kezdeményezés, amelyben a vállalat támogatja, bátorítja dolgozóit és partnereit, hogy önkéntes munkát végezzenek – azaz szakértelmüket, tehetségüket, ötleteiket, kreativitásukat, fizikai erejüket állítsák valamilyen jó cél szolgálatába. Az önkéntes tevékenység során – igazodva az intézmény szükségleteihez, igényeihez – azon munkálkodtak, hogy minél színesebbre, vidámabbra „varázsolják” a köznevelési intézményt és közvetlen környezetét. Az udvaron található faházat festették újra, valamint az intézmény környékén ároktisztítási, lombseprési feladatokat végeztek. Az akcióba bevonták egy Szombathelyi for-profit szervezet munkahelyi közösségét - Praktiker Áruház, a városrészen tevékenykedő kisebb magánvállalkozások képviselőit, illetve fiatal önkéntesek egy csoportját.

„Kerülj közelebb!” – Önkéntes világnapi akció Vas megyében

2019. december 5-én, az Önkéntesség Világnapján a Vas Megyei CsEÖH is csatlakozott az Országos Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak Hálózata által megvalósított programhoz, melynek célja az önkéntes tevékenység népszerűsítésén túl a többségi-, valamint a speciális intézményekben tanuló gyermekek, diákok közös aktivitásának elősegítése, ezáltal a saját élményekre épülő empátikus képességek fejlesztése.

A rendezvény kiemelt célja volt, hogy az általuk szervezett Esély Órák során megkezdett érzékenyítést a gyakorlatban is megtapasztalhatták a résztvevők, így a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium 11. b. osztályos tanulóinak bevonásával Szombathelyen, a Micimackó Óvodában, valamint vidéki helyszínen, a Rum-Kastély EGYMI-ben osztottak ki Mikuláscsomagokat, valamint szerveztek „Mikulásváró délutánt”. A délutánt kulturális és szórakoztató programelemek kísérték, elősegítve a fogyatékkal élő és ép személyek közös, élményközpontú időtöltését. A résztvevők közös „Mikulásváró” és mindenki által ismert gyermekdalokat énekeltek, csillámtetováló, valamint lufihajtogató szolgáltatás várta őket, az ebédlőben pedig „Kalács-party” keretében bontakozhattak ki beszélgetések, ismerkedések.

„Az önkéntesség közelebb hoz!” – generációk közötti együttműködés erősítése, az idősek önkéntes tevékenységbe történő bevonása

2019. december 6-án, péntek délután különböző generációk képviselői beszélgettek az önkéntesség fogalmáról, egyéni motivációkról, közös értékekről. Ezután pedig egy generációk

együttműködésére épülő önkéntes akciót valósítottak meg. A program helyszíne az Erzsébet Ifjúsági Alap Szombathelyi közösségi tere volt. A rendezvény első felében a senior önkéntesek megosztották tapasztalataikat a fiatalokkal, ismertették például a legmeghatározóbb önkéntes élményüket, vagy azt, hogy milyen többletetek adott hozzá személyiségükhöz az évek során általuk végzett önkéntes tevékenység. Fontos volt, hogy rávilágítsanak arra a tényre, miszerint nincs „jó” és „nem jó” motiváció, hiszen ez generációnként változó tartalmi jelentőséggel bírhat. A közös értékek keresése, megtalálása a fontos, melynek mentén felépíthető, megvalósítható egy többgenerációs együttműködésre épülő önkéntes akció. Ezután pedig egy „Generációs együttműködésre épülő adventi kézműves akciót” valósítottak meg. A résztvevők karácsonyi ajándéktárgyakat készítettek, melyekkel később a FÉHE Nonprofit Kft. Kolozsvár utcai idős hajléktalanok otthonának karácsonyfáját díszítették.

7. Egyéb tevékenységek

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat** a szolgáltató tevékenység színvonalának emelése érdekében 2003. január 1-től működteti az intézményi csoportot.

Az Intézményi Csoport 2019-ben a munkatervben megfogalmazott célkitűzések szerint működött. Tevékenysége egyaránt irányult az ellátást igénybe vevőkre és az ellátást nyújtókra. Tagjai az intézményi szervezetben – az alapfeladatok ellátása mellett – fontos szerepet vállaltak a szolgáltató tevékenység színvonalának emelésében.

A csoport munkatervben meghatározott feladatait 1 fő csoportvezető, 1 fő foglalkoztatás- és programszervező és 1 fő terápiás munkatárs látta el.

Az Intézményi Csoport feladatai voltak:

- a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése,
- a korábban megvalósult projektek éves fenntartási jelentéseinek, szakmai beszámolójának elkészítése,
- folyamatos kapcsolattartás a városban működő szakmai és civil szervezetekkel, intézményekkel,
- a „Szociális Hét” és az „Egészség-hét” városi rendezvényeihez csatlakozva segítségnyújtás az intézményi programok szervezésében, lebonyolításában,
- az intézmény tevékenységeit, szolgáltatásait bemutató kiadványok tartalmának, a tájékoztató anyagok körének frissítése és bővítése,
- az intézményi szakkönyvtár anyagainak folyamatos frissítése, szakcikkek, tanulmányok gyűjtése a munkatársak szakmai ismereteinek bővítése céljából,
- szerepvállalás az intézmény életét, működését propagáló médiaanyagok összeállításában, a honlap naprakész információkkal való feltöltésében.

8. Az intézmény működésének személyi és tárgyi feltételei

Az elmúlt években történt folyamatos fejlesztések ellenére a város szociális intézményeiben nyújtott szolgáltatások egy része még mindig ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik. Ezért a jogszabályban előírt tárgyi és személyi feltételek megteremtésére folyamatosan törekedni kell.

Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat:

2019-ben az intézmény 188 fővel kezdte meg a működését, melyből 167 fő szakmai, 21 fő technikai létszám volt.

2019. július és augusztus hónapban nyári diákmunka keretében 4 diák végzett szakképzettséget nem igénylő tevékenységet, átlagosan 2-4 hét időtartamban.

2019-ben 2 fő töltötte kisebb szabálysértési bírság miatt közérdekű munkavégzését az intézményben, köztisztasági munkás munkakörben.

2019. május 01-től bevezetésre került a szociális diagnózist készítő esetenedzser munkakör a család- és gyermekjóléti központ keretein belül, emiatt Szombathely MJV Közgyűlése 1 fővel emelte az intézmény szakmai létszámát.

9. Pályázatok

A szociális ellátórendszer továbbfejlesztése – különösen jelen gazdasági helyzetben – elsősorban pályázati források bevonásával lehetséges. Ezt felismerve a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott intézmények, a 100%-os önkormányzati tulajdonú nonprofit kft-k és a fenntartó az elmúlt években számos pályázatot nyújtott be a meglévő erőforrások fejlesztése érdekében. Az egyes intézmények 2019. évi pályázatait az alábbiak:

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 2019. évi pályázati tevékenysége

A **TOP-6.6.2-15-SH1-2016-00001** számú „**Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szombathelyen**” című projekt – mely a város szociális alapszolgáltatásainak infrastrukturális fejlesztését, korszerűsítését eredményezte – megvalósításában konzorciumi partnerként vett részt az intézmény, a konzorciumvezető Szombathely MJV Önkormányzata volt.

A projekt keretében megtörtént a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat V. sz. Szakmai Egységének helyet adó 9700 Szombathely, Kodály Z. u. 4. sz. alatti ingatlan felújítása és belső átalakítása.

- A folyosóról nyíló iroda funkciójának megváltoztatása, megfelelő és praktikus bútorzat beszerzése az ifjúsági közösségi tér elhelyezését tette lehetővé.
- A folyosóról nyíló váróhelyiség funkcióváltása, valamint a másik iroda kettéválasztása lehetővé tette, hogy három egymástól különálló iroda kerüljön kialakításra, mely megfelelő elhelyezést biztosít valamennyi munkatárs számára.
- A korábbi irodából nyíló fogadóhelyiség irattárrá alakításával, szekrényekkel történő beépítésével megoldódott az iratanyag megfelelő és biztonságos tárolása.
- A folyosóról nyíló fogadóhelyiség megtartotta jelenlegi funkcióját, a vele szemben levő folyosói beugró leválasztásával egy második fogadóhelyiség kialakítására nyílt lehetőség.
- Felújításra kerültek a mosdók, továbbá a munkatársak, illetve a közösségi teret látogató fiatalok által használt melegítőkonyha.
- Lehetővé vált az épületrész leromlott állagú nyílászáróinak (9 db ablaknak) a cseréje.
- A helyiségekben megtörtént az elhasználódott bútorzat – funkcionális megfelelő – cseréje.

A beruházás összességében lehetővé tette az egyes szakmai funkciók és feladatok – a család- és gyermekjóléti szolgáltatás és a hátrányos helyzetű fiatalok számára prevenciós céllal működtetett közösségi tér – elkülönítését, elősegítve ezzel a szakmai munkavégzés hatékonyságát, valamint az akadálymentes működés előírásainak betartását.

Új helyiségek kialakítása, új vizesblokkok létrehozása, új eszközök és bútorok felszerelése szolgálja a szakmai egységnél dolgozók és a szolgáltatást igénybe vevők számára az egyénre szabott tanácsadás lehetőségének biztosítását modern, de mégis szinte családias körülmények között.

A beruházás 2018. szeptember 30-án lezárult.

A projekt keretében megvalósult a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat X. sz. Szakmai Egységének helyet adó, idősek nappali ellátását biztosító, 9700 Szombathely, Barátság u. 22. sz. alatt található Idősek Klubja belső átalakítása. A működési körülményeket megnehezítő előnytelen helyiségkiosztás megszűnt, az ellátásra szolgáló helyiségek tárgyi feltételei elősegítik a demens, ill. idős személyek könnyű és biztonságos közlekedését, tájékozódását.

A felújítás-beruházás az épület hőszigetelésével, korszerű gépészeti rendszer kialakításával az idős, különösen a magasabb szükségletű, demens idős személyek ellátási igényeit szolgálja, korszerű működési feltételeket és az akadálymentes környezetet biztosítva.

A beruházás 2019 júliusában lezárult, az idősek ellátása szeptember hónaptól ismét folyamatos volt.

A házi segítségnyújtás működési feltételeinek javítása érdekében 18 darab kerékpár került beszerzésre.

A **TOP-6.9.1-15-SH1-2016-00001** számú „**Társadalmi együttműködést elősegítő komplex programok az Óperint városrészben**” című projektben konzorciumi partnerként vett részt az intézmény.

A 2017. június 01-jén megkezdett folyamatos szociális munka továbbra is biztosított volt a városrészen élők számára, melynek keretében a munkatársak feladata a család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, szervezése volt, továbbá a mentálhigiénés segítségnyújtás is elérhetővé vált.

A Gagarin úti idősek klubja több alkalommal adott helyet különféle programoknak:

- szellemi vetélkedő, ahol az idősek 4-5 fős csoportokban mérhették össze tudásukat,
- szűrővizsgálatok (vérnyomás, vércukorszint, koleszterinszint mérés);
- a Zöldpatika előadásorozata egészségmegőrzés és betegségmegelőzés témakörben,
- bűnmegelőzéssel és a közbiztonság javításával kapcsolatos előadások.

A programok 2019-ben befejeződtek, a folyamatos szociális munka a projekt végéig, 2020. február 29-ig biztosított az akcióterületen élők számára.

A 2015 tavaszán újtára indított **Segítő Kezek Infokommunikációs Modellprogramban** Budapest V. kerülete, valamint Szombathely és Kisvárdra vett részt. Célja az idősek életének, mindennapjainak megkönnyítése az infokommunikáció eszközeivel. A kihelyezett eszközök mindennapos használata növeli az idősek otthoni biztonságát, ösztönzi a generációk közötti minél élénkebb kommunikációt és támogatja a családokat idősödő tagjaik ellátásában.

A modellprogram szakmai megvalósítását Jeneiné dr. Rubovszky Csilla miniszteri biztos irányítja a Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. szakembergárdájának közreműködésével.

A digitális eszközök beszerzése a projekt megvalósításához rendelkezésre álló forrásból, valamint Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított támogatásból valósult meg.

Szombathelyen 15 fő 75 év feletti olyan idős ember vett részt a programban, akik házi segítségnyújtásban részesülnek. Közülük 5 fő kapott térítésmentesen csuklós vérnyomásmérővel összekapcsolt okos telefont, számítógépet internet-szolgáltatással és skype alkalmazással és egy vészjelző karperecet. 5 fő kapott számítógépet internet-szolgáltatással és skype alkalmazással és 5 fő vészjelző karperecet.

A vérnyomásmérő a mért adatot az okostelefon segítségével továbbítja egy központi szerverre, amely ha rendellenességet észlel, értesíti az ügyeletes szociális gondozót.

A vészjelző karperec méri az idős aktivitását, s amennyiben inaktivitást észlel az idős napi életritmusában, önmaga küld vészjelzést. A karperecen lévő segélyhívó gombbal vészhelyzet esetén az idős önmaga is tud segítséget kérni.

A riasztások a diszpécserközpontba futnak be, ahol tapasztalt szociális szakemberek fogadják a vészhívásokat, majd azonnal kapcsolatba lépnek az idősekkel, vagy szükség esetén szakszerű segítséget hívnak (pl. mentők, rendőrség).

A házi segítségnyújtásban részesülő idősek nagy része egyedül él, ezért náluk a gondozási feladatokon túl nagyon fontos a magány enyhítése. Ezt a célt szolgálta a skype alkalmazás, melyen keresztül folyamatos kapcsolatot tarthattak a projektben részt vevő segítőkkel.

A programban a humán erőforrást a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, valamint 5 fő közfoglalkoztatott személy és 40 fő közösségi szolgálatot teljesítő diák alkotta.

A diákok feladata a skype használatának megtanítása, segítése volt az idősek számára.

Jelenlétük azért volt fontos, mert hidat építettek a generációk között, elősegítve a társadalmi szolidaritást, illetve a párbeszédet. A fiatalok számára az infokommunikációs eszközök, illetve az internet használata már a mindennapok részének tekinthető, így rendelkeznek az idősek tanításához, segítségéhez elengedhetetlenül szükséges praktikus tudással.

A programban 2019-ben 3 fő közfoglalkoztatott tevékenykedett, közülük 1 fő felsőfokú végzettségű informatikus, aki a program műszaki hátterének működését és folyamatos kontrollját biztosította; valamint 2 fő közép- és felsőfokú szociális, ill. humán végzettségű segítő, akik időslátogatóként rendszeres kapcsolatot tartottak a programban résztvevőkkel.

Age-friendly Region – Idősbarát Régió

A projekt az osztrák-magyar határon átnyúló együttműködés az időskori magas életminőség biztosítása érdekében.

Az időskor és ezzel összefüggésben a növekvő ápolási, gondozási szükségletek egyre nagyobb kihívás a társadalom számára. A meglévő megoldási alternatívák erősségei – mint a hozzátartozók odaadó támogatása vagy a gondoskodást biztosító kapacitások folyamatos emelése – már nem képesek tovább fokozni az idősek életminőségét. Ezt felismerve az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2010-ben elindította az Age-friendly World (Idősbarát Világ) kezdeményezést, amely szerint minden városnak és régióknak olyan nagyszerű lélettérre kell válnia, ahol érdemes megöregedni. A Magyarország és Ausztria határ menti térségeiben működő szociális ellátó szervezetek ehhez az elképzeléshez kapcsolódva egy közös pályázaton nyertek támogatást az Európai Unió Interreg programjában.

A projektben magyar részről

- a győri Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény,
- a szombathelyi Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekegészségügyi Szolgálat, valamint
- a Zalaegerszegi Gondozási Központ,

osztrák oldalról

- a bécsi Europäisches Zentrum für Wohlfahrtspolitik und Sozialforschung, illetve
- a gleisdorfi Chance B - Sozialbetriebs-GmbH vesz részt.

Az Age-friendly Region (Idősbarát Régió) nevet viselő projekt kiemelt célja, hogy olyan intézkedéseket és módszertanokat dolgozzanak ki a megvalósításban részt vevő szervezetek, melynek segítségével a két ország szomszédos régióiban lakó idősek és hozzátartozóik magas színvonalú életkörülmények között, a lehető legtovább önállóan a megszokott környezetükben maradhassanak. A határon átnyúló együttműködés lehetővé teszi, hogy a két ország tudását és tapasztalatait alapul véve közös modellt dolgozzanak ki.

Több mint 200 fős kísérleti projektek keretében 6 esetmenedzser nyújtott segítséget új módszertani ötletekkel abban, hogy kialakítsák a helyi szükségleteken alapuló ellátási koncepciókat, melyek az egyén élet-, és lakóhelyzetéhez igazodnak és a meglévő források segítségével a szolgáltatások hatékonyabb kihasználását jelentik.

A közösen kiválasztott kutató-elemzőpartner az új szolgáltatások hatását tudományos standardok szerint kiértékelte, külön kiemelve a két ország különbözőségeiből adódó tanulási lehetőségeket. A két ország szociális és egészségügyi stratégiái már jó ideje arra irányulnak, hogy az idős emberek a saját otthonukban szükségleteiknek megfelelő, a szolgáltatást biztosítók által hatékonyabban összehangolt támogatást kapjanak regionális szinten. Az Age-friendly Region egy fontos mérföldkő ennek a célnak az elérésében és elsőként hozott létre bilaterális együttműködést Ausztria és Magyarország között ezen a szakterületen.

Az Age-friendly Region projekt célja volt, hogy megfelelő és összehangolt kommunikációs stratégia alkalmazásával növelje az általános társadalmi tudatosságot az időskorra vonatkozóan. Jóllehet mindenki tudja, hogy az idősödés folyamata törvényszerű, az esetek meghatározó hányadában valamilyen mértékű ápolási, gondozási szükségletek megjelenésével jár, ugyanakkor a többség mégsem vonja le a megfelelő következtetéseket ebből a felismerésből, nem készül tudatosan erre a változásra, és ez társadalmi jelenségként figyelhető meg.

A szociális szervezetek és a lakosság mellett ugyanilyen jelentőségű, hogy a döntéshozók figyelmét még inkább ráirányítsák a probléma jelentőségére. Ehhez konkrét tények is szükségesek, melyek alátámasztják az új ötletek pozitív hatásait. A projekt ezeket a tényeket tárta fel és mutatta be szakmai kiadványok és rövidfilmek formájában a szakemberek és az állami szféra számára.

Az Age-friendly Region projekt az előkészítő tevékenységekkel együtt 3 év időtartamban 2019. december 31-ig valósult meg. Elszámolható költsége több mint 415 millió forint (1.349.220,36 Euro) volt.

A Szombathelyen megvalósult programelemek összköltsége 130.000 Euro (~ 40 millió Ft), melynek 85%-át az Európai Unió, 10%-át a Magyar Állam, 5% önerőt Szombathely Megyei Jogú Város biztosította.

A projekt keretében a résztvevő partnerek megvizsgálták az adott terület szociodemográfiai jellemzőit, továbbá a szociális és egészségügyi ellátórendszer felépítését, működését. Elvégeztek az érintett idős korosztály körében egy szükségletfelmérést.

E kettőt összevetve kidolgoztak, kifejlesztettek egy olyan modellt, amely választ ad az idősök azon legalapvetőbb szükségletére, hogy minél tovább saját otthonukban élhessenek.

A modell kidolgozásához és működtetéséhez elengedhetetlen a hatékony szakmaközi együttműködés, valamint az időseket segítő, ápoló hozzátartozók és önkéntesek felkészítése, támogatása. A célok megvalósítását workshopok és tapasztalatcserék is segítették.

2019-ben az alábbi feladatok valósultak meg:

- Március 26-án vezető munkacsoport megbeszélés került megszervezésre Szombathelyen.
- Május 16-án „Bilaterális alapfogalmakat definiáló workshopon” vettek részt az intézmény képviselői Győrben.
- Május 23-án közbenső projektértékelő bilaterális workshopon vettek részt a projektpartnerek Szombathelyen.
- Június 12-én Grazban egy újabb vezető partneri találkozón egyeztették az elért eredményeket és a további feladatokat az pályázatba bevont intézmények képviselői.
- Június 14-én munkacsoport megbeszélésre került sor Szombathelyen, a hálózatba bevont helyi partnereknek, döntéshozóknak.
- Július 03-án „Menedzsment munkáját segítő workshop” került megszervezésre Zalaegerszegen.
- Szeptember 10-én „Lakosságközeli szolgáltatások” című műhelymunkán vettek részt az intézmény képviselői Zalaegerszegen.
- Október 09-10-én, október 16-án és október 24-én hozzátartozói felkészítés zajlott Szombathelyen, a győri partner szervezésében. A felkészítésen elsősorban idős, beteg hozzátartozójukat otthonukban ápolók, gondozók vettek részt, akik érdekes előadásokat halhattak szakemberektől, valamint megoszthatták egymással tapasztalataikat, nehézségeiket.
- November 14-én Zalaegerszeg adott helyet a projekt záró konferenciájának.
- November 27-én „Technika az ápolásban” című workshopon képviseltette magát az intézmény Grazban.
- December 06-án tréning jellegű workshop és tapasztalatcsere zajlott a vezető partnerek képviselőinek, valamint az esetmenedzserek részvételével ugyancsak Grazban.
- December 13-án munkacsoport megbeszélés zajlott Szombathelyen a projektbe bevont helyi intézmények és szervezetek képviselőinek közreműködésével.

A szociális munkatárs/esetmenedzser folytatta a 2017. évben megkezdett munkáját, rendszeres kapcsolatot tartott a magyar partnerek esetmenedzsereivel, az esetmenedzserek koordinátorával, részt vett megbeszéléseken, szupervíziókon.

2019. december 31-én a projekt lezárult.

Szülői kompetenciák fejlesztése bűnelkövető gyermekek családjában

Az intézmény 2018. októberében bekapcsolódott az Emberi Erőforrások Minisztériuma által elindított modellprogramba, melyet a Rubeus Egyesület segítségével valósított meg. A program címe „Szülői kompetenciák fejlesztése bűnelkövető gyermekek családjában” volt.

A pályázat keretében több programelem is megvalósításra került a 2018. december és 2019. március közti időszakban. A program célja, hogy a bűnelkövetés szempontjából veszélyeztetett, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek és a gyermekeken keresztül családtagjaik segítséget kapjanak a társadalmi értékek elsajátításához.

A „**Kapaszkodó – Rögös úton helyes irányba**” elnevezésű szombathelyi modellprogramban az alábbi elemek valósultak meg:

Kompetenciafejlesztés az AVP módszerével: A tréning a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek részére összesen 20 óra időtartamban, míg a szakellátásban élő gyermekek részére összesen 24 óra időtartamban valósult meg.

Családi nap 4 alkalommal került megszervezésre a projektben résztvevő gyermekek és családjaik számára.

Szülői kompetenciát fejlesztő **szakmai tájékoztató anyagok** készültek az alábbi témakörökben:

- Bűnelkövetés gyanújába került a gyermekem! Most mit kell tennem? Segítünk, hogy eligazodjon
- A jó szülő-gyermek kapcsolat alapjai (Szerkesztő: Vörös Orsolya egészségpszichológus)
- Sokszínű egészségünk. Az egészségről szülőknek (Szerkesztő: Gábor Andor egészségfejlesztő)
- „Neked hol jár az eszed!?” (Szerkesztő: Czuk Zsuzsanna védőnő)

Szakmai multidiszciplináris team működtetése, közös konzultációk az eljáró hatóságok, jelzőrendszeri tagok szakembereivel havi egy alkalommal.

Szülő-gyermek mediáció, mely a szakellátásba került gyermekek és szülei közötti konfliktusok kezelésére irányult.

A pályázatban vállaltaknak megfelelően a **Szabad-tér Ifjúsági Klub működtetése** folyamatos volt, a munkatársak családi napokat szerveztek a klub programjait látogató fiatalok és szülei számára.

Intenzív családgondozás folyt a megelőző pártfogás alatt álló gyermekek családjaiban.

A program lehetőséget nyújtott a prevencióra és a korrekcióra. A fiatalok és szülei alternatívákat ismertek meg az erőszak kezelésére, a családtagok közötti helyes kommunikációra, a szabadidő hasznos eltöltésére. A programok előmozdították a család megfelelő működését, összetartását, segítették a gyermeket visszatéríteni családjába. Szakemberek részéről új módszerek, ismeretek elsajátítása segítette a szakmai munkát.

„Kapaszkodó II.” – Rögös úton helyes irányba”

Az első program sikerének köszönhetően az intézmény felkérést kapott, hogy vegyen részt a folytatásban, ezért 2019. november 01-től „Kapaszkodó II. – Rögös úton helyes irányba” címmel a pályázat újra indult, fő célkitűzése a közösségszervezés és a hálózatépítés lett. A projekt szakmai programja a szociálisan hátrányos helyzetű családok segítségét célozza meg, építve az előző időszakban megvalósult programokra és a megvalósítás során szerzett tapasztalatokra.

A projektben eddig megvalósult elemek, módszerek:

2019 novemberében **AVP tréneri képzés** indult a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek számára.

A szociálisan hátrányos helyzetű családok számára két alkalommal **családi nap** került megszervezésre, melyeken elsősorban ünnepekhez kötődő programokon vehettek részt az érdeklődők.

Az **Ifjúsági Klub** folyamatos működtetése valósult meg. 2019. novemberétől fotószakkör indult az érdeklődő fiataloknak, emellett szociálisan hátrányos helyzetű családok részére közös, szülő - gyermek programsorozat szervezésére került sor.

Hálózatépítés - szakmai megbeszélések keretében november hónapban bírák és ügyészek részvételével szakmaközi megbeszélésre került sor. Decemberben Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője tartott előadást az iskolai erőszak és internetes zaklatás témában a jelzőrendszeri tagok számára.